

PENYATA RASMI PARLIMEN

PARLIAMENTARY DEBATES

DEWAN NEGARA

SENATE

PARLIMEN KELIMA

Fifth Parliament

PENGGAL PERTAMA

First Session

KANDUNGANNYA

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN
[Ruangan 1501]

USUL:

Waktu Mesyuarat dan Urusan yang dibebaskan daripada Peraturan Mesyuarat [Ruangan 1532]

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Cukai Pendapatan Tambahan (Pindaan) (No. 2)
[Ruangan 1533]

Rang Undang-undang Kewangan (Duti Harta Pesaka) [Ruangan 1536]

Rang Undang-undang Kumpulanwang Pembangunan dan Kumpulanwang Pinjaman Perumahan (Pindaan) [Ruangan 1546]

Rang Undang-undang Bank dan Syarikat Meminjam (Pindaan)
[Ruangan 1554]

Rang Undang-undang Lembaga Kemajuan Perusahaan Persekutuan (Pertukaran Nama dan Pindaan) [Ruangan 1562]

KANDUNGANNYA—(samb.)

Rang Undang-undang Galakan Pelaburan (Pindaan) [Ruangan 1577]

**Rang Undang-undang Pengisytiharan suatu Kawasan dalam Daerah
Bintulu menjadi suatu Port Persekutuan [Ruangan 1596]**

**Rang Undang-undang Penyelidikan dan Kemajuan Minyak Kelapa Sawit
[Ruangan 1602]**

MALAYSIA

PARLIMEN KELIMA—DEWAN NEGARA

Penyata Rasmi Parlimen

PENGGAL YANG PERTAMA

AHLI-AHLI DEWAN NEGARA

Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, TAN SRI DATUK HAJI OMAR YOKE-LIN ONG, P.M.N.,
S.P.M.S., D.P.M.S. (Dilantik).

- „ Menteri Tak Berpatfolio, DATO' HAJI MOHAMED BIN NASIR, S.P.M.K., J.M.N.,
J.P. (Kelantan).
- „ Menteri Tak Berpotfolio, PENGIRAN OTHMAN BIN HAJI PENGIRAN RAUF
(Sabah).
- „ Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua, TAN SRI DATUK S. O. K. UBaidULLA,
P.S.M., D.P.M.S., J.M.N. (Dilantik).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Sains, Teknologi dan Alam Sekitar
TUAN LAW HIENG DING (Dilantik).
- „ Jeneral TAN SRI HAJI ABDUL HAMID BIN BIDIN, P.S.M., S.P.M.K., D.I.M.P.,
J.M.N., P.M.P., P.P.T., P.J.K. (Dilantik).
- „ TAN SRI DATUK HAJI ABDUL RAZAK BIN HAJI HUSAIN, P.S.M., D.S.W.,
J.S.M., S.M.P. (Dilantik).
- „ TUAN ABDULLAH BIN SALLEH (Perlis).
- „ TUAN V. V. ABOO, J.S.M., A.M.N., J.P. (Dilantik).
- „ DATUK HAJI ABU BAKAR TITINGAN BIN DAMSANI, S.P.D.K., P.G.D.K., A.D.K.,
A.M.N. (Dilantik).
- „ DATUK HAJI AHMAD BIN ARSHAD, D.P.M.J., A.M.N., S.M.J. (Johor).
- „ DATUK CHONG FOO KHIN, D.S.K.D., K.M.N., P.J.K., P.P.T., J.P.
(Negeri Sembilan).
- „ DATUK CHOO CHING HWA, D.P.M.T., K.M.N., P.J.K., P.P.N., J.P. (Dilantik).
- „ TUAN CHUA CHING CHENG, P.J.K., J.P. (Melaka).
- „ DATUK CHUA SONG LIM, S.P.M.J., S.S.I.J., J.M.N., P.I.S., J.P. (Johor).
- „ PUAN DASIMAH DASIR, A.M.N., J.P., P.K.T. (Dilantik).
- „ TUAN HAJI FADZIL BIN AHMAD (Kedah).
- „ PUAN HAJAH FATIMAH BINTI HAJI SALIM, A.M.N., P.I.S. (Dilantik).
- „ TUAN T. S. GABRIEL (Dilantik).
- „ DATUK SERI HAJI HUSSEIN BIN MOHD. NOORDIN, S.P.M.P., D.P.M.P., J.M.N.,
P.J.K., J.P. (Dilantik).
- „ TUAN IBRAHIM BIN ABDULLAH, A.M.N., A.M.P., P.J.K., J.P. (Perak).
- „ DATO' HAJI IBRAHIM BIN HAJI YAACOB, D.P.M.S., J.S.M., P.J.K., J.P. (Dilantik).

Yang Berhormat TUAN ISMAIL BIN HASHIM, A.M.N., P.B.M. (Melaka).

- „ TUAN ISMAIL BIN SHEIKH IBRAHIM, P.P.N. (Perlis).
- „ TUAN JOSEPH UNTING ANAK UMANG, P.B.S. (Sarawak).
- „ TUAN KAM WOON WAH, J.P. (Dilantik).
- „ TUAN KAMARUL ARIFFIN BIN MOHAMED YASSIN (Dilantik).
- „ TUAN HAJI KHALID BIN HAJI ABDULLAH, A.M.N., J.P., S.D.K. (Dilantik).
- „ TAN SRI LEE BOON CHIM, P.S.M., S.M.S. (Dilantik).
- „ TAN SRI DATUK LEE LOY SENG, P.S.M., D.P.M.P., J.P. (Perak).
- „ TUAN M. MAHALINGAM (Dilantik).
- „ DATIN HAJJAH MAHIMON BINTI HAJI HARUN, S.M.P., A.M.N., J.P. (Pahang).
- „ TUAN HAJI MAHMOUD *alias* MAHMOUD SALIM BIN HAJI MOHAMAD, S.M.T., A.M.N., P.J.K. (Trengganu).
- „ TUAN MICHAEL WONG KUAN LEE (Dilantik).
- „ TUAN HAJI MOHD. AMIN BIN HAJI YAAKUB, P.M.K. (Kelantan).
- „ TAN SRI HAJI MOHD. GHAZALI BIN HAJI JAWI, P.M.N., S.P.C.M., P.N.B.S., S.P.D.K. (Dilantik).
- „ DATUK MOHD. TAHIR BIN ABDUL MAJID, D.P.M.S., S.M.S., K.M.N., P.J.K. (Dilantik).
- „ DATO' HAJI MUSTAPHA BIN HAJI ABDUL JABAR, D.P.M.S., J.M.N., J.P. (Dilantik).
- „ TUAN HAJI NORDIN BIN PESAH, A.M.N., J.P., P.J.K. (Negeri Sembilan).
- „ TUAN OH SIEW AUN, J.P. (Pulau Pinang).
- „ DATO' HAJI OTHMAN BIN HAJI ABDULLAH, D.P.M.J., P.C.M. (Dilantik).
- „ TOK PANGKU PANDAK HAMID BIN PUTEH JALI, P.J.K. (Dilantik).
- „ DATUK V. PONNUSAMY PILLAI, D.P.M.P., K.M.N., P.M.P., P.J.K., J.P. (Dilantik).
- „ RAJA DATUK NONG CHIK BIN RAJA ISHAK, D.P.M.S., J.S.M., S.M.S., P.J.K. (Selangor).
- „ PUAN HAJJAH SALMAH BINTI SHEIKH HUSSAIN, A.M.N., P.K.T. (Dilantik).
- „ TAN SRI DATUK DR C. SINNADURAI, P.S.M., P.S.D., P.N.B.S., D.P.M.P., J.M.N., C.M.B., P.J.K. (Dilantik).
- „ DATUK SYED HASSAN AIDID, D.P.M.N., J.M.N., P.J.K., J.P. (Pulau Pinang).
- „ TUAN TING MING HIA *alias* TING MING HOI (Sarawak).
- „ PUAN HAJJAH TOM SAODAH BINTI HAJI OTHMAN, A.M.N., P.P.N. (Kedah).
- „ DATUK DR WEE KHOON HOCK, D.P.M.K., A.K., Datuk Kaya Pati (Dilantik).
- „ TUAN WONG KIE NAI (Dilantik).
- „ TUAN YAP PENG *alias* YAP PIAN TAU (Selangor).
- „ TAN SRI DATUK YEH PAO TZU, P.S.M., P.G.D.K., A.M.N. (Sabah).
- „ PUAN ZAWIAH BINTI ABDULLAH, P.J.K., P.P.N. (Trengganu).

DEWAN NEGARA

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setiausaha Dewan Negara: Haji A. Hasmuni bin Haji Hussin.

Pemangku Timbalan Setiausaha: Mohd. Salleh bin Abu Bakar.

Penolong Setiausaha: Ghazali bin Haji Abdul Hamid.

BAHAGIAN PENYATA RASMI PARLIMEN

Penyunting: Yahya Manap.

Penolong Penyunting: P.B. Menon.

Penolong Penyunting: Osman bin Sidik.

Pemberita-pemberita:

N. Ramaswamy.

Louis Yeoh Sim Ngoh.

Abdul Rahman bin Haji Abu Samah.

Suhor bin Husin.

Amran bin Ahmad.

Mohd. Saleh bin Mohd. Yusof.

Margaret Chye Kim Lian.

Puan Ng Chong Kin.

Puan Kong Yooi Thong.

Juliah binti Awam.

Supiah binti Dewak.

Ismail bin Hassan.

Shamsiah binti Mohd. Yusof

Kalsom binti Ghazali.

BENTARA MESYUARAT

Mejar (B) Shariff bin Md. Saad.

MALAYSIA

DEWAN NEGARA

Jumaat, 12hb Januari, 1979

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*)

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN- PERTANYAAN

YAYASAN PEMBANGUNAN EKONOMI ISLAM

1. **Tuan Chua Ching Cheng** (*di bawah S.O. 23 (2)*) minta Perdana Menteri memberitahu jumlah hasil kutipan untuk Yayasan Derma Ekonomi Islam setakat ini dan apakah tujuan-tujuan Yayasan ini dan setakat ini berapa banyakkah wang tersebut yang telah diperbelanjakan.

Menteri Tak Berpotfolio (Dato' Haji Mohamed bin Nasir): Tuan Yang di-Pertua, saya suka menjawab pertanyaan yang telah dikemukakan oleh Ahli Yang Berhormat itu iaitu bahawa mengikut kira-kira Yayasan Pembangunan Ekonomi Islam Malaysia (YPEIM) yang belum dioditkan, jumlah kutipan derma yang telah diterima oleh YPEIM sejak ia ditubuhkan pada 13hb Oktober, 1976 hingga setakat ini ialah sebanyak \$719,622.23.

Mengenai tujuan-tujuan YPEIM, seperti mana yang termaktub dalam Perlembagaan Yayasan tujuannya ialah bagi memperkembangkan ekonomi pendidikan, sosial dan kebajikan di kalangan orang-orang Islam. Setakat ini perbelanjaan-perbelanjaan yang dibuat oleh Yayasan adalah seperti berikut:

(1) Tanaman modal dalam KETENGAH Jaya Sendirian Berhad berjumlah sebanyak \$690,000;

(2) Pemberian biasiswa perubatan berjumlah sebanyak \$7,800;

(3) Kos pengurusan \$11,201.43.

Jumlah semua sekali \$709,001.43.

Tuan Ibrahim bin Abdullah: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Saya memuji kerja Yayasan ini, satu kerja yang paling baik, saya rasa.

Saya suka bertanya setakat ini derma kaum Islam adakah terus berjalan atau bagaimana.

Kedua, adakah Yayasan ini meliputi Sabah dan Sarawak.

Dato' Haji Mohamed bin Nasir: Usaha ini sedang berjalan dan kemungkinan besar Yayasan ini akan meliputi ke seluruh Malaysia.

Tan Sri Datuk Haji Abdul Razak bin Haji Husain: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon izin dapat jawapan daripada Yang Berhormat Menteri daripada \$700,000 lebih itu berapa-
kah derma yang dihidiahkan oleh Kerajaan Persekutuan dan kalau tidak ada, mengapa?

Dato' Haji Mohamed bin Nasir: Tuan Yang di-Pertua, setakat yang saya tahu belum ada satu kenyataan, tetapi sekiranya Ahli Yang Berhormat tahu, saya minta diberi notis.

AHLI PARLIMEN DALAM LEMBAGA BADAN BERKANUN

2. **Tuan T. S. Gabriel** minta Perdana Menteri menyatakan samada Ahli-ahli Parlimen boleh dijadikan Ahli-ahli Lembaga badan-badan berkanun baik di peringkat Pusat ataupun Negeri supaya mereka dapat menjalankan tugas dan tanggungjawab mereka dan dengan demikian memberikan khidmat yang lebih baik lagi kepada rakyat dan negara.

Menteri Tak Berpotfolio (Pengiran Othman bin Haji Pengiran Rauf): Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Ahli-ahli Parlimen, baik Ahli Dewan Negara mahupun Ahli Dewan Rakyat memang boleh dilantik menjadi Ahli-ahli Lembaga Badan-badan Berkanun, baik di peringkat Pesekutuan ataupun peringkat Negeri. Kerajaan adalah menyedari tentang sumbangan yang dapat diberikan oleh Ahli-ahli Parlimen. Atas pertimbangan inilah maka Kerajaan telah melantik beberapa orang Ahli Parlimen ke Lembaga beberapa badan berkanun. Tetapi oleh kerana bilangan Ahli-ahli Lembaga Badan Berkanun terhad maka tidaklah dapat Kerajaan melantik semua Ahli-ahli Parlimen ke Lembaga Badan-badan Berkanun itu.

TAPAK PERINDUSTRIAN DI TASEK/ JELAPANG/KAMUNTING/ PARIT BUNTAR

3. Tuan Ibrahim bin Abdullah minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan adakah beliau sedar bahawa tapak-tapak perindustrian di Tasek, Jelapang, Kamunting dan Parit Buntar di Perak telah benar-benar maju dan menarik pelabur-pelabur dan adakah usaha perindustrian akan ditambah lagi, jika ya bila?

Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian (Dato' Lew Sip Hon): Tuan Yang di-Pertua, Kementerian saya sedar bahawa tapak-tapak perindustrian di Tasek, Jelapang, Kamunting dan Parit Buntar di Perak telah benar-benar maju dan menarik kepada para-pelabur. Ini boleh dibuktikan bahawa tapak-tapak perindustrian terutama

di kawasan Tasek dan Jelapang di Ipoh telahpun kesemua diperuntukkan kepada para pelabur, manakala tapak-tapak perindustrian di kawasan Kamunting dan Parit Buntar hampir separuh dari kawasan-kawasan tersebut telahpun diperuntukkan kepada para pelabur. Memandangkan minat para pelabur ke atas tapak-tapak perindustrian tersebut, Kementerian saya melalui LKPP sedang dan akan meneruskan lagi usaha untuk menggalakkan lebih banyak penubuhan projek-projek di tapak-tapak perindustrian di Kamunting dan di Parit Buntar.

Di samping itu pihak Kerajaan juga sedang menjalankan usaha penggalakkan untuk menubuhkan projek-projek perindustrian di kawasan-kawasan yang kurang maju di negeri Perak selaras dengan dasar Kerajaan untuk menyelaraskan projek-projek perindustrian ke kawasan-kawasan yang kurang maju.

KEKURANGAN AIR DI LEMBAH KELANG

4. Tuan M. Mahalingam minta Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam menyatakan apakah langkah-langkah yang nyata diambil untuk mengurangkan masalah kekurangan air di kawasan Lembah Kelang.

Timbalan Menteri Kerja Raya dan Kemudahan-kemudahan Awam (Dr Nik Hussein bin Abdul Rahman): Tuan Yang di-Pertua, jawapan kepada soalan yang sama telah saya berikan di dalam Dewan yang mulia ini pada 18hb Disember, 1978 ketika menjawab pertanyaan daripada Yang Berhormat Senator Michael Wong Kuan Lee. Saya tidak bercadang hendak menambah maklumat-maklumat lain.

KONTREK MAKANAN KEPADA ANGKATAN TENTERA

5. Tuan Chua Ching Cheng (*di bawah S.O. 23 (2)*) minta Menteri Pertahanan menyatakan syarikat-syarikat Bumiputra dan bukan Bumiputra yang diberikan kontrek untuk membekal barang-barang termasuk makanan kepada Angkatan Tentera tahun ini.

Dato' Haji Mohamed bin Nasir: Tuan Yang di-Pertua, suka saya menjawab soalan ini bagi pihak Menteri Pertahanan, iaitu kontrek-kontrek Kementerian Pertahanan adalah dibahagikan kepada 5 bahagian pembekal iaitu:

- (1) Syarikat-syarikat bumiputra.
- (2) Syarikat bukan bumiputra.
- (3) Syarikat-syarikat Kerajaan/Badan-badan Berkanun.
- (4) Syarikat-syarikat bukan Bumiputra yang berdaftar di Malaysia.
- (5) Syarikat-syarikat luar negeri.

Adapun nama-nama syarikat yang telah mendapat kontrek di dalam tahun 1978 ini adalah terlalu ramai dan dengan itu ianya akan mengambil masa yang panjang bagi Kementerian ini untuk memberitahu Dewan ini satu demi satu. Dengan hal yang demikian, maka madailah Kementerian ini untuk menyampaikan jumlah bilangan kontrek yang telah diberi serta nilai kontrek tersebut yang diberi kepada Syarikat-syarikat yang berkenaan itu. Pecahannya adalah sepertimana berikut:

<i>Taraf Pembekal</i>	<i>Nilai Kontrek</i>	<i>Peratus Nilai Kontrek</i>	<i>Bilangan Kontrek</i>	<i>Peratus Bilangan Kontrek</i>
Syarikat Bumiputra	\$35,090,604.20	19.28%	85	46.96%
Bukan Bumiputra	\$30,108,639.08	16.55%	67	37.2%
Syarikat Kerajaan/Badan-badan Berkanun	\$15,101,910.00	8.30%	6	3.32%
Syarikat bukan bumiputra yang berdaftar di Malaysia	\$11,545,302.53	6.34%	10	5.52%
Syarikat luar negeri	\$90,139,504.48	49.53%	13	7.18%

KES ZINA/ROGOL/ BERSEKEDUDUKAN

6. Jeneral Tan Sri Haji Abdul Hamid bin Bidin (*di bawah S.O. 23 (2)*) minta Menteri Undang-undang menyatakan:

- (a) samada beliau sedar bahawa dalam kes-kes zina, rogol, bersekedudukan dan sumbang, denda-denda yang dikenakan adalah berdasarkan Undang-undang Islam dan yang kena denda adalah orang-orang Islam sahaja, dan jika ya, samada bagi mendaulatkan Undang-undang negara dan juga Undang-undang Islam denda yang dikenakan hendaklah meliputi semua tidak kira samada kesalahan yang dilakukan itu antara orang-orang Islam atau antara orang Islam dengan yang bukan Islam supaya keadilan akan dirasakan oleh semua; dan
- (b) samada beliau sedar bahawa denda yang dikenakan berbeza dari satu negeri dengan yang lain, dan jika ya, apakah langkah-langkah yang sedang diambil untuk menyamakan undang-undang ini bagi seluruh Malaysia.

Timbalan Menteri Undang-undang (Dato' Abdullah bin Abdul Rahman): Tuan Yang dipertua, kes-kes yang disebut oleh Ahli Yang Berhormat itu, kecuali kes rogol, adalah kes-kes yang melibatkan kesalahan di bawah Undang-undang Pentadbiran Hukum Syarak masing-masing Negeri, termasuk Wilayah Persekutuan. Dari itu jelaslah bahawa kesalahan-kesalahan tersebut telah diperuntukkan sebagai kesalahan-kesalahan ter-

hadap ajaran Islam. Di bawah Perlembagaan, kuasa membuat undang-undang mengenai kesalahan-kesalahan seumpama itu adalah terletak pada masing-masing Negeri tetapi kuasa itu hanya boleh dijalankan supaya menyentuh orang-orang Islam sahaja. Sebab itulah orang-orang bukan Islam yang terlibat dalam kesalahan-kesalahan seumpama itu terlepas dari tindakan undang-undang.

Mengenai rogol, kesalahan ini ialah kesalahan di bawah Kanun Keseksaan, dan sesiapa juga yang melakukannya walau apa jua ugamanya, Islam atau bukan Islam, boleh didakwa dan dihukum.

Saya sedar denda yang dikenakan itu berlainan antara satu negeri dengan satu negeri yang lain kerana undang-undangnya berlainan.

Mengenai langkah-langkah untuk menyamakan Undang-undang Pentadbiran Hukum Syarak bagi seluruh Malaysia, saya ingin mengingatkan bahawa kuasa membuat undang-undang itu adalah hak masing-masing Negeri dan oleh yang demikian adalah sukar hendak mencapai penyamaan antara undang-undang sesebuah Negeri dengan undang-undang sebuah Negeri yang lain. Walau bagaimanapun, langkah-langkah telah dimulakan di peringkat kebangsaan untuk menggubal satu undang-undang model bagi semua Negeri. Jika Negeri-negeri bersetuju dan menerima undang-undang ini apabila ianya siap kelak, akan tercapailah hasrat kita hendak melihat penyamaan Undang-undang Pentadbiran Hukum Syarak bagi seluruh Malaysia.

Datuk Haji Ahmad bin Arshad: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan, kecuali kes rogol. Saya ingin bertanya, adakah Kerajaan bercadang satu ketika kelak akan membuat suatu pindaan dalam Perlembagaan dengan sebab kesalahan-kesalahan bersekedudukan yang dibuat oleh orang Islam dan bukan Islam supaya orang-orang yang bukan Islam juga dapat dikenakan hukuman.

Dato' Abdullah bin Abdul Rahman: Tuan Yang di-Pertua, mengenai kesalahan rogol, mengikut undang-undang kita sekarang ini, kedua-dua orang Islam dan yang bukan Islam boleh dihukum, tetapi kalau maksud Ahli Yang Berhormat itu perkara mengenai khalwat, maka mengikut Perlembagaan kita sekarang ini hanya orang Islam sahaja boleh dihukum.

Datuk Haji Ahmad bin Arshad: Tuan Yang di-Pertua, saya patuh dalam masalah itu. Saya bertanya boleh atau tidak Kerajaan memikir dan menimbangkan pada satu ketika kelak bahawa Perlembagaan itu patut dibuat pindaan supaya kuatkuasanya boleh menghukum berhubung dengan kes khalwat itu kepada orang yang bukan Islam. Bolehkah atau tidak dipinda Perlembagaan itu?

Dato' Abdullah bin Abdul Rahman: Tuan Yang di-Pertua, buat masa ini Kerajaan tidak bercadang lagi hendak meminda Perlembagaan itu.

Tuan Haji Mahmoud Salim bin Haji Mohamad: Soalan tambahan. Sementara undang-undang dalam Perlembagaan tidak dipinda dan kesalahan berhubung dengan Islam itu adalah dijalankan oleh tiap-tiap negeri menurut Undang-undang Pentadbiran Hukum Syarak, bolehkah pihak Kementerian memberitahu iaitu setahu saya selain daripada undang-undang Islam ini di dalam tiap-tiap negeri ada undang-undang kesalahan kecil. Undang-undang kesalahan kecil itu sama ada peringkat Persekutuan ataupun Negeri. Kesalahannya yang mengenai kepada orang Islam dan yang bukan Islam, undang-undang kesalahan kecil itu kebanyakannya mengawal berkenaan dengan ahlak atau moral. Bolehkah atau tidak kalau sekiranya orang-orang yang bukan Islam yang melakukan kesalahan moral dan kepada orang Islam dikenakan hukuman di bawah undang-undang Islam, tetapi kepada

orang-orang yang bukan Islam dikenakan di bawah kesalahan Undang-undang Kesalahan Kecil. Bolehkah tidak dibuat begitu?

Dato' Abdullah bin Abdul Rahman: Tuan Yang di-Pertua, apa yang dimaksudkan kesalahan moral itu, kesalahan moral itu apa dia?

Tuan Haji Mahmoud Salim bin Haji Mohamad: Setahu saya di dalam Undang-undang Kesalahan Kecil itu banyak perkara seumpama kelakuan tak senonoh di tengah-tengah jalan. Itu adalah termasuk dalam small offence ordinance juga. Jadi kalau sekiranya orang yang melakukan kelakuan tak senonoh semacam itu, itu takrif dia. Kalau orang yang melakukan perbuatan seumpama itu, tidakkah boleh orang-orang yang bukan Islam yang melakukan pekerjaan itu dituduh di bawah undang-undang kesalahan kecil tadi?

Dato' Abdullah bin Abdul Rahman: Boleh, Tuan Yang di-Pertua.

Tuan T. S. Gabriel: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin bertanya Timbalan Menteri Undang-undang, jika kesalahan adultery atau kedudukan bersama (berkhalwat) seorang Muslim dengan seorang perempuan bukan Muslim atau *vice versa* adakah mereka dituduh di bawah Mahkamah Syariah. Soalan kedua, adakah Kerajaan bercadang untuk menambah hukuman untuk kes-kes rogol oleh sebab pada masa sekarang hukuman-hukuman diberi kepada kes-kes rogol itu amat ringan.

Dato' Abdullah bin Abdul Rahman: Tuan Yang di-Pertua, soalan yang pertama itu boleh Yang Berhormat ulang?

Tuan T. S. Gabriel: Tuan Yang di-Pertua, soalan yang pertama yang saya tanya sebentar iaitu jikalau seorang lelaki Muslim membawa seorang perempuan bukan Muslim duduk bersama (berkhalwat) atau seorang yang bukan Muslim berkhalwat dengan seorang perempuan Muslim adakah mereka dituduh di bawah Mahkamah Syariah?

Dato' Abdullah bin Abdul Rahman: Tuan Yang di-Pertua, yang pertama itu saya berkehendakkan kepada notis. Yang kedua, Kerajaan tidak bercadang buat masa ini untuk memberatkan lagi hukuman daripada apa yang ada di dalam kes-kes rogol.

PERKHIDMATAN LLN DAN TELEKOM

7. Tuan Ismail bin Hashim minta Menteri Tenaga, Telekom dan Pos menyatakan adakah beliau sedar tentang perkhidmatan LLN dan Telekom yang tidak memuaskan pada masa sekarang yang mana melibatkan imej Kerajaan dan jika ya, apakah tindakan jangka pendek yang akan diambil untuk mengatasi masalah ini oleh Kementerian.

Menteri Tenaga, Telekom dan Pos (Tuan Leo Moggie anak Irok): Tuan Yang di-Pertua, berkenaan dengan LLN saya tidak berapa pasti apakah yang dimaksudkan oleh Ahli Yang Berhormat mengenai perkhidmatan yang tidak memuaskan yang diberi oleh LLN itu. Walau bagaimanapun, pada anggapan saya mungkin apa yang dimaksudkan oleh Ahli Yang Berhormat itu ialah gangguan bekalan elektrik yang sering berlaku di kawasan yang tertentu dan juga keadaan voltan rendah yang kurang memuaskan yang mengakibatkan lampu-lampu dan gambar-gambar siaran TV tidak terang dan sebagainya. Untuk makluman Yang Berhormat pihak LLN mempunyai rancangan-rancangan yang mencukupi untuk menampung perkembangan dan pertambahan keperluan bekalan elektrik ketiap-tiap kawasan. Walau bagaimanapun LLN tidak dapat menampung tambahan beban akibat daripada sambungan haram oleh pengguna-pengguna. Ini biasa berlaku terutama di kawasan-kawasan bandar di mana kerap kali kedapatan pengguna-pengguna menambah alat-alat elektrik seperti pendingin udara, set pengimpal (welding set) dan sebagainya tanpa mendapat kelulusan terlebih dahulu daripada LLN. Ini menimbulkan keadaan "over loading" di sistem pengagihan elektrik dan mengakibatkan kemerosotan voltan dan sekiranya melampau boleh menyebabkan fuse terbakar dan bekalan elektrik terganggu. Bagi mencegah kejadian-kejadian yang tidak diinginkan ini, pihak Lembaga telah menjalankan pemeriksaan dari semasa ke semasa di rumah-rumah dan kilang-kilang untuk mengesan sambungan-sambungan haram ini. Bagi mengatasi keadaan voltan rendah yang timbul akibat perkembangan biasa itu pencawang-pencawang baru terpaksa didirikan dan ini memerlukan tapak yang sesuai di kawasan yang berkenaan. Tetapi dalam mendapatkan tapak yang sesuai bagi pencawang-pencawang ini LLN pernah mengalami kerumitan. Walau bagaimanapun, segala usaha dan

ikhtiar akan dijalankan untuk mendapatkan kerjasama yang lebih erat di antara pihak LLN dan pihak yang berkuasa.

Berkenaan dengan Telekom, saya suka sekali lagi menyatakan di sini bahawa dalam jawapan saya di Dewan Rakyat pada 17-10-78 kepada Ahli Yang Berhormat dari Tumpat, Kementerian memang sedar bahawa ada beberapa kekurangan dalam servis yang diberi oleh Jabatan Telekom kepada pengguna-pengguna disebabkan Jabatan Telekom mengalami perkembangan yang pesat di akhir-akhir ini. Oleh yang demikian, jentera pentadbiran Jabatan Telekom perlu diperbaiki supaya sesuai dengan perkembangan yang pesat itu. Bagi memperbaiki jentera pentadbiran ini, langkah penyusunan semula Jabatan Telekom sedang disediakan oleh Ketua Pengarah Telekom dan setelah selesai langkah itu, pihak Kementerian akan mengkaji bersekali dengan agensi-agensi Kerajaan Pusat dan saya harap penyusunan semula ini akan dapat diselesaikan tidak berapa lama lagi.

Raja Datuk Nong Chik bin Raja Ishak: Tuan Yang di-Pertua, saya hendak tanya oleh kerana Menteri Perdagangan dan Perindustrian dan Timbalan Perdana Menteri telah melawat ke luar negeri memanggil orang-orang datang melabur dalam negeri kita. Apa yang saya tujukan, Tuan Yang di-Pertua, tenaga itulah yang kita mesti ada, tenaga ini mesti cukup, tetapi tenaga yang ada dalam negeri kita tidak mencukupi. Kalau Yang Berhormat Menteri tidak percaya, di Petaling Jaya, di Batu Tiga, di Kuala Lumpur selalu sahaja, kilang-kilang tidak dapat berjalan oleh kerana tenaga tidak cukup. Apa yang saya hendak soal sekarang iaitu apa sebab-sebabnya tenaga ini selalu terputus.

Keduanya, jikalau sekiranya kurang tenaga dan jangan membazir sahaja Menteri-menteri keluar negeri untuk memanggil orang luar masuk ke sini melabur wang, tetapi tenaga tidak cukup, boleh atau tidak dengan seberapa segera dibuat stesyen-stesyen tenaga elektrik ini. Di stesyen Port Dickson, Tuan Yang di-Pertua, selalu rosak sahaja, kebanyakannya rosak, baru-baru ini di Petaling Jaya rosak bukan berjam tetapi dua tiga hari rumah-rumah orang langsung tiada lampu. Boleh atau tidak dibuat begitu?

Tuan Leo Moggie anak Irok: Tuan Yang di-Pertua, yang pertama sekali suka saya menyatakan lagi bahawa tenaga letrik di negara kita ini sekarang adalah mencukupi. Tetapi sebagaimana saya nyatakan dalam jawapan saya tadi kadang-kala pengguna-pengguna juga ada mencuri power supply kita; manakala overloading maka inilah satu daripada sebabnya kita terdapat gangguan kadang-kalanya.

Yang kedua, Tuan Yang di-Pertua, sebab kerosakan letrik ini ialah masalah teknikal. Bolehlah saya menyentuh kepada dua perkara yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat tadi, yang pertama keadaan di Port Dickson dan juga di Petaling Jaya, Seksyen 14. Saya tahu bahawa pada 25hb Disember lepas satu filter 40 feet pump motor yang trip di auxilliary unit at the Tuanku Jaafar Power Station yang menyebabkan dua mesin 120 megawatt to be thermally stressed yang menyebabkan kerosakan itu berlaku. Jumlah megawatt yang terlibat ialah 240 dan ini telah memaksa Lembaga Letrik Negara membuat jadual load shedding kepada beberapa kawasan. Satu daripada mesin itu sekarang sudah dibaiki pada 26hb Disember.

Yang ketiga, Ahli Yang Berhormat itu ada juga menyentuh atas perkara gangguan yang berlaku di Seksyen 14, Petaling Jaya, ini juga oleh sebab sebuah alat ubah atau transformers 30. m.v.a. cawangan utama (main intake sub-station) pula rosak pada 25hb Disember, 1978 iaitu pada jam 1.30 petang, ini menyebabkan putus bekalan letrik di kawasan Sungai Way, South East Asia Park, Subang Jaya, Damansara dan Kenny Hill dan pada petang itu bekalan letrik telah dipulihkan di kawasan-kawasan tersebut dengan menggunakan dua alternative transformers yang ada.

Raja Datuk Nong Chik bin Raja Ishak: Tuan Yang di-Pertua, saya hendak bertanya jika tidak ada overloading bolehkah mencukupi letrik untuk dalam negeri ini? Kalau ada perusahaan masuk ke dalam negeri ini letrik boleh mencukupi. Bolehkah Yang Berhormat Menteri ini memberi jaminan iaitu apabila industri-industri datang ke mari kita ada cukup tenaga letrik?

Tuan Leo Moggie anak Irok: Tuan Yang di-Pertua, soalan Ahli Yang Berhormat itu adalah soal dasar. Tetapi biasanya Kerajaan mestilah mengambil overall planning dalam pekerjaan dan mengadakan economic project yang dapat diadakan di negara kita, dan overall planning itu mestilah termasuk bekalan letrik dan tenaga.

Datuk Haji Ahmad bin Arshad: Saya berbalik kepada soal asal tadi, Tuan Yang di-Pertua, yang mana kata soal asal: "tenaga letrik tidak memuaskan pada masa sekarang yang mana melibatkan imej Kerajaan." Buktinya, adakah Kementerian ini sedar bahawa Lembaga Letrik Negara telah menggunakan tenaga letrik Singapura iaitu membeli tenaga letrik Singapura untuk dibekalkan tenaga letrik di negeri Johor. Kenapakah tidak dibetulkan Station Janaletrik Sultan Ismail? Ini satu keadaan yang saya fikir merosakkan imej kita iaitu kita beli tenaga untuk digunakan di Johor.

Tuan Leo Moggie anak Irok: Tuan Yang di-Pertua, mengikut perjanjian Lembaga Letrik Negara ada memakai sedikit tenaga letrik dari Singapura bukan kerana kita tidak cukup tenaga tetapi ini perlu untuk mengadakan ASEAN contact di antara negara di rantau kita ini.

Raja Datuk Nong Chik bin Raja Ishak: Bolehkah atau tidak Yang Berhormat Menteri memberi jaminan pada hari akan datang kalau tidak dapat memberi tenaga kepada kilang janganlah mengatakan sana rosak, sini rosak. Saya beri satu misal, Tuan Yang di-Pertua, di satu masa dahulu saya telah berjumpa dengan seorang Menteri Tenaga yang pada masa itu tidak ada hujan, saya bertanya kenapa tenaga letrik ini tidak cukup. Jawabnya, macam mana hendak cukup kerana air di Cameron Highlands tidak cukup. Dengan sebab itu power failure berlaku di sana sini, sebab tidak cukup tenaga. Jadi, tunggu sampai musim hujan. Apabila sudah musim dan air pun penuh, bila ditanya lagi kenapa tidak cukup tenaga lagi. Yang Berhormat Menteri tidak tahu, pegawai sahaja mengatakan kepada Menteri, dia buat daleh kosong, Tuan Yang di-Pertua. Sebenarnya, Tuan Yang di-Pertua, dia tidak jawab. Katanya, betul Power Station Tuanku Jaafar rosak. Itu yang sebenar. Jadi, boleh

atau tidak pada hari yang akan datang misalnya kalau tidak ada cukup tenaga tidak usahlah kata air tidak cukup, itu tidak cukup. Ini macam cerita bangau: Bangau oh bangau mengapa engkau kurus? Bagaimana aku tidak kurus, ikan tidak timbul. Begitulah seterusnya.

Tuan Leo Moggie anak Irok: Tuan Yang di-Pertua, kecukupan bekalan tenaga letrik di negara ini memanglah sentiasa diperhatikan. Untuk menambahkan permanent station Kerajaan dan Lembaga Letrik Negara ada mengadakan supporting station. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat 5 buah janaletrik yang menggunakan gas turbine berasingan tiap-tiap satu berkeupayaan 25 megawatt sedang dalam proses pembinaan di lima buah tempat; ini bertujuan untuk menambah keadaan tenaga yang ada sekarang iaitu di Pulau Pinang, Kuantan, Johor Bahru, Port Dickson dan Connaught Bridge di Kelang. Setakat ini set-set di Pulau Pinang, Kuantan dan Port Dickson telah digunakan dan set di Johor Bahru dijangka dapat digunakan sedikit masa lagi, manakala set di Connaught Bridge sedang di dalam pembinaan.

PERKHIDMATAN TELEFON

8. Tuan Chua Ching Cheng minta Menteri Tenaga, Telekom dan Pos menyatakan:

- (a) sama ada beliau sedar bahawa baru-baru ini perkhidmatan telefon di negeri Melaka sering mengalami kerosakan dan mengakibatkan kesusahan dan kerugian kepada orang ramai; dan
- (b) jika ya, apakah tindakan telah diambil oleh pihak Telekom di Negeri Melaka untuk mengatasi masalah ini.

Tuan Leo Moggie anak Irok: Tuan Yang di-Pertua, saya sedar bahawa perkhidmatan telefon di Negeri Melaka dahulunya sering mengalami kerosakan dan mengakibatkan kesusahan dan kerugian kepada orang ramai. Ini adalah disebabkan oleh kesesakan di ibusawat telefon. Untuk makluman Yang Berhormat bagi mengatasi masalah ini Jabatan Telekom Negeri Melaka telahpun mengambil tindakan menukarkan ibusawat lama itu dengan ibusawat baru yang bermuatan sebanyak 10,000 talian dan ibusawat

baru ini telahpun bermula memberi perkhidmatan pada 15.10.78. Dengan adanya ibusawat baru ini adalah diharap bahawa perkhidmatan telefon di bandar Melaka akan bertambah baik. Untuk memperbaiki lagi perkhidmatan bagi panggilan jauh, ibusawat sambungjauh di Melaka juga telah ditambah lagi sebanyak 600 talian iaitu daripada 1,600 talian kepada 2,200 talian kesemuanya. Dengan siapnya penambahan ini pada penghujung tahun ini, adalah diharap perkhidmatan telefon di seluruh Negeri Melaka akan menjadi bertambah baik.

PELARIAN DARI INDO-CHINA

9. Tuan Michael Wong Kuan Lee minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan:

- (a) bilangan orang-orang pelarian dari Indo-China yang telah mengambil perlindungan dalam Malaysia setakat ini dan nyatakan bilangan yang tinggal tetap di Malaysia, bilangan yang telah pergi serta bilangan yang masih menunggu untuk dihantarkan keluar; dan
- (b) hasil lawatan Pesuruhjaya Tinggi Bangsa-bangsa Bersatu bagi Orang-orang Pelarian baru-baru ini.

Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri (Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie): Tuan Yang di-Pertua, setakat ini daripada tahun 1975 pendatang haram dari Indo-China yang telah mendarat di sini bilangannya 73,443 dan sehingga hari ini yang baki-nya masih tinggal dengan kita iaitu 52,780 bermakna lebih 20,000 telah dipindahkan. Di dalam kumpulan ini kita sendiri telah menerima dan dapat menempatkan lebih kurang 1,600.

Soalan yang kedua iaitu apakah hasil lawatan Pesuruhjaya Tinggi iaitu Encik Paul Hartling pada 20-9-1978. Di sini saya rasa hasilnya adalah sangat besar kerana dia dapat menengok kesulitan-kesulitan yang dibangkitkan oleh perkara ini dengan mata kepalanya sendiri dan juga dapat berbincang dengan berbagai-bagai pegawai di sini dan juga dengan saya dan beberapa orang Menteri yang lain. Juga dia dapat berbincang dengan pegawai-pegawai United Nations daripada rantau ini sehingga apabila dia balik ke Geneva dia berhasrat memanggil satu perjumpaan dan perjumpaan itu dilakukan pada

11hb dan 12hb Disember di mana beberapa perkara dapat ditimbulkan dan bagi pihak kita, kita menghantar perwakilan ke sana untuk menceritakan keadaan dan juga membuat syor-syor yang patut ditimbang oleh antarabangsa.

Datuk Haji Ahmad bin Arshad: Soalan tambahan, dapatkah Yang Berhormat Menteri bersetuju dengan pendapat saya bahawa pelarian Vietnam yang seramai 52,000 orang yang ada di Malaysia sekarang ini, saya menganggap mereka itu adalah komunis. Buktinya di antara yang ada dalam pelarian itu seorang daripadanya ialah pegawai tertinggi Vietcong. Dapatkah Yang Berhormat Menteri menyertai hal pandangan saya ini?

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tidak dapat sama sekali, sebabnya cerita pelarian ini mulanya pada tahun 1975 apabila jatuhnya Kerajaan Saigon. Apabila ditawan sahaja Kerajaan Saigon oleh Vietnam pada waktu itu pelarian yang mula tadi pada tahun 1975-1976 belot iaitu mereka yang melawan Vietcong dan juga mereka yang bersubahat dengan orang Amerika. Jadi orang ini lari kerana hendak menyelamatkan nyawa mereka kerana kalau mereka tinggal di sana, diperintah oleh komunis mereka tentu dipotong. Itu satu bahagian. Tetapi ada sebahagian daripada mereka yang duduk atas pagar barangkali, mengatakan: Baiklah kita tunggu apakah caranya Kerajaan Vietnam yang baru ini, Kerajaan komunis ini, kita ini orang berniaga. Jadi dia tunggu, bila dia tunggu sampai satu waktu pada tahun 1977 masuklah satu program yang menentukan bahawa Vietnam Selatan ini hendaklah dijalankan betul-betul dasar kominis, maknanya orang berniaga tidak boleh dan sebagainya. Jadi orang-orang ahli perniagaan ini dihantar ke tempat-tempat untuk bercucuk-tanam, bermakna orang ini dipulihkan mengikut bahasa dia, rehabilitation. Maknanya diberi ajaran secara komunis. Daripada orang inilah yang sekarang tidak sanggup hidup di bawah pentadbiran komunis, mencari ikhtiar untuk lari. Itu permulaannya.

Oleh sebab ramai dari sana yang hendak lari dan orang ini boleh dikatakan dalam bahasa Inggeris 'square pegs', maknanya orang ini tidak boleh secucuk di dalam pemerintahan baru, sependapat dengan Kerajaan Vietnam pada masa itu sebabnya Kerajaan Vietnam sendiri menghadapi beberapa

kesulitan. Yang pertamanya ia mesti mencantumkan utara dengan selatan. Ini dengan sendirinya mempunyai problem. Sama ada komunis atau tidak, orang selatan itu bukan kenal dengan orang yang di utara. Dengan sendirinya mempunyai problem. Yang keduanya dia mesti membangunkan negara. Yang ketiganya dekat pintu pagarnya orang Kemboja pun melompat-lompat. Jadi dengan adanya problem ini, dengan adanya pula orang yang tidak sesuai dan secucuk dengan dasar dia, dia kata kalau hendak pergi, pergilah, mengikut dasar human rights. Jadi orang yang lari daripada Vietnam ini daripada tahun 1975 ini adalah orang yang tidak sesuai dan secucuk dengan Kerajaan Vietnam dan tidak mahu pula duduk di sini, mereka tidak ada hajat hendak tinggal di sini dan negeri Vietnam. Mereka hendak pergi ke Amerika, Canada, Australia, pendeknya lagi jauh daripada Wilayah ini lagi baik, mereka takut. Ada separuhnya sudah lari dua tiga tempat, mula-mulanya daripada utara lari ke selatan, lari ke Kemboja, lari balik ke selatan sebab tidak mahu dikenali oleh komunis itu. Kalau boleh lagi jauh lagi baik. Jadi tidak ada di dalam itu orang yang boleh dikatakan musuh kepada negara, tetapi orang benci kepada komunis.

Cerita itu tadi bukan seorang tetapi banyak iaitu orang komunis yang dahulunya berjuang sebagai Vietcong tetapi apabila sudah diperintah dalam 2 tahun mereka berasa bahawa ini semua tidak betul, mereka sudah tertipu (desolation) mereka sudah tidak sesuai lagi dengan perjuangan yang mereka perjuangkan itu. Ada beberapa orang yang kita tahu, tiap-tiap orang yang datang itu semua kita jaga betul-betul. Sebab itu kita pagar keliling, pendek kata tidak ada yang boleh saya katakan di sini dan saya memberi jaminan bahawa soal keselamatan itu terancam sebab adanya orang-orang yang dikatakan pendatang haram itu.

Puan Hajjah Salmah binti Sheikh Hussain: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Adakah Yang Berhormat Menteri sedar pelarian-pelarian Vietnam yang ada di Malaysia sedang bekerja sebagai buruh, penari kelab malam dan sebagainya. Jika ya, apakah tindakan Yang Berhormat Menteri kepada pelarian-pelarian Vietnam tersebut?

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, tidak ada. Kalau ada tolonglah tunjukkan kepada saya. Tidak ada kerana semua orang ini ditahan

dan ada satu hari dilaporkan di dalam surat-khabar mengatakan nampak orang Vietnam di bandar Kuala Lumpur. Orang ini yang sebenarnya adalah orang Vietnam yang sudah dipindahkan daripada kem-kem di Pantai Timur untuk dipindahkan pula ke negara lain. Jadi sementara mereka naik kapal-terbang, mereka pergi shopping dan orang ini memang diawasi, diawas dari jauh; bukan oleh Polis yang beruniform tetapi sentiasa apabila perkara ini terjadi memang orang ini kita awas dan kita awasi.

Raja Datuk Nong Chik bin Raja Ishak: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Adakah apa yang saya fikir sependapat dengan Yang Berhormat Menteri iaitu tanggungjawab oleh kerana Amerika masuk campur di dalam peperangan Vietnam, sepatutnya tidak boleh mengacau negeri orang lain, biar hal orang Vietnam, hal orang Vietnam, tetapi oleh kerana sudah hampir 30 tahun orang Amerika masuk campur di dalam Vietnam dan Kerajaan Vietnam dahulu dan Amerika, apa boleh buat Kerajaan Vietnam yang dahulu telah habis, komunis telah masuk dan orang-orang pelarian ini sebagaimana Yang Berhormat telah menyatakan iaitu orang-orang yang anti-komunis, yang hendak keluar ke Canada, Amerika dan sebagainya, oleh kerana Amerika masuk campur dalam peperangan di Vietnam maka Amerikalah yang bertanggungjawab di atas perkara pelarian-pelarian ini.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, saya rasa yang saya hendak jawab di dalam soal ini sebanyak sedikit memanglah berat terletak di bahu Amerika sendiri sebab alasan-alasan yang diberi oleh Ahli Yang Berhormat iaitu campur tangan Amerika di Vietnam dan selain daripada itu juga iaitu President Carterlah yang mengibar-ngibarkan bendera human rights, yang melambai-lambai untuk mengajak siapa yang hendak kepada kemerdekaan marilah keluar. Tetapi soal ini bukanlah soal Amerika sahaja, saya rasa ini adalah tanggungjawab semua negara yang cinta dan sayangkan kepada demokrasi, yang sayang kepada kebebasan, yang tidak senang dengan komunis, yang sepatutnya bersama-sama memandang kepada hal ini dan membantu di dalam hal ini. Sebab itulah pada hemat Kerajaan kita apabila saya di Geneva kita membuat syor bahawa sepatutnya

perkara ini diatur betul-betul dan peraturan itu boleh dibuat dua kerana tanggungjawab itu bukan sahaja tanggungjawab negara-negara yang menerima tetapi adalah juga tanggungjawab Kerajaan Vietnam sendiri iaitu Kerajaan Vietnam sendiri mesti menengok perkara ini dengan sewajarnya.

Maksud saya kalau dia tidak berkenan orang itu, aturkan supaya dia keluar. Macam saya di sini beberapa kali saya kata siapa tidak berkenan kepada Kerajaan ini, tidak suka kepada Kerajaan Malaysia, saya aturkan beri paspot—"Thank you, Good-bye!" Begitu juga orang keturunan Vietnam, kalau sekiranya Kerajaan betul dia berasa orang ini dia tidak boleh terima, atur dengan United Nations buatkan satu Jabatan di sana untuk mengatur orang ini keluar dan mengatur di mana orang ini boleh diterima sama ada di Canada, Australia atau di mana. Itu satu perkara.

Yang kedua, saya juga mengesyorkan misalnya di Geneva, iaitu kita adakan satu tempat atau pulau umpamanya di mana orang ini boleh terletak dengan jaminan oleh beberapa negara bersama-sama dengan United Nations umpamanya negara Amerika, Kanada, Australia, Brazil atau United Nations memberi jaminan bahawa tidak ada saki baki yang tinggal di pulau itu. Yang menjadikan kepada kita iaitu soal saki baki, soal sisa. Sekarang ini dia datang, dia pilih, dia hendak hak itu katanya, kalau orang itu ada dua isteri dia tidak terima. Apa akan jadi kepada mereka ini? Terletaklah di pulau itu nanti. Maksudnya iaitu kita mencari jalan supaya ada jaminan tidak ada orang yang akan tinggal di pulau itu akhirnya.

Kalau sudah tidak ada problem residue ini tadi boleh satu-satu tempat itu diikhtiarkan diadakan. Tetapi sebelum ada jaminan itu, tidak ada siapa yang berani hendak memberi satu-satu tempat kerana penyudahnya esok Kerajaan itu akan menanggung biawak hidup. Sebab itulah kita pergi ke United Nations minta jaminan. Semalam saya dengar ada perselisihan sedikit pengertian yang diberi oleh Menteri Luar Negeri kita, Tengku Ahmad Rithauddeen yang mengatakan kita berkehendakkan jaminan tambahan penerimaan. Itu bukan, bukan jaminan tambahan penerimaan, bukan. Jaminan supaya tidak ada saki baki, maknanya diambil semua bukan ditambah pengambilannya. Perkara ini yang saya hendak betulkan pada hari ini iaitu

jaminan ini ialah jaminan tidak ada saki baki, tidak ada sisa lagi, di atas pulau itu. Dan ini sudah mendapat persetujuan kerana kita usahakan dengan negara-negara ASEAN baru-baru ini dan juga umpamanya apabila saya memberi cadangan ini kepada wakil Amerika iaitu David Nelson di Geneva dan juga dua hari yang lalu kepada Chairman Lester Wolf iaitu Pengerusi Jawatankuasa Wilayah Tenggara Asia di dalam Kongress dan dia sendiri menyatakan di dalam bahasa Inggeris: "I am infused with this proposal and I shall go to the highest authority." Maknanya, Mr President, kata dia proposal ini practical and innovative.

Saya berasa ada harapan, perkara ini kita dapat atasi. Soalnya tadi adakah kita mendapat jaminan Amerika atau tidak. Sebahagiannya sependapat tetapi Amerika juga patut mengajak kawan-kawannya yang lain untuk sama-sama membantu di dalam soal ini.

Tuan Ibrahim bin Abdullah: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Saya mengucapkan terima kasih dan amat gembira sekali kerana Yang Berhormat Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri telah menjelaskan beberapa perkara yang saya pandang amat serius datang ke tanahair kita Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, Menteri kita ada menyebutkan mulai tahun 1975 pendatang haram ini telah datang, kononnya sebanyak 73,443 orang. Saya suka bertanya satu lagi taksiran ini. Saya mahu bertanya tahun 1978 ini yang baru saya dengar dari Ahli Yang Berhormat sahabat saya dari Trengganu, pendatang-pendatang haram telah masuk ke Trengganu beberapa puluh ribu orang begitu juga di Pahang dan Kelantan. Tetapi saya suka mendengar Yang Berhormat Menteri itu sendiri menyebutkan, saya tidak hendak bertanya tahun 1975. Saya hendak bertanya pada tahun 1978 berapa ramai yang masuk ke tanahair kita ini.

Yang kedua, saya hendak bertanya lagi mengikut Yang Berhormat Menteri ada, 1,600 orang diambil mereka ini dan dibenarkan duduk di dalam negeri ini, begitukah Yang Berhormat?

Yang ketiga, saya hendak bertanya juga mengapa sebabnya 1,600 orang ini diambil duduk di dalam negeri ini dan apakah hal orang seramai ini dan hendak digunakan

untuk apa atau adakah kita hendak menunjukkan kepada seluruh dunia bahawa negeri kita mempunyai faham perikemanusiaan yang paling tinggi walaupun negeri kita menghadapi beberapa subversif negara yang memakan belanja jutaan ringgit, tetapi kita sanggup mengambil orang lagi dan di dalam ini kita belum tentu pula orang ini adakah menjadi macam kita ingatkan

Tuan Yang di-Pertua: Sudahlah!

Tuan Ibrahim bin Abdullah: Tuan Yang di-Pertua, ada sambungannya. Saya pergi kepada soalan kedua. Orang seramai 1,600 ini apakah sebab-sebabnya diambil. Yang ketiga, adakah jaminan Yang Berhormat Menteri bahawa pada masa yang akan datang tidak lagi kita benarkan walau seorang pun pendatang haram masuk ke dalam negeri kita. Saya menyokong Yang Berhormat sahabat saya tadi mengatakan mereka yang datang ini adalah kominis. Terima kasih.

Tan Sri Haji Mohammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, bilangan tahun 1978, silalah ambil catitan (*Ketawa*).

Januari	...	...	...	1,057
Februari	...	...	...	844
Mac	...	...	...	1,251
April	...	...	...	4,029
Mei	...	...	...	3,714
Jun	...	...	...	2,278
Julai	...	...	...	3,928
Ogos	...	...	...	1,333
September	...	...	...	4,358
Oktober	...	...	...	9,808
November	...	...	...	18,169
Disember	...	...	...	6,897

Bilangan yang banyaknya daripada bulan September sampai bulan Disember. Pada masa dia menetapkan dasar di dalam negaranya di sana, masa itulah ramai berduyun-duyun keluar.

Jawapan "1,600" tadi ialah jawapan kepada soalan tersebut. Kalau kita baca soalnya tadi apa bunyinya? "Bilangan orang-orang pelarian dari Indo-China dan berapakah yang tinggal tetap di Malaysia." Bukan bilangan daripada Vietnam. Jadi yang kita terima adalah datangnya daripada Kemboja dan orang-orang ini berasal dari orang Melayu.

Jaminan yang akan datang, kita jangan membuta hati di dalam soal ini, jikalau sekiranya mengikut ugama kita, mengikut keadaan hak perikemanusiaan yang kita mesti akan membantu.

Puan Hajjah Tom Saodah binti Haji Othman: Soalan tambahan. Setelah saya mendengar jawapan daripada Yang Berhormat Menteri tadi tidak terancam negara kita dengan pelarian Vietnam datang ke sini. Saya hendak bertanya satu sahaja, bilakah kita dapat menyelesaikan dan dapat menghantar keluar 52,000 orang pelarian-pelarian Vietnam yang ada di dalam negara kita Malaysia ini?

Tan Sri Haji Mohammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, memang saya memberi jaminan bahawa dari segi pelarian ini dengan sendirinya tidak akan menimbulkan soal ancaman keatas keselamatan negara. Tetapi pelarian ini dengan sendirinya pula membawa beberapa akibat yang boleh menyusahkan kita, umpamanya barang-barang di Trengganu, di Pahang atau di Mersing Johor boleh naik harga, sebab apa? Sebabnya ada pembeli yang begitu banyak untuk menampung dan memberi makan kepada pendatang-pendatang haram yang dikumpul oleh United Nations. Tetapi dari segi duit semua bantuan datangnya daripada United Nations, kita tidak ada membantu apa-apa duit di dalam soal ini. Tetapi akibatnya kepada ekonomi itu, ada.

Sekarang dengan adanya Bahagian Petugas V.I.I. ini disebut istilah VII sebab di dalam bahasa Roman—V.I.I. iaitu Vietnam Illegal Immigrants dan dijadikan Pasukan Petugas VII. Pasukan Petugas VII ini sekarang dapat mengatur dengan Red Crescent kira cara-cara mengatasi problem ekonomi iaitu dibeli barang dengan cara bulk atau dengan cara banyak di Kuala Lumpur dibawa dengan lori ke sana, jadi tidaklah menyentuh keadaan ekonomi tempatan. Tetapi lebih kurang ada juga sedikit-sedikit, itu tidak dinafikan tetapi usaha akan dibuat untuk mengatasi soal ini hingga soal sisa tadi bagaimana kita akan mengatasi pelarian yang 50,000 itu bahkan barangkali boleh bertambah. Tetapi dalam bulan Disember ini kita sendiri dapat menghalau orang ini keluar beberapa banyak, kalau hendak dikira lebih dari 6,000. Tetapi sesudah ini kita dengan tegas mengambil tindakan sehingga sekarang dapat kita menghalang. Tetapi mereka pergi

ke mana? Kita syorkan, kita halau mereka, ia masuk ke Indonesia; Indonesia halau balik, masuk ke kita, kita halau balik. Sebab itulah kita mengadakan satu perjumpaan di Jakarta pada 8 haribulan lalu, baik kita fikirkan soal ini bersama. Kalau tidak, disebabkan orang ini, kita berkelahi, kita sama kita; sudahlah politik Trengganu berkelahi kita sama kita. Besok kita dengan ASEAN pula, kita sama kita berkelahi disebabkan orang pelarian ini. Oleh itu pada 8 haribulan baru-baru ini kita bawa soal ini kepada ASEAN yang membawa cadangan kita yang positif dan sudah diterima, alhamdulillah pada hari ini perjumpaan kita di Bangkok akan mengkaji iaitu di antara Menteri-menteri Luar kita untuk mencari jalan bersama, umpamanya bagaimana kita boleh menghadapi Vietnam bersama-sama atas soal ini. Suruh Vietnam jaga negara dia, kalau hendak suruh orang keluar aturkan betul-betul, dengan suara bersatu.

Begitu juga dengan suara bersatu, kita bawa perkara ini kepada negara-negara Barat; janganlah Malaysia sahaja, janganlah Thailand sahaja tetapi secara ASEAN membawa suara ini secara bersatu. Begitu juga kepada negara-negara berkecuali, kerana negara-negara berkecuali ini ada pengaruhnya terhadap Vietnam iaitu sepatutnya Vietnam menimbang rasa kepada negara-negara berkecuali yang lain iaitu Malaysia, umpamanya, Indonesia atau Singapura yang menerima luah yang dikeluarkan daripada Vietnam ini yang membawa akibat yang buruk.

Soalnya sekarang hendaklah kita bersabar dan jangan dijadikan perkara ini soal politik di dalam negeri dan soal politik antarabangsa tetapi kita berikhtiar dengan sedaya upaya Insya Allah, saya rasa, macam dahulu kita sudah dapat mengatasi beberapa problem Kerajaan—Kerajaan ini juga. Dahulu ada konfrantasi, Insya Allah dapat kita atasi, sebut sahaja apa problem, dapat kita atasi tetapi berilah masa dan waktu, Insya Allah dengan doa dan kerjasama dari semua pihak dapat kita atasi.

Tuan T. S. Gabriel: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada jawapan yang amat penting dan panjang lebar yang diberi oleh Yang Berhormat Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri dan saya rasa soalan tambahan saya

pun amat penting. Beberapa hari dahulu, Yang Berhormat Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri telah berkata kepada wartawan iaitu pelarian-pelarian Vietnam ini bukannya kominis. Memang rakyat terima dengan jawapan yang diberikan oleh Yang Berhormat Menteri. Saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat Menteri dan membuat satu perjanjian melalui Dewan Negara ini kepada rakyat dan seluruh negara iaitu Kerajaan akan mengambil segala langkah untuk menjaga keselamatan negara di perairan Malaysia dengan cukup meronda oleh Tentera Laut Di Raja Malaysia dan juga Polis. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Yang Berhormat Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri belum berjanji iaitu keselamatan Malaysia akan dikawal dengan cukup. Saya harap Yang Berhormat Menteri akan membuat pengumuman ini.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, kalau hendak buat perjanjian bahawa keselamatan di dalam negeri atau ancaman dari luar negeri, itu saya beri sekarang, Insya Allah. Tetapi adakah musuh yang datang. Umpamanya waktu konfrantasi dahulu, bila musuh Sukarno menghantar parachutistnya, apa yang kita sudah buat; kominis, apa kita sudah buat. Itu maknanya musuh yang datang. Tetapi orang yang datang ini membawa anak yang kecil dan perempuan-perempuan, 100 buah kapal menunggu di situ, apa kita hendak buat, kalau kapal mereka karam di hadapan kita. Biarkan sahaja di situ, biar ia karam? Saya hendak bertanya kepada Ahli-ahli Yang Berhormat. Inilah yang dihadapi oleh kelas-kelas kita, kadang-kadang bercucur air mata menangis menengok keadaan ini. Ini bukan soal mengawal keselamatan, soal orang datang lari hendak minta tolong, soal keselamatan, Insya Allah kita jaga. Itu tak usah kita khuatirkan.

Puan Dasimah Dasir: Tuan Yang di-Pertua, saya ucapkan terima kasih atas jawapan Yang Berhormat Menteri. Semuanya betul, tetapi soalan tambahan saya, adakah Yang Berhormat Menteri dapat membaca hati perut mereka yang seramai 50,000 orang itu boleh memberi jaminan bahawa negeri kita tak boleh jadi huru-hara. Tetapi mengapakah Kerajaan Malaysia ini tersangat lembut. Lain-lain negara, kita tengok tidak dibenarkan pelarian Vietnam itu masuk. Saya

harap supaya diambil tindakan tegas supaya jangan lagi diambil mereka itu masuk dalam Malaysia.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, tadi saya sudah katakan, tegas ini tegas macam mana, suruh tembak?

Puan Dasimah Dasir: Tidak, Tuan Yang di-Pertua, bukan bermakna saya suruh tembak.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tegasnya iaitu kita menjaga yang pertamanya jangan mereka masuk. Kalau sudah masuk, kita jaga supaya mereka itu dapat dikeluarkan balik ke negara yang ketiga. Tindakan ini semua sudah diambil dan sedang diambil dan diselenggarakan, sabarlah, menunggu masa, saya mengatakan untuk menghabiskan yang 50,000 orang ini. Kalau tegas itu bermakna mereka jangan masuk, memang sudah banyak. Pelarian dalam kapal Hai Hong dahulu umpamanya, kita tak beri ia masuk hingga mereka sudah diterima oleh semua orang baru kita biarkan ia di situ. Tetapi ini macam hendak menangkap anak ayam. Berapa buah kapal kita ada di situ pun, ia lari ke sini dan lari ke sana, ia dapat masuk. Bila mereka masuk bukan maksud kedatangannya hendak duduk di sini; ia minta tolong, bantulah kami pindah lari ke Amerika. Itu maksudnya, bukan katanya ia datang hendak duduk di sini. Jadi tegas yang macam mana, kadang-kadang saya tak faham. Kalau yang datang ini musuh, kita tahu mengajarnya tetapi ini bukan musuh, perempuan-perempuan, anak-anak, yang kapalnya karam dekat dengan pantai kita, apa kita hendak buat, oh! Kerajaan kita berlembut hati. Kerajaan mana yang akan zalim, saya hendak bertanya yang boleh membiarkan orang karam di hadapan matanya sendiri. Tetapi bukan bermaksud Kerajaan hendak menyimpan orang itu di sini. Tidak ada cita-cita Kerajaan yang mengatakan ia menyimpan orang-orang itu di sini, tak ada langsung. Kita sekarang berikhtiar untuk membawa mereka keluar, jadi di mana yang menjadi keraguan, di manakah ketegasan yang dikehendaki.

Tuan Yang di-Pertua: Masa sudah sampai.

(Masa untuk pertanyaan bagi Jawab Mulut telah cukup dan jawapan bagi Pertanyaan No. 10 hingga 14 adalah diberi di bawah ini.)

KERETAPI TANAH MELAYU

10. Datuk Haji Ahmad Arshad minta Menteri Pengangkutan menyatakan:

- (a) samada beliau sedar bahawa kepala-kepala keretapi yang digunakan oleh Keretapi Tanah Melayu tidak begitu berkuasa untuk menarik koc-koc barang, seperti tangki minyak dan simen serta kayu balak dan oleh itu mendatangkan rasa tak puashati di kalangan peniaga-peniaga kerana kelewatan barang-barang yang telah lama mereka pesan; dan
- (b) bilangan kakitangan Keretapi Tanah Melayu yang telah didapati menjalan kegiatan sabotaj dalam perkhidmatan keretapi dan apakah tindakan yang telah diambil terhadap mereka.

Menteri Pengangkutan (Tan Sri V. Manickavasagam):

- (a) Adalah tidak benar bahawa lokomotif-lokomotif Keretapi Tanah Melayu tidak begitu berkuasa untuk menarik koc-koc barang, tangki minyak, simen dan kayu balak. Bagi makluman Ahli Yang Berhormat di masa ini Keretapi Tanah Melayu menggunakan 3 jenis lokomotif yang mempunyai kuasa tarikan yang memuaskan iaitu:

Kelas Lokomotif	Jumlah	Tarikan
(i) Lokomotif Kelas 20	26 buah	800 tan
(ii) Lokomotif Kelas 21	35 „	450 „
(iii) Lokomotif Kelas 22	40 „	900 „

- (b) Ada terdapat beberapa incident yang menunjukkan ada kemungkinan kegiatan sabotaj dan perkara ini telah dilaporkan kepada pihak Polis untuk siasatan. Walau bagaimanapun sehingga ini belum terdapat bukti-bukti yang kukuh yang

menunjukkan bahawa ada kakitangan Keretapi Tanah Melayu yang terlibat dalam kegiatan sabotaj.

PELANCUNG-PELANCUNG KE MALAYSIA

11. Puan Hajjah Fatimah binti Haji Salim minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan:

- (a) berapa ramai pelancung-pelancung yang melawat Malaysia dalam tahun 1978 dari (i) Jepun; (ii) Australia; (iii) Amerika Syarikat.
- (b) apakah langkah positif yang telah diambil untuk menarik lebih ramai lagi pelancung-pelancung ke negara kita;
- (c) adakah beliau puashati dengan usaha yang diambil oleh wakil-wakil Perbadanan Kemajuan Pelancungan kita di seberang laut untuk menarik pelancung-pelancung ke negara kita.

Dato' Lew Sip Hon:

- (a) Buat masa ini data-data ketibaan pelancung belum lagi dapat dikeluarkan oleh kerana sistem mengumpul data yang ada sekarang ini tidak dapat mengasingkan di antara seorang pelancung dengan seorang pelawat lain. Pelancung ialah pelawat yang berada di negara kita lebih daripada 24 jam, manakala pelawat ialah semua orang melawat negara ini sama ada kurang atau lebih dari 24 jam. Angka-angka berikut ini menunjukkan ketibaan pelawat-pelawat ke Semenanjung Malaysia mengikut kewarganegaraan di antara bulan Januari dan Julai 1978:

(i) Jepun	...	...	68,988
* (ii) Australia/ New Zealand	...	...	72,488
(iii) Amerika Syarikat	...	...	44,056

- (b) Perbadanan Kemajuan Pelancungan Malaysia telah diberi tanggungjawab untuk memperkenalkan Malaysia sebagai satu destinasi pelancungan dalam pasaran pelancungan terkemuka di luar

* (i) Angka bagi Australia berasingan tidak dapat diperolehi oleh kerana data ketibaan pelawat negara ini telah dikumpul secara kumpulan Australia/New Zealand.

(ii) Perbadanan Kemajuan Pelancungan, dengan kerjasama dari lain-lain Jabatan Kerajaan iaitu Jabatan Perangkaan dan Jabatan Imigresen sedang mengkaji kemungkinan untuk mengubah satu sistem baru dengan menggunakan komputer yang akan dapat mengasingkan di antara seorang pelancung pelawat-pelawat lain.

negeri. Oleh itu segala kegiatan pemasaran Perbadanan Kemajuan Pelancungan Malaysia adalah bertujuan menarik lebih ramai lagi pelancung-pelancung datang ke Malaysia. Langkah-langkah yang dijalankan untuk mencapai tujuan ini adalah seperti berikut:

- (1) Menjalankan kempen pengiklanan secara ekstensif dalam akhbar, majalah-majalah dan lain-lain penerbitan yang terpilih di luar negeri.
- (2) Menyertai pameran, pesta dan seminar pelancungan serantau dan juga antarabangsa.
- (3) Menyebarkan keterangan mengenai pelancungan di Malaysia melalui penerbitan risalah, bahan-bahan publisiti, penerbitan filem dan slides, dan bantuan-bantuan jualan guna menarik pelancung ke Malaysia. Bahan-bahan ini diterbitkan dalam beberapa bahasa seperti Inggeris, Jepun, Jerman dan Perancis untuk memastikan yang keterangan tersebut dapat disampaikan ke semua pasaran yang dituju.
- (4) Menganjurkan "Sales Missions" atau misi jualan ke pasaran pelancungan terkemuka dengan tujuan mewujudkan perhubungan dan menggalakkan pengusaha-pengusaha lawatan di pasaran tersebut supaya memasukkan Malaysia dalam aturcara lawatan mereka.
- (5) Membawa wartawan, penulis-penulis pengembaraan, pengusaha lawatan dan rombongan-rombongan perfileman dari luar negeri untuk membolehkan mereka memperkenalkan Malaysia dengan lebih berkesan lagi.
- (6) Menubuhkan pusat-pusat penerangan di luar negeri dengan tujuan menjalankan kempen publisiti dan penggalakan, dan berhubung terus dengan pengusaha lawatan secara langsung bagi lebih menghebatkan usaha penarikan pelancung ke Malaysia.

(7) Perbadanan Kemajuan Pelancungan akan terus bergiat dalam semua usaha memperkenalkan Malaysia sebagai destinasi pelancung yang menarik.

- (c) Saya berpuashati dengan usaha-usaha yang telah dijalankan oleh wakil-wakil Perbadanan di luar negeri untuk menarik pelancung-pelancung ke negara ini terutama sekali dalam mewujudkan dan mengemukakan satu imej yang baik bagi Malaysia sebagai satu destinasi pelancungan. Usaha-usaha ini telah berkesan dengan bertambahnya kedatangan pelawat-pelawat ke negara kita dari setahun ke setahun. Walau bagaimanapun, kerjasama daripada pihak swasta sangatlah perlu dalam menjamin kedatangan pelancung ke Malaysia. Perbadanan ini hanya boleh menyediakan "catalyst" untuk membangkitkan minat dan menimbulkan kesedaran terhadap tarikan-tarikan yang terdapat di Malaysia serta kemudahan-kemudahan yang disediakan untuk para-para pelancung. Kegiatan ini dipercayai dapat menarik lebih ramai lagi pelancung datang ke negara ini sekiranya pihak swasta (terutama sekali pengusaha-pengusaha pengembaraan) membantu rancangan-rancangan tersebut dengan terus menyediakan program-program yang menarik dan menjualkannya kepada pasaran-pasaran yang tertentu dengan cara yang agresif.

SEKIM GAJI MINIMA

12. Tuan Yap Peng bertanya kepada Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat sama ada beliau akan mengkaji sekim gaji minima.

Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat (Dato' Richard Ho Ung Hun): Di dalam keadaan Sosio ekonomi kita sekarang, perhatian Kerajaan adalah ditumpukan kepada dua aspek, di bawah Dasar Ekonomi Baru iaitu:

- (i) Mengujudkan lebih banyak peluang-peluang pekerjaan yang produktif supaya dapat memberikan sumber pendapatan terutama kepada mereka yang berpendapatan rendah dan
- (ii) Meningkatkan lagi pendapatan kumpulan-kumpulan masyarakat kita yang miskin, dengan cara menambahkan

daya pengeluaran mereka, terutama sekali di dalam bidang pertanian dan perusahaan-perusahaan kecil.

Pendekatan ini akan membolehkan kita meningkatkan pendapatan rakyat kita secara am. Oleh kerana negara kita masih mempunyai sebahagian dari rakyatnya yang bekerja sendiri (self-employed), pendekatan untuk meningkatkan pendapatan melalui Gaji Minima, yang akan hanya memberi faedah kepada mereka yang digaji sahaja, sudah tentu akan mengecualikan sebahagian daripada penduduk-penduduk negara kita yang bekerja sendiri. Oleh yang demikian, pembentukan gaji minima, pada ketika ini, akan hanya meluaskan jurang pendapatan di antara berbagai-bagai sektor penduduk negara kita. Memandangkan kepada alasan-alasan ini, maka Kerajaan tidak bercadang, pada peringkat ini, untuk memperkenalkan satu Gaji Minima bagi semua kumpulan-kumpulan pekerja.

Walau bagaimanapun, Kementerian saya telah pun mempunyai peruntukan di bawah Ordinan Majlis-majlis Gaji, untuk menubuhkan Majlis-majlis Gaji di dalam pekerjaan-pekerjaan di mana gaji adalah rendah dan pihak-pihak pekerja-pekerja tidak mempunyai organisasi yang kuat. Majlis-majlis Gaji seperti ini, yang menyediakan Gaji-gaji Minima dan syarat perkhidmatan telah pun berjalan dengan baik seperti yang terdapat bagi pembantu-pembantu kedai, pekerja-pekerja panggong wayang gambar, pekerja-pekerja dalam perusahaan hotel dan pekerja-pekerja di Pelabohan Pulau Pinang. Majlis-majlis ini sekarang meliputi lebih kurang seramai 150,000 pekerja. Kementerian saya bersedia menubuhkan Majlis-majlis Gaji yang sama bagi kumpulan-kumpulan yang lain jika difikirkan perlu.

PASUKAN BADMINTON/HOKI MALAYSIA

13. Tuan T. S. Gabriel minta Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan menyatakan:

- (a) mengapakah pasukan-pasukan badminton dan hoki Malaysia selalu gagal untuk menjadi juara dunia walaupun berjaya memasuki ke peringkat akhir;
- (b) samada ini disebabkan oleh kelemahan dalam merancang, penyelarasan ataupun kurang latihan diberikan kepada

anggota-anggota pasukan kita memandangkan bahawa pasukan kita nampaknya kurang stamina; dan

- (c) jika ya, samada terdapat sebarang rancangan untuk mengadakan satu kajian yang mendalam bagi memastikan bahawa pasukan kita akan berjaya menjadi juara di sukan antarabangsa di masa hadapan.

**Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan
(Datuk Abdul Samad bin Idris):**

- (a) Kita tidak boleh menjamin kemenangan dalam sebarang pertandingan kerana antara lain, nasib adalah juga faktor yang penting.
- (b) Pendapat Ahli Yang Berhormat adalah satu soal subjektif. Penilaian adalah terpulang kepada pendapat-pendapat individu. Walau bagaimanapun tidak boleh dinafikan bahawa mutu permainan boleh dimajukan lagi.
- (c) Mutu permainan kita sebenarnya adalah setanding dengan mutu permainan dari negara-negara yang menjadi juara. Ini terbukti bila kita telah berjaya untuk memasuki peringkat akhir di dalam pertandingan-pertandingan. Untuk menjadi juara adalah merupakan satu matlamat yang memang mencabar dan mengambil masa yang panjang. Ini adalah kerana sukan dewasa ini telah menjadi lebih saintifik dan comprehensive. Latihan-latihan yang saintifik dan sistematik yang berpanjangan adalah diperlukan. Kearah kesedaran ini kita memang mempunyai rancangan jangka panjang untuk menambahkan peluang pasukan kita muncul sebagai juara. Latihan dan perancangan sekarang akan ditumpukan kepada mereka di dalam lingkungan yang masih muda dan mempunyai bakat dan potensi untuk mewakili negara. Dua jawatan-kuasa tindakan telah ditubuhkan untuk melaksanakan latihan-latihan dan program-program khas supaya mereka mendapat International exposure.

Di samping itu kita mempunyai pasukan B untuk permainan hoki yang terdiri dari pemain-pemain berkelebihan yang masih muda. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Jawatankuasa Latihan B.A.M. telah menyediakan satu sistem latihan comprehensive sepanjang tahun

untuk pasukan Kebangsaan dan pasukan junior sebagai satu langkah untuk meninggikan lagi mutu permainan badminton.

PENUNTUT DALAM ALIRAN SAINS DAN TEKNOLOGI—BILANGAN

14. Datuk Haji Ahmad Arshad minta Menteri Pelajaran menyatakan:

- (a) semenjak ditubuhkan Universiti Malaya dalam tahun 1949 sehingga

hari ini berapakah bilangan penuntut mengikut kaum yang telah lulus dalam bidang-bidang Kejuruteraan, Perubatan, Sains dan Teknologi;

- (b) bilangan penuntut-penuntut di Kolej Tuanku Abdul Rahman mengikut kaum;
- (c) bilangan penuntut-penuntut yang belajar di seberang laut di bawah anjuran Kerajaan dan atas perbelanjaan mereka sendiri mengikut kaum.

Menteri Pelajaran (Dato' Musa bin Hitam):

- (a) Kementerian saya tidak dapat memberi perangkaan yang diminta dari tahun 1949, kerana rekod-rekod bilangan siswazah masih tersimpan di Universiti Singapura. Walau bagaimanapun, bilangan siswazah Universiti Malaya mengikut kaum dalam aliran sains dan teknologi dari tahun 1962 hingga 1978 adalah seperti berikut:

<i>Kursus</i>				<i>Bilangan Siswazah</i>				<i>Jumlah</i>
				<i>B</i>	<i>C</i>	<i>I</i>	<i>LL</i>	
Kejuruteraan	...	...	...	33	1,351	64	15	1,463
Sains	...	...	...	293	3,259	243	69	3,864
Perubatan	...	...	...	207	712	80	42	1,041
Pergigian	...	...	...	36	45	5	—	86

- (b) Pertanyaan Ahli Yang Berhormat tidak tepat kerana tidak menyebutkan tahun atau sessinya. Jika Ahli Yang Berhormat berkehendakkan perangkaan untuk sesi 1978/79, ianya adalah seperti berikut:

Bilangan penuntut-penuntut di Kolej Tuanku Abdul Rahman untuk sesi 1978/79.

Bumiputra	...	...	83
China	...	...	5,753
India	...	...	399
Lain-lain	...	...	5
Jumlah	...	...	6,240

- (c) Soal ini juga tidak jelas kerana tidak menyebut tempoh masanya. Jika tahun yang dimaksudkan ialah tahun 1978 adalah didapati dari seramai 36,000 orang pelajar Malaysia yang dianggarkan belajar di seberang laut terdapat seramai lebih kurang 7,700 orang pelajar yang dianjurkan oleh pihak Kerajaan. Kementerian ini tidak dapat memberi jumlah pelajar mengikut kaum kerana perangkaan yang tepat berhubung dengannya sukar didapati.

USUL

WAKTU MESYUARAT DAN URUSAN YANG DIBEBAHKAN DARIPADA PERATURAN MESYUARAT DAN PENANGGUHAN MESYUARAT

Menteri Tak Berpotfolio (Dato' Haji Mohamed bin Nasir): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan:

Bahawa walau apapun peruntukan Peraturan Mesyuarat 11, Dewan ini tidak akan ditangguhkan hari ini sehingga selesai dipertimbangkan semua urusan-urusan yang tertera di dalam Aturan Urusan Mesyuarat untuk hari ini dan apabila tamat mesyuarat, Dewan ini hendaklah ditangguhkan kepada suatu tarikh yang tidak ditetapkan.

Pengiran Othman bin Haji Pengiran Rauf: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan di-setujukan.

Diputuskan,

Bahawa walau apapun peruntukan Peraturan Mesyuarat 11, Dewan ini tidak akan ditangguhkan hari ini sehingga selesai dipertimbangkan semua urusan-urusan yang tertera di dalam Aturan Urusan Mesyuarat untuk hari ini dan apabila tamat mesyuarat, Dewan ini hendaklah ditangguhkan kepada suatu tarikh yang tidak ditetapkan.

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG CUKAI PENDAPATAN TAMBAHAN (PINDAAN) (No. 2)

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

3.40 *ptg.*

Timbalan Menteri Kewangan (Dato' Dr Neo Yee Pan): Tuan Yang di-Pertua, saya mencadangkan supaya Rang Undang-undang bernama suatu Akta bagi meminda Akta Cukai Pendapatan Tambahan 1967, dibacakan kali kedua.

Tujuan Rang Undang-undang ini ialah untuk meminda seksyen 9 Akta Cukai Pendapatan Tambahan, 1967 bagi maksud mengurangkan kadar cukai keuntungan timah daripada 15% kepada 12½% atas keuntungan timah yang kena dicukai yang melebihi \$400,000.

Pengurangan kadar ini yang telah diumumkan oleh Yang Berhormat Mulia Menteri Kewangan sebagai satu cadangan sebagai Belanjawan 1979, adalah dibuat sebagai langkah mengurangkan beban cukai atas pelombong-pelombong bijih.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

Tuan Law Hieng Ding: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalah di hadapan Majlis ialah Rang Undang-undang bernama Suatu Akta

bagi meminda Akta Cukai Pendapatan Tambahan 1967 dibaca kali yang kedua sekarang dan terbuka untuk dibahas.

Ahli-ahli Yang Berhormat sebelum saya mengemukakan Rang Undang-undang ini untuk dibahas saya suka mengingatkan Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian bahawa di hadapan kita sekarang ada 8 buah Rang Undang-undang yang akan kita bahaskan pada hari ini. Saya minta Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian supaya berucap atas perkara-perkara yang berkaitan sahaja dan saya merayu kepada Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian untuk meringkaskan teguran ke atas Rang Undang-undang tersebut. Terima kasih.

3.42 *ptg.*

Dato' Haji Ibrahim bin Haji Yaacob: Tuan Yang di-Pertua, saya bangun memberi pendapat saya kepada Bil ini.

Saya kurang bersetuju untuk dikurangkan cukai sebagaimana yang disebutkan di dalam Bil ini, sebabnya saya kurang bersetuju ialah di dalam Malaysia ini ada 12 juta orang sahaja penduduk-penduduk termasuk Sabah dan Sarawak, tetapi orang perseorangan yang mempunyai lombong bijih tidak sampai daripada 300 orang, yang banyak ialah di-punyai oleh orang luar negeri. Itulah sebabnya saya tak bersetuju diturunkan. Kalau penduduk-penduduk kita 12 juta orang, tetapi kalau ada 1 juta orang yang mempunyai lombong bijih, saya sokong Bil ini.

Yang Berhormat Mulia Tengku Tan Sri Razaleigh Hamzah, Menteri Kewangan, memberitahu kami di dalam Pre-Council, orang perseorangan yang membayar cukai pendapatan cuma 300,000 orang sahaja, sebab itulah pendapatan cukai daripada income tax kurang tetapi kalau orang-orang yang mempunyai lombong bijih itu dikurangkan pula cukainya lagi akan kurangnya pendapatan income tax. Tetapi, Tuan Yang di-Pertua, ini syaratnya

Dato' Dr Neo Yee Pan: Tuan Yang di-Pertua, saya minta penjelasan. Adakah Ahli Yang Berhormat itu menentang Bil ini?

Dato' Haji Ibrahim bin Haji Yaacob: Tuan Yang di-Pertua, tidak. Saya belum habis bercakap lagi. Tetapi kalau Kerajaan, khususnya Kementerian Kewangan sudah ber-setuju apa boleh buat, saya terpaksa menyokong Bil ini sepenuhnya. Terima kasih.

3.44 ptg.

Datuk Haji Ahmad bin Arshad: Tuan Yang di-Pertua, saya bangun menyokong Rang Undang-undang ini dengan ulasan yang sangat pendek sahaja.

Pertama sekali, tajuk maksud Rang Undang-undang ini menggalakkan pelombong-pelombong supaya mengusahakan lombongnya dalam negeri ini, dengan sebab itu Kerajaan menurunkan daripada 15% kepada 12½%.

Dalam keadaan ini pihak Jabatan Kastam kita patut puji, iaitu telah mencegah pelarian cukai. Walaupun kita turunkan cukai ini, tetapi pelarian bijih timah dalam negeri kita ini menjadi-jadi. Tidakkah boleh Jabatan Perbendaharaan ini menghubungi segala pelombong-pelombong yang ada dalam tanahair kita ini mendapatkan laporan nyata keluaran bijih mereka supaya dengan keadaan ini kita dapat tahu berapa pengeluarannya dan bijih ini dapat diselamatkan daripada diseludupkan oleh mereka.

Itu sahaja, Tuan Yang di-Pertua, terima kasih.

3.45 ptg.

Dato' Dr Neo Yee Pan: Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya mengucapkan sebanyak terima kasih kepada kedua-dua Ahli Yang Berhormat yang menyokong Rang Undang-undang ini dan pendapat-pendapat yang diberi oleh Ahli-ahli Yang Berhormat akan disampaikan kepada Yang Berhormat Mulia Menteri untuk dipertimbangkan.

Saya sukacita mengucapkan terima kasih khasnya kepada Yang Berhormat Datuk Haji Ahmad Arshad yang telah memberi kepujian kepada Jabatan Kastam yang telah mengambil langkah yang tegas untuk menangkap pelarian-pelarian atau penyeludup-penyeludup bijih timah dan langkah-langkah yang telah diambil oleh Kastam itu sudah terang. Pada masa ini dalam Jabatan Kastam kita akan hendak menambahkan lagi kakitangan untuk Bahagian Pencegah untuk mencegah penyeludupan bijih timah yang

sudah jadi satu perkara yang serius dan cadangan Yang Berhormat Datuk Haji Ahmad Arshad itu kita berhubung dengan pelombong-pelombong bijih timah untuk mengatasi masalah yang akan diambil perhatian.

Sekali lagi saya suka mengucapkan sebanyak terima kasih kepada kedua-dua Ahli Yang Berhormat yang menyokong Rang Undang-undang ini. Terima kasih.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

Dewan bersidang sebagai Jawatankuasa.

Rang Undang-undang ditimbang dalam Jawatankuasa.

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Jawatankuasa*)

Fasal 1 dan 2 diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang Undang-undang dilaporkan dengan tidak ada pindaan: dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

RANG UNDANG-UNDANG KEWANGAN (DUTI HARTA PESAKA)

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

3.49 ptg.

Dato' Dr Neo Yee Pan: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan supaya Rang Undang-undang bernama Suatu Akta bagi mengubah Undang-undang yang berkuatkuasa berhubung dengan duti harta pesaka dibacakan kali kedua.

Tujuan Rang Undang-undang ini ialah untuk membuat pindaan kepada Undang-undang Duti Harta Pesaka yang berkenaan bagi menguatkuasakan cadangan-cadangan yang telah dibuat untuk Belanjawan 1979, iaitu mengecualikan daripada duti harta pesaka bayaran faedah-faedah kematian yang diberi di bawah Ordinan Kumpulan Wang Simpanan Pekerja 1951, kepada waris seseorang pencarum K.W.S.P. Pengecualian ini berkuatkuasa mulai 1hb Ogos, 1977 iaitu

bersamaan dengan peruntukan faedah kematian di bawah Ordinan K.W.S.P. Fasal 3 membuat peruntukan bagi pengecualian ini.

Adalah juga dicadangkan supaya kadar bunga yang termosti kena dibayar atas duti di bawah undang-undang duti harta pesaka yang ada sekarang itu diubah. Mengikut peruntukan di dalam undang-undang sekarang, bunga adalah dikenakan ke atas harta pesaka daripada tarikh kematian pada kadar 3% untuk 6 bulan yang pertama, 6% untuk 12 bulan kemudiannya dan 12% selepas itu. Peruntukan seperti dalam Fasal 4 Rang Undang-undang ini yang berkuatkuasa mulai 1hb Januari, 1979, akan membolehkan bunga atas duti harta pesaka tidak diadakan pada tempoh mulai tarikh kematian hingga tamatnya 30 hari selepas dikeluarkan taksiran duti harta pesaka. Selepas ini bunga sebanyak 12% dikenakan jika duti harta pesaka atau sebahagiannya masih tidak dibayar.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

Tuan Law Hieng Ding: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalah di hadapan Majlis ialah Rang Undang-undang yang bernama suatu Akta bagi mengubah undang-undang yang berkuatkuasa berhubung dengan duti harta pesaka dibacakan kali yang kedua sekarang dan terbuka untuk dibahas.

3.53 ptg.

Tuan Michael Wong Kuan Lee: Tuan Yang di-Pertua, saya bangun menyokong kelulusan Rang Undang-undang ini. Pertama sekali saya ingin hendak mengucapkan tahniah kepada Kerajaan kerana mengemukakan Rang Undang-undang ini.

Seksyen 3 yang dicadangkan mengecualikan duti di atas wang tambahan yang kena bayar menurut proviso Seksyen 14, Ordinan Kumpulan Wang Simpanan Pekerja, 1951 ini adalah wajar dan tepat kerana pencarum-pencarum dalam kategori ini adalah mereka yang berpendapatan tidak begitu tinggi.

Seksyen 4 yang dicadangkan dalam Akta ini atau Rang Undang-undang ini juga adalah sesuai dan adil di bawah sekisyen ini, faedah biasa adalah dikenakan dari satu tarikh iaitu 30 hari dari tarikh penilaian.

Menurut undang-undang yang ada sekarang faedah adalah dibayar dengan berbagai-bagai faedah dari tarikh mati. Ini telah menimbulkan kesusahan kerana biasanya nilai duti harta pesaka mengambil masa yang panjang dan sebenarnya di dalam beberapa kes mengambil masa sehingga beberapa tahun. Biasanya kelewatan itu bukanlah berpunca dari wakil-wakil mereka (personal representatives). Kelewatan itu berlaku kerana Pejabat Duti Harta Pesaka dan Jabatan Penilaian kekurangan kakitangan. Oleh itu, pengecualian yang dicadangkan di bawah Seksyen 4 sangat-sangatlah dialu-alukan.

Tuan Yang di-Pertua, saya suka hendak menimbulkan beberapa perkara yang lain bersabit dengan duti harta pesaka. Pada masa ini ada 3 undang-undang yang berasingan iaitu di Semenanjung Malaysia Enakmen Duti Harta Pesaka, 1941, di Sarawak, Ordinan Duti Harta Pesaka Chapter 29 dan di Sabah, Ordinan Duti Harta Pesaka Chapter 42. Kandungan dan tafsiran undang-undang itu berbeza. Keadaan ini tidaklah memuaskan kerana lazimnya tiada koordinasi di antara Pejabat-pejabat Duti Harta Pesaka dan ketiga-tiga Wilayah ini, misalnya kes seorang yang telah meninggal dunia yang mempunyai harta di dua atau tiga kawasan ini berbagai-bagai kesulitan akan dilalui sebelum duti harta pesaka dapat dinilai. Ini akan menyebabkan kelewatan dalam mendapatkan grant probate atau Surat Pentadbiran (Letters of Administration) yang hanya boleh didapatkan selepas duti itu telah diselesaikan dan Sijil Pembayaran (Certificate of Payment) dikemukakan.

Tuan Yang di-Pertua, saya mengesyorkan bahawa Kerajaan mengadakan satu undang-undang meliputi seluruh Malaysia. Dengan mempunyai hanya satu undang-undang dan satu pentadbiran pusat undang-undang bersabit dengan duti harta pesaka akan boleh ditadbirkan dengan lebih senang dan kelewatan dikurangkan.

Tuan Yang di-Pertua, satu daripada masalah yang dihadapi oleh wakil peribadi (personal representative) ialah masa yang lama hendak mendapatkan layanan dari Pejabat Duti Harta Pesaka. Saya telah menyatakan terdahulu dari ini bahawa Grant Probate dan surat-surat pentadbiran tidak dapat dikeluarkan melainkan nilai dan bayaran telah dibuat dan Sijil Pembayaran

dikeluarkan oleh Pejabat Duti Harta Pesaka. Sementara itu harta-benda, akaun bank dan lain-lain adalah dibekukan dan waris-waris harta pesaka itu tidak boleh berbuat apa-apa dengan harta dan wang yang ada dalam akaun tersebut. Ini menyusahkan waris-waris si mati. Sebab-sebab kelewatan itu banyak. Setengahnya adalah disebabkan oleh wakil peribadi mereka sendiri. Tetapi satu daripada sebab utama ialah:

- (a) Pejabat Duti Harta Pesaka tidak mempunyai kakitangan yang cukup; dan
- (b) Masa yang lama diambil oleh Jabatan Penilaian untuk menilai harta itu.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin menggesa Kerajaan supaya memberikan perhatian ke atas perkara ini dan membetulkan keadaan demikian supaya kelewatan itu boleh dikurangkan.

Tuan Yang di-Pertua, di bawah Seksyen 23 (1) Enakmen Duti Harta Pesaka, 1941, satu elaun perbelanjaan pengebumian sebanyak \$1,000 atau sejumlah wang bersamaan dengan 2½% daripada nilai yang ditentukan yang mana lebih kecil adalah dibenarkan. Elaun ini sangat-sangatlah tidak mencukupi sekarang. Jumlah ini mungkin mencukupi pada masa undang-undang ini dikemukakan dahulu iaitu dalam tahun 1941 tetapi jumlah ini tidaklah realistik dalam keadaan sekarang.

Tuan Yang di-Pertua, saya dengan sekuatkuatnya menggesa Kerajaan supaya menaikkan jumlah ini kepada \$2,000 tanpa mengira jumlah harta pesaka itu.

Perkara yang akhir, Tuan Yang di-Pertua, ialah bersabit dengan kedudukan seorang yang telah meninggal dunia yang tidak bermastautin di Malaysia pada ketika ia mati. Menurut Seksyen 2 dan 4, Enakmen 1941 semua hutang yang tidak terjamin (unsecured debts) yang boleh diterima oleh orang-orang yang tidak bermastautin di sini di dalam Mahkamah Negeri-negeri di Tanah Melayu yang bukan daripada orang-orang termasuk perbadanan yang bermastautin di Malaysia adalah tertakluk kepada duti harta pesaka di bawah Enakmen ini. Oleh itu bond, stock dan cagaran-cagaran pemegang dan yang lain-lain yang dikeluarkan oleh Kerajaan atau oleh bank dan badan-badan kewangan yang lain yang dibeli oleh individu yang bukan penduduk tetap di sini adalah dikenakan duti harta pesaka apabila pemegangnya meninggal

dunia. Ini adalah satu penghalang kepada orang-orang yang tidak bermastautin di sini membeli cagaran-cagaran itu.

Tuan Yang di-Pertua, sekarang adalah menjadi kebiasaan bagi perbadanan-perbadanan di Malaysia mendapatkan wang di seberang laut dengan mengeluarkan bond atau cagaran pemegang (bond securities). Kerajaan juga telah mendapatkan wang di seberang laut dari masa ke semasa, dengan cara yang sama. Cara mendapatkan wang seperti ini adalah perlu dan penting untuk membiayai kegiatan-kegiatan pembangunan dan perusahaan di negeri ini, tetapi duti harta pesaka yang dikenakan akan menghalang orang-orang perseorangan di luar negeri daripada membeli bond dan cagaran itu.

Tuan Yang di-Pertua, oleh sebab itu ia akan memberi kesan yang tidak baik terhadap pemasarannya iaitu bond dan cagaran-cagaran itu. Saya telah difahamkan bahawa di pasaran Euro Bond dan di pasaran-pasaran yang lain biasanya bond dan cagaran pemegang itu tidak dikenakan duti harta pesaka melainkan sekiranya pemegang itu menetap di negeri yang mengeluarkannya. Di bawah Seksyen 7 Enakmen tersebut, Yang Berhormat Menteri boleh dengan perintah menerbitkan dalam Warta Kerajaan remit ke semua atau sebahagian daripada duti harta pesaka yang kena bayar tatkala seseorang itu mati bagi pihak satu kelas atau mana-mana ahli dari kelas itu.

Perkara ini tidaklah memuaskan, kerana ia tidak bermakna yang pengecualian telah diberikan. Duti harta pesaka kena bayar dahulu, ia akan dipulangkan kepada harta pesaka si mati hanya apabila remission itu diberikan oleh Yang Berhormat Menteri. Tuan Yang di-Pertua, ini bersama-sama dengan keadaan *ad hoc* kuasa untuk memberi kelulusan remission adalah tidak memuaskan.

Saya menggesa Kerajaan supaya menimbangkan agar dipinda Akta ini untuk memberi pengecualian bersabit dengan bond stock dan cagaran-cagaran pemegang yang lain yang dikeluarkan oleh Kerajaan, bank-bank perdagangan dan badan-badan kewangan yang lain yang dipegang oleh orang-orang yang tidak bermastautin di Malaysia.

4.03 ptg.

Dato' Haji Ibrahim bin Haji Yaacob: Tuan Yang di-Pertua, saya bangun menyokong Bil ini untuk diluluskan dan memberikan pendapat saya.

Saya merayu kepada Kementerian Kewangan supaya dipinda semula pada masa yang akan datang undang-undang mengambil kuasa harta pesaka ini. Inilah satu kerja yang sangat-sangat berat dan bukannya dapat dengan segera, memakan masa bertahun-tahun barulah dapat diselesaikan. Oleh sebab itu banyak orang-orang Melayu tidak mahu mengambil kuasa harta pesaka, bukan sahaja kerjanya payah dengan memakan belanja yang banyak, yang paling susah sekali ialah mencari dua orang hendak menjadi penjamin. Ada orang sanggup menjamin tetapi dia mahu bayaran komisen, kalau tidak diberi komisen itu atau belanja tidak ada orang yang mahu menjadi penjamin bagi mengambil kuasa harta pesaka.

Tuan Yang di-Pertua, orang-orang Melayu kebanyakan mempunyai harta cuma 3-5 ekar kebun getah atau 3-5 relung sawah. Apabila waris mendengar cukai 20% setahun atas jumlah duti harta pesaka itu akan dibayar dan amat susah pula untuk mendapatkan penjamin, sudah tentulah orang-orang Melayu tak mahu mendapatkan kuasa. Pada masa ini beribu-ribu orang Melayu tidak mengambil kuasa oleh sebab banyaknya cukai dan lain-lain hal yang tidak menyenangkan waris-waris mengambil kuasa. Oleh itu, saya merayu kepada Kementerian Kewangan, timbang balik semula dengan Bil ini. Itulah sahaja pandangan saya, Tuan Yang di-Pertua, dan saya menyokong Bil ini.

4.06 ptg.

Tuan Kamarul Ariffin bin Mohamed Yassin: Tuan Yang di-Pertua, saya juga menyokong Rang Undang-undang ini untuk diluluskan dan saya juga bersetuju dengan syor-syor yang dikemukakan oleh sahabat saya Senator Michael Wong Kuan Lee sebentar tadi dan saya tidak berhajat mengulang hujah-hujah beliau.

Seperti yang disebutkan oleh sahabat saya Dato' Haji Ibrahim Haji Yaakub bahawa memang rumit bagi orang-orang yang mempunyai harta apabila ia meninggal dunia. Sebenarnya bagi orang-orang yang mempunyai

harta, tanggungjawabnya tak habis sungguhpun beliau telah meninggal dunia. Dari pengalaman kita dapati bahawa macam-macam masalah yang boleh timbul dan salah satu daripada masalahnya ialah harta ataupun duti harta pesaka. Sungguhpun bagi mereka yang mempunyai harta yang agak kecil mereka dikecualikan daripada membayar duti harta pesaka, tetapi boleh dikatakan kebanyakan orang-orang yang mempunyai harta terpaksa membayar sedikit sebanyak dan ini terpaksa-lah dijalankan mengikut lunas-lunas undang-undang yang ada termasuk mengambil kuasa ataupun mendapat probate dan di dalam bidang ini saya suka menyeru kepada Kerajaan untuk mengumumkan dengan seluas-luasnya khidmat yang boleh diberi oleh Kerajaan.

Bagi mereka yang mempunyai kewangan atau yang mengetahui mereka mungkin boleh pergi kepada peguam untuk mengambil peguam itu menjadi pembantunya untuk membereskan harta pesaka. Tetapi bagi orang ramai yang mungkin kurang mampu atau kurang tahu, di sinilah rasa saya peranan Kerajaan sangat penting. Kita telah mengadakan Biro Bantuan Guaman. Saya tak tahu setakat ini sama ada Biro ini telah meluaskan bidang kuasanya meliputi pentadbiran harta pesaka. Jika tidak saya suka mengesyorkan kepada Kerajaan supaya bidang kuasa Biro Bantuan Guaman ini diperluaskan meliputi kerja-kerja nasihat untuk menyelesaikan harta pesaka termasuk pembayaran duti harta pesaka. Kerja-kerja yang dijalankan oleh Pemegang Amanah Raya atau Public Trustee dan juga Official Administrator patut diperluaskan atau patut diberitahu kepada umum.

Bagi mereka yang mempunyai kesulitan mengambil peguam untuk menasihatkan bagaimana hendak menyelesaikan harta pesaka ini bolehlah mereka itu pergi kepada mereka yang saya sebutkan tadi. Jikalau itu dapat dilakukan rasa saya senang sedikit bagi kita mentadbirkan harta pesaka dan senang juga bagi Kerajaan mengutip duti harta pesaka.

Setakat ini, saya nampak oleh kerana kesukaran menyelesaikan harta pesaka maka timbullah juga kelewatan untuk membayar duti harta pesaka dan itulah sebabnya Kerajaan sanggup menangguhkan kutipan 12% duti harta pesaka ini selepas daripada tiga puluh hari dari tarikh taksiran yang dibuat

dan dengan kata-kata itu, Tuan Yang di-Pertua, saya menyokong Rang Undang-undang ini.

4.12 ptg.

Puan Hajjah Tom Saudah binti Haji Othman: Tuan Yang di-Pertua, saya juga bangun menyokong Rang Undang-undang (Duti Harta Pesaka).

Di sini saya bersetuju dengan pendapat Yang Berhormat Dato' Haji Ibrahim tadi yang mana pendapat saya, saya rasa tidak lain tidak bukan sebab-sebabnya satunya kurang pegawai. Dengan sebab itu, pengambilan kuasa harta pesaka ini selalu lambat sebagaimana dikatakan oleh Yang Berhormat Dato' Haji Ibrahim tadi. Di sini harapan saya yang nama saya juga biasa masuk di dalam pejabat-pejabat yang berkenaan selalunya tergendala kerana harta pesaka ini memakan sampai dua tiga tahun baharu boleh dapat.

Saya juga menyokong dengan kerana adanya Undang-undang ini saya percaya dan yakin dengan ada tiga puluh hari yang diadakan di dalam Undang-undang ini, insya Allah pada masa akan datang saya berharap supaya dapat pihak Kerajaan meneliti dan menengok kalaulah pegawai-pegawai itu kekurangan supaya dapat ditambahkan dan kalaulah pegawai-pegawai itu tidak bertanggungjawab saya percaya dapat pihak Kerajaan mengambil tindakan. Itulah harapan saya kepada pihak Kementerian Kewangan dan juga Kerajaan supaya dapat meneliti lebih lanjut lagi dan dapatlah menyempurnakan kedudukan Undang-undang ini kepada rakyat miskin di luar bandar. Itulah sahaja pendapat saya dan saya menyokong penuh Rang Undang-undang ini.

4.23 ptg.

Dato' Dr Neo Yee Pan: Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu suka saya mengucapkan berbilang terima kasih kepada empat orang Ahli-ahli Yang Berhormat Senator yang menyokong Rang Undang-undang ini tadi. Ahli-ahli Yang Berhormat Senator pun telah membangkitkan beberapa masalah berkenaan dengan duti harta pesaka.

Tuan Yang di-Pertua, sebelum saya menjawab perkara-perkara yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat, izinkan saya menyatakan, Kerajaan dan Kementerian Kewangan sedar bahawa pentadbiran berkenaan

duti harta pesaka pada masa ini kurang memuaskan. Oleh sebab itu, pada hari ini Rang Undang-undang dipinda sedikit sebanyak untuk mengurangkan beban cukai atas duti harta pesaka.

Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Kewangan sedar pada masa ini ada seperti yang dikatakan oleh Yang Berhormat Senator Michael Wong ada tiga Enakmen, satu yang meliputi Semenanjung Malaysia dan dua meliputi Sarawak dan Sabah.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat tindakan sedang diambil oleh Kementerian Kewangan untuk menyatukan Undang-undang Dut Harta Pesaka bagi Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak dan setakat ini Jabatan Hasil Dalam Negeri telah menyediakan satu Deraf Rang Undang-undang untuk mengadakan Akta yang tunggal itu. Undang-undang yang disatukan itu akan menentukan pentadbiran Dut Harta Pesaka yang sama di seluruh Malaysia dan dalam pertimbangan Rang Undang-undang yang baharu ini pandangan-pandangan dan cadangan-cadangan Ahli-ahli Yang Berhormat akan diambil pertimbangan.

Lagi satu masalah yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat iaitu kelewatan dalam pengeluaran taksiran duti harta pesaka. Tuan Yang di-Pertua, setakat ini kelewatan dalam mengeluarkan taksiran untuk duti harta pesaka kadang-kadang tidak dapat dielakkan oleh kerana banyak sebab. Kelewatan adalah disebabkan salah satu sebab-sebab itu seperti maklumat-maklumat yang ada itu tidak mencukupi dan maklumat-maklumat yang lain juga perlu didapati yang tidak diberi kepada pihak yang berkenaan dan penentuan nilai sesuatu harta itu dan tanggungan-tanggungan si mati itu juga mengambil masa.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin menyatakan di sini bahawa Jabatan Hasil Dalam Negeri kini sedang mengambil tindakan yang tegas untuk menambahkan kakitangannya supaya taksiran duti harta pesaka akan dipercepatkan.

Mengenai masalah kesusahan yang timbul dan terpaksa dipikul oleh waris-warisan oleh kerana adanya kelewatan dalam pengeluaran taksiran duti harta pesaka dan juga kesusahan yang timbul akibat daripada pembekuan harta-harta serta akaun-akaun bank, saya ingin menjelaskan di sini iaitu di bawah

Undang-undang yang ada sekarang peruntukan disediakan yang membolehkan seseorang memohon supaya duti harta pesaka memberi kebenaran untuk ditangguh bayaran duti harta pesaka itu. Apabila sesuatu sijil penangguhan itu telah dikeluarkan langkah-langkah boleh diambil untuk mentadbir harta-harta yang disenaraikan di dalam sijil itu sementara menunggu taksiran duti harta pesaka sepenuhnya dikeluarkan.

Berkenaan dengan teguran Senator Dato' Haji Ibrahim bin Haji Yaakub iaitu keperluan mengadakan dua orang saksi bagi mendapat satu-satu kuasa itu, itu adalah satu syarat yang dikenakan oleh Mahkamah. Ini adalah di luar bidang kuasa Kementerian Kewangan. Walau bagaimanapun, perkara ini mungkin kita kaji apabila pentadbiran duti harta pesaka distreamline bersama dengan mengadakan satu undang-undang yang sama di seluruh Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, satu lagi perkara yang ditimbulkan ialah berkenaan dengan perbelanjaan atas pengkebumian. Tuan Yang di-Pertua, cadangan telah juga dikemukakan supaya jumlah perbelanjaan untuk kematian yang dibenarkan di bawah undang-undang sekarang dinaikkan menjadi \$2,000 oleh Yang Berhormat Tuan Michael Wong Kuan Lee dan atas perkara ini saya ingin menyatakan iaitu pertimbangan akan dibuat supaya jumlah yang dibenarkan sebagai perbelanjaan untuk kematian itu ditambah apabila undang-undang yang disatukan itu seperti yang saya sebutkan tadi dikemukakan kelak.

Perkara yang akhir saya suka menjawab di sini iaitu berkenaan dengan pengecualian duti harta pesaka atas security bond yang difikirkan oleh orang-orang yang tidak bermastautin di Malaysia. Berkenaan dengan cadangan bond, stock dan lain-lain security dipegang oleh orang-orang yang tidak tinggal di Malaysia pada masa mereka meninggal dunia dikecualikan dari duti harta pesaka oleh kerana pengecualian seperti ini adalah banyak implikasinya, pertimbangan adalah diberi oleh Kementerian Kewangan mengecualikan bond, stock dan sebagainya yang dipegang oleh orang-orang seperti ini mengikut keperluan-keperluan yang tertentu. Namun demikian, kajian yang mendalam akan dilakukan bersama dengan langkah menyatukan undang-undang duti harta pesaka itu.

Tuan Yang di-Pertua, saya sekali lagi suka mengucapkan berbilang terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam pertimbangan Rang Undang-undang ini. Pandangan-pandangan yang telah diberi itu akan diambil perhatian apabila undang-undang baharu itu diwujudkan Tuan Yang di-Pertua, itulah jawapan saya secara ringkas.

Usul dikemukakan bagi diputuskan, dan disetujui.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

Dewan bersidang sebagai Jawatankuasa.

Rang Undang-undang ditimbang dalam Jawatankuasa.

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Jawatankuasa*)

Fasal 1 hingga 4 diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Jadual diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang Undang-undang dilapurkan dengan tidak ada pindaan: dibacakan kali yang ketiga dan dituluskan.

RANG UNDANG-UNDANG KUMPULANWANG PEMBANGUNAN DAN KUMPULANWANG PINJAMAN PERUMAHAN (PINDAAN)

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

4.25 ptg.

Timbalan Menteri Kewangan (Puan Rafidah Aziz): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan bahawa "Rang Undang-undang Akta Kumpulanwang Pembangunan dan Kumpulanwang Pinjaman Perumahan (Pindaan) 1978" dibaca kali yang kedua.

Tujuan Rang Undang-undang ini ialah untuk meminda Akta Kumpulanwang Pembangunan, 1966 dan Akta Kumpulanwang Pinjaman Perumahan 1971 supaya Kumpulanwang Pinjaman Perumahan (KWPP) boleh dibiayai melalui pindahan yang dibuat kepadanya dengan cara peruntukan daripada Kumpulanwang Pembangunan melalui Anggaran Pembangunan.

Berikutan dengan bertambahnya bilangan kategori orang-orang yang layak menerima pinjaman perumahan Kerajaan dan juga kenaikan jumlah pinjaman yang layak diterima oleh peminjam-peminjam disebabkan oleh pelaksanaan Sekim Gaji Laporan Kabinet, maka keperluan kewangan KWPP telah meningkat berlipat kali ganda dan jumlah perbelanjaannya sehingga September, 1978 ialah \$946.1 juta. Bahagian Pinjaman Perumahan Perbendaharaan (pentadbiran Sekim Pinjaman Perumahan) pada lazimnya menghadapi kesulitan untuk mendapatkan pinjaman dari segi sumber-sumber swasta seperti bank-bank perniagaan kerana pihak bank-bank ini keberatan untuk meminjamkan wang kepada KWPP oleh kerana "loan papers" yang berkenaan tidak boleh dinagakan atau didiskaunkan dengan Bank Negara Malaysia. Dengan adanya masalah kekurangan peruntukan ini, maka dicadangkan supaya sumber kewangan yang utama kepada KWPP datangnya daripada Kerajaan Persekutuan.

Sungguhpun di bawah Seksyen 10 (1) (a) Akta Acara Kewangan, 1957 peruntukan boleh dibuat kepada KWPP melalui Anggaran Belanja Mengurus, tetapi oleh kerana Akaun Hasil selalunya tidak mempunyai lebihan yang mencukupi bagi sesuatu Kumpulanwang Amanah yang besar seperti KWPP itu, maka satu punca utama bagi KWPP sebaik-baiknya ialah Kumpulanwang Pembangunan. Dari itu Akta Kumpulanwang Pembangunan, 1966 perlulah dipinda supaya geran atau pindahan boleh dibuat kepada KWPP kerana Akta Kumpulanwang Pembangunan tidak memperuntukkan supaya ianya boleh digunakan bagi tujuan memberi pinjaman kepada kakitangan Kerajaan dan lain-lain peminjam di bawah sekim itu. Sungguhpun sepatutnya wang dalam Anggaran Belanja Pembangunan kepada KWPP itu dianggap sebagai satu pinjaman, perkataan yang digunakan bukanlah "pinjaman" tetapi "pindahan" ianya boleh ditafsirkan sebagai mempunyai syarat-syarat termasuk pulangan balik jumlah yang ditetapkan.

Fasal 2 kepada Rang Undang-undang dari itu akan meminda Akta Kumpulanwang Pembangunan, 1966 untuk membenarkan pindahan dibuat kepada KWPP daripada Kumpulanwang Pembangunan.

Fasal 3 kepada Rang Undang-undang pula bertujuan untuk meminda Akta KWPP, 1971 untuk membolehkan KWPP menerima peruntukan daripada Kumpulanwang Pembangunan. Pindaan ini merupakan pindaan berbangkit dari pindaan di atas yang dicadangkan kepada Akta Kumpulanwang Pembangunan, 1966.

Pindaan-pindaan yang dicadangkan di bawah Fasal 2 dan Fasal 3 kepada Rang Undang-undang dicadangkan berkuatkuasa pada 1hb Januari, 1978 untuk menyelaraskan kesemua peruntukan yang telah diberikan kepada KWPP mulai awal tahun ini.

Fasal 4 kepada Rang Undang-undang meminda Seksyen 5 Akta KWPP, 1971 dengan tujuan untuk membenarkan pertimbangan dibuat ke atas permohonan isteri atau suami seseorang kakitangan Kerajaan yang telah meninggal dunia tetapi sebelum kematiannya telah membuat permohonan pinjaman perumahan. Pindaan yang dicadangkan ini akan menyelaraskan pinjaman perumahan yang telahpun diberikan kepada peminjam dalam keadaan yang disebutkan itu. Tarikh kuatkuasa pindaan ini dicadangkan bermula pada 3hb. September, 1971 iaitu tarikh dibuat Akta KWPP, 1971.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

Dato' Haji Mohamed bin Nasir: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalah di hadapan Majlis ialah Rang Undang-undang bernama Suatu Akta untuk meminda Akta Kumpulan Wang Pembangunan, 1976 dan untuk membuat pindaan-pindaan berbangkit dan lain-lain pindaan kepada Akta Kumpulan Wang Pinjaman Perumahan, 1971 dibacakan kali yang kedua sekarang dan terbuka untuk dibahaskan.

4.30 ptg.

Datuk Haji Ahmad bin Arshad: Tuan Yang di-Pertua, saya menyokong Rang Undang-undang yang ada di hadapan kita ini.

Saya bercakap dalam Seksyen 5 Kumpulan Wang Pinjaman Perumahan. Tujuan pindaan ini dibuat ialah memberikan kemudahan khasnya kepada peminjam-peminjam wang

daripada kakitangan Kerajaan supaya mereka dapat bersama-sama menunaikan kehendak Kerajaan iaitu tiap-tiap kakitangan Kerajaan supaya mendapatkan rumah. Masalah ini telah berjalan dengan begitu lama, tetapi malangnya beberapa keadaan tidak dapat dilaksanakan oleh kakitangan Kerajaan kita dan keadaan ini patut Yang Berhormat Menteri yang berkenaan melihat dan meneliti dan mendapatkan kerjasama dari Kementerian-kementerian yang berkenaan.

Saya berikan satu contoh, Tuan Yang di-Pertua, seorang kakitangan Kerajaan yang berhak meminjam wang sebanyak \$30,000 telah membuat permohonan dalam tahun 1973 dan dia telah memberikan wang per-taruhan kepada sebuah perbadanan perumahan Kerajaan dengan harapan bahawa wang pinjaman yang diperuntukkan kepada dia sebanyak \$30,000 itu dia akan memperoleh rumah. Tetapi malangnya setelah berjalan hingga 4 tahun, pihak pemaju perumahan yang diusahakan oleh Kerajaan itu tidak dapat menyempurnakan dengan sebab sub-title tanah yang diminta daripada Kerajaan Negeri itu tidak dapat dijayakan dan rumah tidak dapat dibangunkan di kawasan itu. Apabila masuk ke tahun yang kelima kelewatan itu bila mana peluang ini dapat, rumah yang patut didapati pada ketika itu tidak berharga \$30,000 lagi tetapi rumah itu telah berharga \$60,000.

Dengan keadaan yang begini harapan kakitangan Kerajaan kita pada mendapatkan rumah kalau tidak dilicinkan semua jentera yang berkenaan dengan perumahan ini akan hampa. Demi tahun ke setahun harga rumah itu akan mahal, akhirnya kakitangan Kerajaan kita ini akan dapat membeli rumah dengan peruntukan \$30,000 itu membeli rumah yang harganya \$30,000, cuma dua bilik. Itulah keadaannya.

Kalau boleh masalah ini, Kementerian ini menimbangkan semula bahawa kalau dahulu diperuntukkan kepada mereka ini \$40,000 dengan kadar harga rumah sekarang mahal, diberikan peluang mereka kepada \$60,000 yang sesuai dengan rumah pada ketika itu dan kita boleh lanjutkan masa pembayaran itu daripada sekarang 15 tahun ke 20 tahun. Dengan keadaan ini barulah hasrat Kerajaan dan hasrat kakitangan Kerajaan tidak akan tergendala.

Yang paling mustahak, Tuan Yang di-Pertua, minta Kementerian ini supaya bekerjasama dengan pihak badan-badan yang mengusahakan rumah dalam menyelesaikan perkara-perkara berhubung dengan pembinaan rumah. Itulah sahaja, Tuan Yang di-Pertua, saya ucapkan terima kasih.

4.34 ptg.

Raja Datuk Nong Chik bin Raja Ishak:

Tuan Yang di-Pertua, saya bercakap sedikit sahaja di atas perkara ini oleh kerana pegawai Kerajaan telah bekerja beberapa lama dan akan bersara nanti dan apabila bersara berkehendakkan rumah untuk tempat tinggal.

Tuan Yang di-Pertua, saya bercakap di sini oleh kerana ada badan-badan, ada syarikat perumahan yang dijalankan oleh Kerajaan ataupun syarikat kerjasama Kerajaan. Syarikat kerjasama Kerajaan ini, saya tidak tahu apa namanya yang sebenar, ini menjalankan perumahan-perumahan. Pemaju perumahan ini atau syarikat-syarikat yang ditubuhkan oleh Kerajaan ini kebanyakannya mementingkan kepada orang yang bergaji besar, mementingkan rumah-rumah yang besar tetapi tidak mementingkan kepada pekerja-pekerja yang di bawah. Dengan sebab itu, Tuan Yang di-Pertua, saya harap Kementerian yang bertanggungjawab ini apabila menghulurkan pinjaman hendaklah juga memberitahu kepada syarikat kerjasama yang dijalankan oleh Kerajaan supaya membuat rumah-rumah yang lebih murah. Kadang-kadang ada orang yang mendapat \$15,000 pinjaman, rumah murah yang sehabis murah berharga \$22,000, dia terpaksa menambah \$5,000 lagi. Kebanyakan orang-orang yang Division III dan Division IV yang dipertimbangkan, bukannya yang Division I ataupun Superscale, yang Superscale, Division I, yang jaguh-jaguh inilah yang dipertimbangkan terutamanya yang banyak sekali. Di sini yang banyak sekali pekerja-pekerja yang di bawah, kerani-kerani, peon, pegawai-pegawai rendah. Ini yang mesti diutamakan. Jadi sama ada Menteri Kewangan atau Menteri Perumahan terpaksa bekerjasama di atas perkara ini untuk menengokkan supaya perkara ini akan dijalankan. Dan lagi, Tuan Yang di-Pertua, apabila dikatakan syarikat kerjasama Kerajaan ini juga, apabila membeli tanah ini mesti Kerajaan mengawasi.

Di Petaling Jaya telah terjadi perkara ini iaitu beli tanah \$1 juta dikatakan \$5 juta. Ini telah terjadi penipuan, ada dibicarakan di Court dan telah ada keputusan. Oleh sebab sudah ada keputusan saya berani bercakap di sini. Ini juga mesti ditengokkan oleh Kerajaan supaya jangan ada penyelewengan yang dijalankan, tetapi sebelum perkara ini terjadi mestilah kita tengok harga tanah daripada rubber estate ditukar syarat, kalau misalnya tanah getah tentulah harganya lebih murah lagi tetapi memang dinaikkan harganya. Takdirnya nanti si A beli, yang sebenarnya si A jadi orang tengah, dia beli kemudian jual kepada koperatif iaitu syarikat kerjasama pembinaan rumah. Ini sebabnya saya suarakan di sini sebab sia-sia sahaja nanti. Kemudian sebab ini pegawai-pegawai Kerajaan, juga mesti ada perhubungan di antara Kerajaan Federal dengan Kerajaan Negeri. Kalau misalnya tidak ada coordination di antara Kerajaan Negeri dan Kerajaan Federal berkenaan tanah. Jadi apabila diberi tanah, tanah katakan dalam tanah green belt, Tuan Yang di-Pertua, conversion fees mestilah murah, semurah-murahnya bukan 20% daripada harga tadi. Jikalau harga \$40,000 conversion fees itu hendak pula 20% harga tanah itu sudah tinggi. Dengan sebab itu mestilah Menteri yang bertanggungjawab ini menengok daripada mulanya. Sebab hendak menengok supaya pegawai-pegawai Kerajaan mendapatkan tanahnya dan rumah yang murah dengan baik, terpaksa ditengok semuanya. Conversion fees itu kepada pegawai-pegawai Kerajaan bolehlah dirundingkan dengan Kerajaan Negeri supaya kalau 20% kepada orang yang buat kilang, orang perusahaan-perusahaan perumahan kepada Pegawai-pegawai ini dikenakan 10%.

Ini untuk menolong pegawai-pegawai Kerajaan, Tuan Yang di-Pertua. Jadi saya tidaklah hendak mencampurkan dengan lain-lain tetapi kita mesti awasi bersama supaya nanti yang kenyang nanti adalah kontraktor-kontraktor rumah. Rumah-rumah pegawai-pegawai Kerajaan nanti yang kita tengok ditumbuk sahaja, berderai tidak sampai 10 tahun belum dia bayar hutang, sudah habis rumahnya. Ini mesti juga diperhatikan. Sekian, terima kasih.

4.42 ptg.

Puan Rafidah Aziz: Tuan Yang di-Pertua, saya terlebih dahulu mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Senator Datuk Haji Ahmad Arshad dan Senator Yang mulia Raja Datuk Nong Chik kerana komen-komen dan hujah-hujah mereka terhadap Rang Undang-undang ini.

Yang pertamanya saya menyentuh soal kesulitan yang berkenaan dengan masalah tanah. Yang sebenarnya kita semua maklum masalah tanah ialah masalah Kerajaan Negeri dan saya setuju benar apa yang dikatakan oleh Yang Berhormat Raja Datuk Nong Chik kalaulah Kerajaan Negeri dapat memberi sedikit keistimewaan kepada bukan sahaja conversion tetapi juga hal-hal lain yang berkaitan dengan tanah kepada agensi-agensi Federal seperti agensi Federal yang mentadbirkan perumahan Kerajaan terutama sekali jika perumahan Kerajaan ini bertujuan untuk memberi perumahan kepada golongan berpendapatan rendah dan kecil. Kita berharaplah kerjasama daripada Kerajaan Negeri akan sedia ada bukan sahaja dapat menyediakan atau mengadakan kawasan-kawasan tanah tetapi juga memproses penukaran syarat tanah dengan cepat, juga seperti kata Yang Berhormat Datuk Haji Ahmad Arshad tadi untuk mengadakan subtitle yang lebih cepat daripada sekarang.

Ini sebenarnya luar daripada bidang kuasa Kerajaan Pusat. Tetapi namun demikian kita mintalah kerjasama daripada Kerajaan Negeri. Ini sangat penting kerana implimentasi rancangan perumahan bagi kakitangan Kerajaan ini akan berlaku di negeri-negeri, kecuali di kawasan Wilayah Persekutuan. Sebenarnya apabila dibangkitkan soal jumlah pinjaman yang tidak mencukupi inilah saya tegaskan di sini, Tuan Yang di-Pertua, bahawa pada dasarnya pinjaman perumahan seperti juga pinjaman kepada kenderaan untuk kakitangan Kerajaan tidaklah boleh dianggap oleh pegawai kita itu sebagai jumlah mutlak terhadap membeli rumah atau membeli kenderaan kerana anggapan patutlah kakitangan Kerajaan itu ada sedikit atau sebahagian peratusan kos rumah-rumah atau kos kenderaan dulu dan memohon pinjaman sebagai menokok tambah. Jadi tidaklah bermakna kalau \$30,000 itu maknanya dia boleh dapat hanya \$30,000 sahaja akan rumah dia boleh beli. Seelok-eloknya adalah

sedikit tambahan daripada kewangan sendiri. Itu pada asasnya, patut menjadi sikap kakitangan Kerajaan kita.

Yang Berhormat Mulia tadi menyatakan bahawa kita hanya memberi pinjaman kepada pegawai Superscale tinggi sahaja. Itu tidaklah benar. Biarlah saya beri perangkaan sedikit, Tuan Yang di-Pertua, Setakat bulan Oktober, 1978.....

Raja Datuk Nong Chik bin Raja Ishak: Tuan Yang di-Pertua, saya tidak menyatakan pinjaman diberi kepada pegawai-pegawai tinggi sahaja, saya katakan begini - pinjaman ini kepada semuanya. Tetapi apa yang saya menyatakan ialah untuk pegawai rendah mestilah dibuat rumah yang sesuai. Saya tidak menyatakan pinjaman diberi kepada pegawai tinggi sahaja.

Puan Rafidah Aziz: Tuan Yang di-Pertua, tetapi namun demikian biarlah saya memberi sedikit maklumat, setakat bulan Oktober, 1978 bilangan Kumpulan Pengurusan dan Iktisas yang menerima ialah 2,487 iaitu dari semua yang memohon jumlahnya 6.18% sahaja. Bagi Kumpulan Kerja dan Separa Iktisas 11,648 orang iaitu lebihkurang 27.94%. Untuk Kumpulan Perkeranian dan Teknik 25,196 orang iaitu 62.6% lebihkurang. Kakitangan Rendah dan Buruh Kasar 908 lebihkurang 2.26%. Ini menunjukkan yang kita memberi tumpuan kepada mereka yang berpendapatan sederhana dan rendah dalam rancangan perumahan Kerajaan.

Satu lagi perkara yang dibangkit oleh Yang Berhormat Mulia Raja Datuk Nong Chik tadi ialah tentang koperasi atau syarikat kerjasama yang dikatakan oleh beliau menjalankan projek perumahan ini. Sebenarnya itu ialah Syarikat Kerjasama Kakitangan Kerajaan, yang sebenarnya tidak ada kena-mengena dengan rancangan perumahan daripada Kumpulanwang ini. Kumpulanwang ini dari segi kewangannya ditadbirkan oleh sebuah Jabatan di dalam Perbendaharaan yang dipanggil Bahagian Pinjaman Perumahan Perbendaharaan dan agensi implimentasinya ialah Syarikat Perumahan Kakitangan Kerajaan iaitu bukan syarikat kerjasama tetapi sebuah syarikat. Apa yang berlaku di Petaling Jaya ini sebenarnya tidak ada kena mengenalah dengan hal ini tetapi namun demikian oleh kerana agensi Syarikat

Perumahan Kakitangan Kerajaan ini adalah diberi amanah untuk mentadbirkan mengimplimentasikan projek-projek perumahan dengan wang yang digunakan ini datang sumbernya daripada rakyat sendiri melalui cukai yang mana kita masuk ke dalam Kumpulanwang Pembangunan maka pesan supaya implimentasi perumahan ini dijalankan dengan baik adalah sangat diterima dengan baik oleh pihak Kerajaan.

Tuan Yang di-Pertua, itulah sahaja yang dapat saya jawab pada perkara-perkara yang dibangkitkan oleh kedua-dua Ahli-ahli Yang Berhormat itu.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

Dewan bersidang sebagai Jawatankuasa.

Rang Undang-undang ditimbangkan dalam Jawatankuasa.

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Jawatankuasa*)

Fasal 1 hingga 4 diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang Undang-undang dilaporkan dengan tidak ada pindaan: dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, mesyuarat ditempoikkan selama 15 minit.

Persidangan ditempoikkan pada pukul 4.50 petang.

Persidangan ditempoikkan pada pukul 5.10 petang.

(Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*)

RANG UNDANG-UNDANG BANK DAN SYARIKAT MEMINJAM (PINDAAN)

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

5.10 ptg.

Puan Rafidah Aziz: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan bahawa satu Rang Undang-undang bernama "Suatu Akta untuk

meminda Akta Bank, 1973 dan Akta Syarikat-syarikat Meminjam, 1969” dibaca bagi kali kedua.

Dalam Ucapan Yang Berhormat Mulia Menteri Kewangan pada 20hb Oktober, 1978 semasa membentangkan Belanjawan 1979, beliau telah mengumumkan beberapa cadangan kewangan bagi memajukan pembangunan dan permodenan struktur kewangan negara kita supaya dapat mengisi dengan lebih efektif lagi akan tujuan-tujuan dasar negara. Antara cadangan-cadangan kewangan itu ialah mengubah semula struktur mudah-tunai yang diperlukan bagi bank-bank perdagangan dan syarikat-syarikat kewangan bagi mencerminkan dengan lebih tepat keadaan mudahtunai bank dan syarikat kewangan yang sebenar. Bagi melaksanakan cadangan-cadangan yang tersebut itu beberapa pindaan perlu dibuat kepada Akta Bank, 1973 dan Akta Syarikat-syarikat Meminjam, 1969 seperti yang terkandung di dalam Rang Undang-undang yang dibentangkan ini.

Fasal 2 Rang Undang-undang adalah bertujuan untuk meminda seksyen-seksyen kecil (2) dan (5) di bawah seksyen 16 Akta Bank, 1973. Peruntukan yang ada sekarang memerlukan semua bank mengadakan satu jumlah aset-aset mudahtunai minima sama ada bersama atau berasingan terhadap tanggungan semasa, tanggungan akaun simpanan, tanggungan bersama dan lain-lain tanggungan deposit. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, keperluan tersebut ialah untuk mengawasi urusan-urusan bank-bank perdagangan. Keperluan ini, yang dikenali sebagai nisbah mudahtunai atau “liquidity ratio” mempunyai dua tujuan, iaitu untuk memelihara mudahtunai atau kesanggupan membayar balik hutang institusi-institusi tersebut dan untuk membolehkan Bank Negara mengawal kredit dan bekalan wang negara.

Nisbah mudahtunai, sebagaimana yang ditafsir atau takrifkan sekarang, tidak menunjukkan kedudukan yang tepat mengenai mudahtunai bank sebenarnya. Nisbah sekarang ini menunjukkan kedudukan mudahtunai bank-bank perdagangan yang lebih tinggi daripada kedudukan sebenarnya. Ini adalah disebabkan aset-aset mudahtunai sekarang mengandungi satu bahagian besar aset-aset yang sepatutnya dikeluarkan dari nisbah tersebut, dan sebaliknya pula tanggungan-tanggungan tidak termasuk satu

bahagian besar tanggungan-tanggungan yang sepatutnya dimasukkan. Lebih khusus lagi, pada masa ini aset-aset mudahtunai termasuk semua aset bil-bil perniagaan, sementara tanggungan-tanggungan pula tidak termasuk simpanan-simpanan tabungan dan peminjaman di antara bank. Oleh yang demikian, nilai aset-aset adalah lebih tinggi sementara nilai tanggungan-tanggungan adalah lebih rendah, menyebabkan nisbah mudahtunai menunjukkan kedudukan mudahtunai yang lebih tinggi daripada kedudukan sebenarnya.

Selanjutnya dengan sistem mengira mudahtunai sekarang jika sebuah bank meminjam satu jumlah dari sebuah bank yang lain melalui peminjaman antara bank dan menggunakan pula wang tersebut untuk urusan-urusan memberi pinjaman bank itu tidak dikehendaki memikul nisbah mudahtunai bagi peminjam-peminjam tersebut oleh kerana jumlah itu tidak dimasukkan kira di dalam hitungan mudahtunai. Sebaliknya pula sebuah bank yang menerima satu-satu jumlah wang yang merupakan simpanan daripada orang ramai dan menggunakan pula wang tersebut untuk urusan-urusan memberi pinjaman, bank ini dikehendaki memikul nisbah mudahtunai yang lebih oleh kerana jumlah tersebut diambil kira dalam hitungan mudahtunai bagi bank itu. Keadaan ini adalah tidak adil kepada bank yang telah bekerja keras memperoleh simpanan-simpanan dari orang ramai dan juga tidak menggalakkan penggunaan optima bagi simpanan-simpanan dan penggunaan kumpulan-kumpulan wang. Atas sebab-sebab yang telah saya sebutkan itu, adalah dicadangkan supaya pindaan dibuat kepada peruntukan sekarang bagi membolehkan Bank Negara meluaskan asas tanggungan bank dengan memasukkan ke dalamnya peminjaman-peminjaman bersih antara bank dan lain-lain cara simpanan. Ini akan memberi Bank Negara keterlenturan (flexibility) untuk menentukan dengan tepat tanggungan mudahtunai bank-bank.

Seksyen kecil (6) di bawah Seksyen 16 Akta Bank 1973, juga perlu dipinda. Di dalam peruntukan sekarang ini, takrif aset mudahtunai mengandungi, antara lain, “baki bersih dengan bank-bank di Persekutuan”, “bil-bil pertukaran dalam negeri dan surat-surat janji-hutang yang boleh didiskaun semula di Bank Negara” dan “wang panggilan bersih di Persekutuan”. Adalah dicadangkan aset-aset tersebut dibatalkan daripada takrif aset mudahtunai. Juga dicadangkan satu

tambahan dibuat di bawah peruntukan tersebut yang akan membolehkan apa-apa aset lain yang diluluskan oleh Menteri Kewangan atas syor Bank Negara dimasukkan di dalam takrif aset mudahtunai. Maksud pindaan ini adalah juga untuk memberi keterlenturan (flexibility) kepada Bank Negara dalam menentukan kandungan aset-aset mudahtunai.

Fasal 3 dan 4 Rang Undang-undang adalah bertujuan untuk meminda seksyen kecil (1) di bawah seksyen 17 dan seksyen 18, Akta Bank, 1973 untuk membolehkan Bank Negara mentakrif dengan tepatnya tanggungan asas bagi bank-bank perdagangan.

Fasal 5 Rang Undang-undang adalah bertujuan untuk meminda seksyen kecil (2) di bawah seksyen 59, Akta Bank, 1973 bagi menjelaskan lagi maksud peruntukan itu. Sebagaimana yang disebutkan di bawah Ucapan Belanjawan dahulu, bank-bank saudagar akan diletakkan di bawah pengawasan Akta Bank, 1973. Mengikut kuasa yang diberi kepada Menteri Kewangan di bawah seksyen 2 Akta tersebut, beliau telah meluluskan supaya takrif istilah "perniagaan bank" diperluaskan dengan memasukkan perniagaan bank saudagar di bawah kuasa Akta itu. Tetapi ada peruntukan-peruntukan di dalam Akta tersebut yang tidak sesuai untuk dikenakan kepada bank-bank saudagar. Oleh itu pengecualian perlu diberi kepada mereka daripada peruntukan-peruntukan itu di bawah peruntukan seksyen 59.

Fasal 6 Rang Undang-undang adalah bertujuan untuk meminda seksyen (3) Akta Syarikat-syarikat Meminjam, 1969 untuk memasukkan satu peruntukan baru bagi menghadkan kegunaan perkataan "syarikat kewangan" di dalam nama-nama institusi-institusi. Pindaan ini bertujuan untuk menghadkan penggunaan perkataan-perkataan "syarikat kewangan" cuma kepada institusi-institusi yang dilesenkan di bawah Akta itu. Pindaan ini perlu dibuat untuk mengelakkan terbitnya salah faham di kalangan orang awam mengenai syarikat kewangan yang dilesenkan di bawah Akta itu dengan syarikat kewangan sewa beli yang tidak dilesenkan di bawah Akta tersebut. Semua institusi-institusi yang menggunakan sekarang perkataan "syarikat kewangan" dalam nama mereka tetapi tidak tertakluk kepada kuasa Akta ini adalah dikehendaki memansuhkan perkataan "syarikat kewangan" bagi nama mereka. Syarikat-syarikat tersebut akan diberi tempoh peralihan

selama 12 bulan untuk mengambil tindakan tersebut dan tempoh ini akan berakhir pada 31hb Disember, 1979.

Fasal 7 Rang Undang-undang adalah bertujuan untuk meminda seksyen kecil (2) dan seksyen kecil (5) di bawah seksyen 18 Akta Syarikat-syarikat Meminjam, 1969. Peruntukan ini yang berkait dengan aset-aset mudahtunai dan asas tanggungan bagi tujuan keperluan mudahtunai syarikat kewangan hendaklah dipinda dengan cara yang sama seperti pindaan kepada seksyen 16 Akta Bank, 1973 seperti yang saya telah terangkan tadi.

Fasal 8 Rang Undang-undang adalah bertujuan untuk meminda syarat (b) seksyen kecil (2) di bawah seksyen 20 Akta Syarikat-syarikat Meminjam, 1969, untuk mengecualikan pinjaman yang bercagarkan satu gerenti yang diberi oleh Kerajaan daripada takrif peruntukan ini sebagai satu pinjaman tanpa cagaran. Di bawah undang-undang sekarang pinjaman yang diberi oleh syarikat-syarikat kewangan yang bercagarkan satu gerenti Kerajaan Persekutuan sebagai pinjaman tanpa cagaran.

Fasal 9 Rang Undang-undang adalah bertujuan untuk meminda seksyen kecil (c) di bawah seksyen 37 Akta Syarikat-syarikat Meminjam, 1969, untuk membolehkan Bank Negara meluaskan asas tanggungan bagi tujuan-tujuan mengira cadangan berkanun yang perlu disediakan oleh syarikat-syarikat kewangan.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

Dato' Haji Mohamed bin Nasir: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalah di hadapan Majlis ialah Rang Undang-undang bernama suatu Akta untuk meminda Akta Bank dan Syarikat-syarikat Meminjam dibaca kali yang kedua sekarang dan terbuka untuk dibahas.

5.20 ptg.

Raja Datuk Nong Chik bin Raja Ishak: Tuan Yang di-Pertua, saya tidak bermaksud untuk membahaskan Rang Undang-undang ini dengan panjang lebar, tetapi saya sebelum bercakap selanjutnya saya menyokong Rang Undang-undang ini.

Saya cuma ada satu dua perkara sahaja hendak timbulkan di sini iaitu bank-bank perdagangan dalam negara ini. Bank-bank perdagangan yang didaftar di negara kita dahulu sebelum kita merdeka dan sesudah kita merdeka tetapi modalnya dari negeri asing; modal orang luar ada daripada Hongkong atau Singapura, kebanyakan daripada Singapura. Jadi dengan sebab dasar Kerajaan pada hari ini dalam dunia perdagangan dan perusahan dan kewangan, pinjam-meminjam macam bank, maka Kerajaan mestilah membuat satu dasar pada hari yang akan datang terutama sekali bank, kerana bank ini, Tuan Yang di-Pertua, nyawa kepada rakyat, inilah sumber kewangan yang dapat rakyat meminjam terutama sekali kita dalam Malaysia ini. Jadi kalau sekiranya pada masa akan datang hendak ditubuhkan bank hendaklah dikenakan syarat.

Saya dapat tahu tidak akan dibenarkan lagi bank-bank perdagangan ditubuhkan di Malaysia ini, melainkan dengan syarat, barangkali itupun special rights. Modal-modal atau saham-saham dari luar itu yang ada ditanam di sini bukanlah kita hendak rampas, tetapi saya minta kepada Kerajaan mestilah diminta kepada mereka supaya dengan cara beransur-ansur menjualkan saham-sahamnya kepada orang dalam negara ini supaya pada satu masa akan datang warganegara akan mengendalikan bank itu.

Yang kedua, perjalanan bank-bank itu, saya hendak komen sedikit sebanyak, ada bank yang mempunyai anak syarikat yang banyak sekali. Biasanya kalau hendak menguruskan bank, buat banking sahajalah, tetapi, Tuan Yang di-Pertua, ada yang membuat pertanian, ada anak syarikat membuat perusahaan dan bermacam-macam hingga ada yang beli estet. Pada satu masa dahulu directorsnya boleh meminjam duit dengan senang, kemudian dia buat banknya sendiri pula sehingga kaya-raya.

Tuan Yang di-Pertua, saya harap Bank Negara mesti mengawasi iaitu jika seseorang itu menjadi bank director, orang itu mestilah tidak boleh meminjam sesuka hati. Kalau dia hendak meminjam mestilah diluluskan oleh bukan lembaga bank itu, tetapi oleh Gabenor Bank Negara. Kalau mereka hendak meminjam kenakan syarat itu. Kalau tidak buat begitu, saya pun hendak menjadi bank director, sebab senang hendak pinjam dengan cara berpakat dengan lembaga

pengarah. Kalau saya menjadi Pengarah Bank Bumiputra, kalau begini keadaannya selesai duit Bank Bumiputra, saya pakat-pakat. Jadi dengan sebab itu, Tuan Yang di-Pertua, ini mestilah diawasi.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Apa tujuannya itu?

Raja Datuk Nong Chik bin Raja Ishak: Tuan Yang di-Pertua, saya hendak mengingatkan sahaja, saya tidaklah hendak menjadi pengarah bank, sebab kita telah mengalami bukan satu dua bank, tetapi banyak, saya tak suka sebutkan bank itu di sini. Ada bank-bank itu Kerajaan kena tolong, bukan sahaja Bank Rakyat tetapi bank-bank lain juga. Misalnya, Malayan Banking dahulu sampai wang rakyat habis, orang beratur hendak mengambil duitnya. Apa sebabnya? Pengarah bank itu sudah jadi kaya-raya, dia sudah pinjam duit. Orang ramai pun sudah takut. Kejadian ini dan lain-lain kejadian adalah menjadi satu experience atau pengalaman yang besar kepada kita. Saya harap kakitangan bank itu, umpamanya, general manager hendaklah diawasi supaya jangan senang sahaja luluskan pinjaman. Ini juga mesti ditengok dengan rapi sekali.

Selain daripada itu, tak ada apa-apa lagi cadangan saya. Oleh sebab banyak rakan-rakan saya hendak balik lekas, maka saya tak hendak bercakap panjang. Sebenarnya boleh saya bercakap panjang, tetapi banyak yang marah kepada saya. Dengan sebab itu lebih baik saya duduk.

5.25 ptg.

Puan Rafidah Aziz: Tuan Yang di-Pertua, saya mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Raja Datuk Nong Chik, agaknya beliau juga memberi warning kepada saya supaya bercakap pendek juga.

Berkenaan dengan pemindahan saham bank-bank luar negeri atau bank-bank asing kepada rakyat Malaysia, ini sedangpun berjalan dalam proses apa yang dipanggilkan domestication di mana bank-bank itu apabila mereka menganggap sudah sampai masanya mereka bersedia untuk memindahkan sebahagian daripada sahamnya kepada rakyat Malaysia akan menjual saham mereka. Dan Bank Negara sentiasa menerima dan meneliti keadaan di mana bank asing mulai menjalankan proses memindah

ataupun mengalihkan sher atau saham mereka kepada rakyat Malaysia ataupun untuk kepentingan Malaysia.

Mengenai pinjaman oleh pengarah-pengarah, sama ada untuk diri sendiri ataupun untuk anak-anak syarikat, sebenarnya ini telahpun dicegah ataupun telah dihadkan melalui beberapa pindaan kepada Akta Bank yang telahpun diluluskan oleh Dewan yang mulia ini dalam penggal yang lepas di mana pengarah-pengarah tidak lagi boleh meminjam seperti dahulu daripada bank yang mereka menjadi lembaga pengarah untuk diri sendiri, untuk keluarga ataupun untuk anak-anak syarikat di mana mereka ada kepentingan. Dengan pindaan-pindaan ini sebenarnya amat ketat dan Bank Negara sentiasa mengawasinya.

Begitu juga tentang kakitangan, keteguhan disiplin kakitangan dan juga integritinya adalah diawasi dan perlu saya katakan Bank Negara mengadakan penyeliaan dan juga pemeriksaan bank dari semasa ke semasa untuk mengawasi supaya bank-bank tidaklah sampai ke peringkat di mana berlaku seperti yang dikatakan oleh Yang Berhormat Mulia dahulu di mana orang beratur untuk mengeluarkan wang simpanan masing-masing. Itulah sahaja, Tuan Yang di-Pertua, saya ucapkan terima kasih.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

Dewan bersidang sebagai Jawatankuasa.

Rang Undang-undang ditimbang dalam Jawatankuasa.

(Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua *mem-pengerusikan Jawatankuasa*)

Fasal 1 hingga 10 diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang Undang-undang dilaporkan dengan tidak ada pindaan: dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

RANG UNDANG-UNDANG LEMBAGA KEMAJUAN PERUSAHAAN PERSEKUTUAN (PERTUKARAN NAMA DAN PINDAAN)

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

5.30 ptg.

Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian (Dato' Lew Sip Hon): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan Rang Undang-undang bernama Suatu Akta bagi menukar nama Lembaga Kemajuan Perusahaan Persekutuan dan bagi meminda Akta (Memperbadankan) Lembaga Kemajuan Perusahaan Persekutuan, 1965 dibaca kali yang kedua.

Lembaga Kemajuan Perusahaan Persekutuan (LKPP) yang ditubuhkan dalam tahun 1967 telah ditugaskan untuk menganjur dan menyelaraskan pembangunan perindustrian di negara ini. Adalah diakui bahawa tugas ini telah dijalankan dengan baik memandangkan pesatnya kemajuan sektor perindustrian beberapa tahun kebelakangan ini. Dalam menjalankan tugas-tugasnya, LKPP telah bergerak di kalangan antarabangsa. Umpamanya, LKPP telah:

- (1) menubuhkan pusat-pusat anjuran di seberang laut. Pada masa ini terdapat 7 buah pusat LKPP di seberang laut dan 3 lagi dalam proses pembukaan.
- (2) mengelolakan rombongan-rombongan pelaburan ke negara-negara luar.
- (3) mengeluarkan penerbitan-penerbitan dan makalah-makalah mengenai pelaburan dan iklan-iklan dalam majalah-majalah, jurnal-jurnal serta akhbar-akhbar utama dalam negara-negara luar.
- (4) memperhebatkan pengedaran penerbitan-penerbitan LKPP di seberang laut.

Dengan berkembangnya aktiviti-aktiviti LKPP di luar negeri, khususnya sejak tahun 1972 adalah didapati perlu bagi LKPP untuk menggambarkan Malaysia dengan lebih berkesan lagi.

Perkataan "Persekutuan" (Federal) yang digunakan bagi nama Lembaga ini walaupun sesuai digunakan dalam negeri dirasakan tidak memberi gambaran serta impact yang sewajarnya di luar negeri. Dari itu perkataan "Persekutuan" adalah lebih sesuai digantikan dengan perkataan "Malaysia" dan

LKPP seterusnya digelar “Lembaga Kemajuan Perindustrian Malaysia” (LKPM) dan dalam bahasa Inggeris “Malaysian Industrial Development Authority” (MIDA).

Nama jawatan-jawatan kanan di LKPP seperti Pengarah adalah sepertimana yang terdapat semenjak penubuhan LKPP manakala perubahan-perubahan telah dilakukan dalam perkhidmatan Kerajaan dan badan-badan berkanun yang lain di mana jawatan-jawatan yang setaraf dengan jawatan Pengarah LKPP dinamakan semula sebagai Ketua Pengarah. Oleh kerana jawatan Pengarah termaktub dalam Akta LKPP, pindaan terhadap Akta (Memperbadankan) Lembaga Kemajuan Perusahaan Persekutuan perlu dibuat supaya gelaran Pengarah dapat ditukar kepada Ketua Pengarah.

Pindaan terhadap perkataan “Commerce” adalah dirasakan perlu memandangkan perkataan ini tidak lagi digunakan bagi panggilan Kementerian Perdagangan dan Perindustrian. Kementerian sekarang ini dikenali dengan nama dalam bahasa Inggeris “Ministry of Trade and Industry” dan tidak lagi “Ministry of Commerce and Industry”.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

Tuan Law Hieng Ding: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalah di hadapan Majlis ialah Rang Undang-undang bernama Suatu Akta bagi menukar nama Lembaga Kemajuan Perusahaan Persekutuan dan bagi meminda Akta (Memperbadankan) Lembaga Kemajuan Perusahaan Persekutuan, 1965 dibacakan kali yang kedua sekarang dan terbuka untuk dibahas.

5.35 ptg.

Datuk Haji Ahmad bin Arshad: Tuan Yang di-Pertua, saya bangun memberi sokongan kepada Rang Undang-undang yang ada di hadapan kita ini dan saya hendak membuat satu komen yang begitu ringkas dalam ulasan-ulasan yang diberikan oleh Yang Berhormat Menteri yang berkenaan. Saya mahu satu penjelasan yang betul-betul tepat kenapa perubahan nama ini mustahak dibuat pada hal pelancaran Kerjasama dan Pelaburan telah dapat di Malaysia ini dengan

begitu baik. Adakah sesuatu yang lain daripada alasan yang diberi oleh Yang Berhormat iaitu dunia luar tidak begitu gemar dengan perkataan-perkataan yang dahulu, mereka lebih berselera dan tertarik dengan perkataan yang hendak diubah sekarang dan mungkin juga perubahan ini dengan desakan atau kehendak pelabur-pelabur daripada luar negeri.

Yang kedua, Tuan Yang di-Pertua, saya juga berpendapat bahawa Lembaga Kemajuan dan Perusahaan Persekutuan atau Perindustrian yang kita hendak pinda ini satu daripada tugas dan tanggungjawabnya bukan sahaja melancarkan usahanya menggambarkan Malaysia ini baik pelaburan modalnya dengan usaha-usaha yang telah dibuat sebagaimana kata Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi tetapi saya ingat perbadanan ini lupa hendak membuat satu usaha untuk memperbaiki perkilangan perindustrian dalam negeri ini.

Saya ingin tahu kenapa hingga sekarang sangat lembab pelabur-pelabur dalam negeri ini mengusahakan perindustrian sebagaimana yang dikehendaki oleh Kerajaan. Kita tengok pada saat yang akhir ini lebih galak pelabur luar negeri daripada pelabur dalam negeri ini pada membuat usaha perkilangan dan perusahaan.

Dalam tanggungjawab ini juga, Tuan Yang di-Pertua, gemar saya menyentuh, patut dipikul oleh Lembaga ini dan kalau dapat Yang Berhormat Timbalan Menteri menegokkan satu perusahaan yang dibuat oleh Bumiputra iaitu Syarikat Kilang Padi bercorak perniagaan (commercial) di Alor Setar, Kedah sekarang akan membawa maut dengan sebab tiada wang pusingan hendak membeli padi kepada penanam-penanam padi. Yang sedihnya Tuan Yang di-Pertua, syarikat-syarikat ini kalau tidak dibetulkan oleh Lembaga, tidak dinasihatkan mungkin syarikat-syarikat Perusahaan Kilang Padi ini akan dijual atau diAli-Babakan. Kenapa kita tidak mencari ikhtiar supaya mereka ini dapat modal dijadikan wang pusingan bagi membeli padi di seluruh kawasan penanaman padi di Kedah. Inilah satu pandangan saya kalau dapat diberi perhatian oleh Yang Berhormat Menteri.

5.38 ptg.

Raja Datuk Nong Chik bin Raja Ishak: Tuan Yang di-Pertua, saya juga menyokong Rang Undang-undang ini dan juga saya

menyokong dengan namanya oleh kerana masa telah sampai, dahulu dikatakan Federal Industrial Development Authority, masa itu kita belum bercantum dengan Sabah dan Sarawak lagi, Malaysian Industrial Development Authority sesuaiilah namanya. Tetapi apabila sudah bercantum Sabah dan Sarawak menjadi satu yunit dinamakan Malaysia, dengan sebab itulah saya percaya kita ubah namanya kepada Malaysian Industrial Development Authority.

Tuan Yang di-Pertua, nama ini tidak menjadi soal kepada saya tetapi yang menjadi soal kepada saya iaitu pada hari ini seperti yang telah dikatakan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri ada 7 tempat diletakkan MIDA ini iaitu cawangan-cawangannya di Tokyo ada, di London ada, dan di mana-mana lagi. Tuan Yang di-Pertua, saya tengok terutama sekali di negeri yang selalu saya lawati iaitu di Jepun, orang Jepun di sana tidak berapa tahu di mana ada MIDA. Saya harap perkara ini diambil ingatan, walaupun di Jepun, di Jerman, di Amerika atau di tempat-tempat lain. Kita berkehendakkan modal asing masuk ke mari, bukan sahaja dengan modal seperti apa yang dikatakan oleh rakan seperjuangan saya tadi Yang Berhormat Datuk Haji Ahmad bin Arshad, apa sebabnya orang dalam negeri ini yang ada wang tidak melabur wangnya. Ini bukan kerana berkehendakkan wang sahaja tetapi kepandaian (technical know-how) mereka jika kita kehendaki sebab kalau tidak ada kepandaian bagaimana kita hendak melabur, kalau hendak melaburpun habis rugi.

UBIYU iaitu Sektor Ubikayu habis jahanam. Hendak buat kasut pun kasut tidak jadi. Dengan sebab itu kita berkehendakkan technical-know-how dan juga kewangannya datang kemari. Itulah sebabnya, Tuan Yang di-Pertua, adalah menjadi kewajipan besar bagi MIDA memberi dakyah-dakyah berkenaan dengan pelaburan di negara kita, bagaimana keadaannya, apa sebabnya dan lain-lain. Bukan kerana melabur sahaja di sini kerana buruhnya murah, bukan itu sahaja, tetapi ada faktor-faktor lain lagi. Kita tidak macam negeri asing, tiba-tiba kewangan kita potong sampai setengah, misalnya, devaluation of currency, semua orang cabut lari. Kita tidak mahu buat begitu. Kita betul-betul menjalankan tugas negara kita supaya dipandang oleh negeri luar bahawa negeri kita adalah negeri yang stable. Itu yang kita

kehendaki. Inilah yang penting sekali kita beri penerangan sebab negeri ini memanglah sesuai untuk menanam modal dan juga memelihara orang-orang yang pakar datang ke negeri ini.

Tuan Yang di-Pertua, saya memanglah menyokong Rang Undang-undang ini tetapi saya hendak komen sedikit di dalam MIDA ini. Foreign investment yang ada dalam negeri ini di masa penjajahan dahulu, maknanya syarikat-syarikat Inggeris, syarikat-syarikat lain iaitu syarikat-syarikat ini nampaknya pada hari ini sudah bergabung (combine) dengan syarikat yang lain dan menjadi sebuah syarikat yang besar, saya misalkan syarikat oksigen. Dua syarikat oksigen yang besar dalam negeri sudah bergabung kemudian diletakkan kilang-kilangnya di selatan, di utara dan di tempat-tempat lain.

Tuan Yang di-Pertua, MIDA ini mestilah tengok betul-betul dasar Kerajaan mengutamakan memelihara hak orang-orang di dalam negeri dahulu. Kita hendak meninggikan taraf hidup kita. Jikalau misalnya foreign capital iaitu syarikat Inggeris, syarikat Amerika membuat begini tidak ada gunanya kita buat sepertimana yang dikatakan oleh Yang Berhormat Datuk Haji Ahmad bin Arshad tadi. Kita tawar hati kerana kita tidak boleh hendak compete dengannya sebab dia besar. Katakan Bumiputra lagi jahanam. Betul di dalam perdagangan dan perusahaan yang besar makan yang kecil tetapi kalau hendak buat polisi untuk meninggikan taraf hidup Bumiputra terutama sekali dalam perkara perdagangan dan perindustrian protection mesti ada, jangan dibenarkan sewenang-wenang, disiasat dengan teliti baharulah boleh berjalan. Kita tidak boleh menyekat mereka dua syarikat bergabung menjadi satu tetapi kita boleh menyekat kalau dia membuat cawangan-cawangan yang lain, beri pula peluang kepada Bumiputra menjalankan kerjanya walaupun di dalam perusahaan-perusahaan yang lain.

Tuan Yang di-Pertua, saya harap MIDA pada masa akan datang betul-betul menapis. Apabila datang foreign investment yang mana Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri kita telah pergi keluar negeri memanggil orang-orang itu masuk ke dalam negeri ini menanam modal, maka satu daripada perkara yang saya minta; ini barangkali telah dijalankan, Yang Berhormat. Timbalan

Menteri akan menjawab itu telah dijalankan. Tetapi kalau tidak dijalankan ditengokkan benar-benar daripada mulanya, condition yang pertama sekali berkenaan dengan Dasar Ekonomi Baru mesti dijaikan, daripada peringkat inilah ia hendak dijalankan, kalau tidak begitu tidak boleh jadi. Daripada peringkat awal, daripada mula mesti dijalankan oleh MIDA sebab MIDAlah yang pertama sekali akan dijumpai oleh mereka.

Yang kedua, saya yakin dan percaya MIDA juga akan menerima permohonan-permohonan untuk mendirikan kilang-kilang ini dan MIDA juga akan memproses permohonan itu dengan secepat-cepatnya kerana efficiency adalah penting. MIDA mengadakan berbagai propaganda di luar negeri tetapi kalau pegawai kita tidak ada efficiency, itupun tidak berguna. Kalau seboleh-bolehnya dalam masa tiga jam "O.K." katanya, kita boleh jalan. Begitu yang dikehendaki. Tetapi ini kadang-kadang sampai sebulan. Kita tidak hendak sebulan, kita hendakkan dalam masa satu minggu atau dua minggu boleh dapat kelulusan dan MIDA bukan sahaja memberi kelulusan tetapi mestilah pada keseluruhannya menengok keadaan di negeri-negeri juga. MIDA pergi ke Kelantan, ke Trengganu, ke Perlis, ke Johor (di Mersing) tetapi di sana facilities tidak ada, apa hendak dibuat. Jadi, tergendalalah juga orang hendak menanam modal. Apa yang ada di sana, telur penyus barangkali ada tetapi tenaga letrik tidak ada, belum sampai, facilities dan sebagainya tidak ada. Oleh itu macam mana gayanya. Transport daripada situ ke Pelabuhan tidak ada. Kita hendak letak di situ, orang yang hendak melabur di situ berfikir juga. Kalau dikatakan, "Ini dia", macam kita buat dictatorship, saya percaya Menteri akan menjawab kepada saya iaitu mereka diberi insentif 10 tahun. Kalau saya diberi insentif 20 tahun pun saya tidak hendak oleh kerana saya tidak tahu. Insentif diberi tetapi saya akan rugi, buat apa?

Ini mesti difikirkan oleh Kementerian supaya jangan pakai letak begitu sahaja oleh kerana kalau orang hendak melabur sekurang-kurangnya hendak untung, di dalam tempoh 5 tahun itu kita hendak mendapat modal kita balik, kalau boleh 2 tahun, sekurang-kurangnya 5 tahun. Kalau sudah 10 tidak guna menanam modal. Macam kita sudah tua hendak mati, buat apa menanam modal, baik tanam kita dalam kubur sahaja.

Dengan sebab itu, Tuan Yang di-Pertua, saya sokong Rang Undang-undang ini. Terima kasih.

5.50 ptg.

Tuan Kamarul Ariffin bin Mohamed

Yassin: Tuan Yang di-Pertua, tidak boleh dinafikan bahawa dalam beberapa tahun yang kebelakangan ini FIDA telah terkenal bukan sahaja dalam tugas-tugasnya tetapi dalam cara Badan itu mengharumkan nama baik negara kita.

Tugas-tugas yang dibebankan kepada FIDA memang besar dan pada masa dahulu barangkali kerja-kerja yang dilaksanakan itu tidaklah begitu kemas oleh kerana apa yang diluluskan oleh FIDA mungkin mendapat halangan daripada badan-badan yang lain, umpamanya kuasa mendapat tanah bukan di tangan FIDA tetapi di tangan negeri, kerana di dalam masalah hendak memajukan perindustrian tentulah kedua-duanya itu ada. Sekarang kita telah difahamkan bahawa FIDA telah menjadi "one-stop-agency" yang mana rasa saya itu sangatlah baik dan sangatlah berguna kepada bakal pemodal-pemodal yang hendak menanam modal di negara kita dan yang hendak menubuhkan industri-industri di negara kita.

Saya bersetuju dengan penukaran nama daripada FIDA (Federal Industrial Development Authority) kepada MIDA (Malaysian Industrial Development Authority) kerana sudah beberapa kali rombongan-rombongan misi perdagangan pergi keluar negeri yang dianjurkan atas nama Federal Industrial Development Authority tetapi tidak tahu siapa dia Federal itu. Tetapi kalau dengan penukaran nama daripada FIDA kepada MIDA, dengan penggunaan perkataan "Malaysia" maka jelaslah yang mengadakan itu ialah daripada Malaysia dan ini sangatlah baik dan rasa saya sudah kena pada tempat dan masanya.

Apa yang saya suka sarankan di sini, Tuan Yang di-Pertua, ialah Badan ini perlu diberi dengan banyak lagi bantuan kewangan. Setakat ini rasa saya bantuan kewangan yang diberi tidaklah mencukupi. Kalau kita hendak memperbanyakkan lagi industri-industri di negara kita, terpaksa kita menjemput, memujuk pemodal-pemodal ataupun industrialists daripada negara asing datang ke mari. Kita hendakkan expertise

mereka dan hendak memujuk bukannya senang, kalau kita tidak ada modal yang cukup ataupun duit yang cukup untuk pergi memujuk mereka, untuk menerangkan kepada mereka apa yang ada di negara kita, mungkin hasil itu tidak mempunyai makna yang penuh.

Kalau kita tengok dalam dua tiga tahun yang lepas, lepas satu misi, satu misi pergi keluar negeri. Saya tengok bagi tahun 1979 ini jadual yang telah disediakan hampir 6 atau 7 misi akan keluar negeri memujuk pemodal-pemodal luar datang ke mari, dan ini sangatlah baik. Apa yang saya suka terus di sini, Tuan Yang di-Pertua, ialah selain daripada kita pergi ke sana, menerangkan apa yang ada di negara kita, apa kemudahan-kemudahan yang akan diberi di bawah pioneer tax kita, rasa saya kita juga perlu membuat kajian apakah jenis industri-industri yang betul-betul kita hendak ada di negara kita ini. Kita senaraikan industri-industri yang memang kita tahu kita perlu adakan di negara kita. Dan setelah membuat senarai itu kita mencari siapakah mereka yang elok, yang baik, yang kita hendak menjadikan rakan perkongsian kita di negara kita ini.

Perkara ini penting, Tuan Yang di-Pertua, kalau kita pergi sahaja seperti apa yang berlaku setakat ini, kita pergi memujuk mereka dengan mengadakan seminar, dengan mengadakan penerangan, itu tidak mencukupi kerana apa yang saya nampak, apa yang saya tahu mereka yang hadir dalam seminar itu bukanlah kebanyakannya industrialists yang kita kehendaki. Mereka itu hadir kerana kadang-kadang segan kepada kita. Wakil-wakil yang datang adalah orang-orang yang dari peringkat bawah, representatives, salesman, peguam-peguam, bankers yang datang rasa saya orang begitu sungguhpun kita hendak tetapi orang itu tidak penting. Yang pentingnya ialah decision makers di dalam sesuatu industri yang kita hendak, orang itu yang kita hendak. Itulah sebab saya katakan mungkin ada baiknya kalau kita ubah corak kita senaraikan industri-industri yang kita hendak dan kita tuju kepada mereka yang betul-betul di dalam bidang itu. Rasa saya mereka tidak keberatan menerima kita kerana banyak industri-industri baik di mana negara sekalipun, mereka cuma mencari peluang datang untuk mengembangkan industri

mereka. Kalau negara Malaysia ini tempat yang baik bagi mereka mengembangkan, mereka sanggup datang. Tetapi terpaksalah kita menerangkan kepada mereka dan rasa saya tidak cukup dengan kita mengadakan seminar sahaja dan kita jemput mereka datang, saya tahu mereka tidak datang, orang-orang besar ini tidak ada masa hendak datang, dihantarnya orang-orang yang begitu junior. Ini yang telah berlaku.

Tuan Yang di-Pertua, saya tidak mengatakan kita hapuskan sama sekali seminar itu—tidak, saya tidak mengatakan selain daripada itu kita juga mesti tujukan kehendak kita itu kepada mereka atau industri-industri yang tertentu yang kita hendak. Saya rasa kalau langkah itu dapat dijalankan, maka lebih banyak lagi kita dapat hasil daripada misi perdagangan kita.

Tuan Yang di-Pertua, saya suka menyentuh sedikit di dalam Bill ini dari segi praktikalnya dan saya minta penjelasan sedikit daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri iaitu Fasal 2 (2). Sungguhpun Fasal (1) menukar nama daripada "Lembaga Kemajuan Perusahaan Persekutuan" kepada "Lembaga Kemajuan Perindustrian Malaysia", itu saya rasa tidak jadi keberatan. Tetapi apa yang saya suka mendapatkan penerangan sedikit ialah Fasal 2 yang mana di sini dikhaskan sahaja berkenaan dengan akibat penukaran nama ini iaitu, "Pertukaran nama yang diperuntukkan oleh Seksyen-kecil (1) tidaklah menyentuh apa-apa hak atau tanggungan Lembaga atau menjadikan cacat apa-apa pembicaraan di sisi undang-undang yang dibawa oleh atau terhadapnya."

Nampaknya Fasal 2 (2) berkenaan dengan pembicaraan sahaja. Tetapi rasa saya yang penting, yang selalu berlaku apabila kita tukarkan nama ini ialah berkenaan dengan penukaran di atas geran-geran tanah jikalau ada. Ini penting. Saya tidak tahu sama ada FIDA sekarang mempunyai tanah yang daftarkan di atas nama FIDA.

Biasanya kalau kita membuat penukaran nama itu kita masukkan sekali. Rasa saya ini selalu kita buat di dalam Rang Undang-undang yang kita bentangkan di dalam Dewan ini, maknanya tidak perlu ditukarkan lagi sekali, tidak perlu diregisterkan lagi sekali. Kalau nampaknya besok kalaulah FIDA ada tanah, saya rasa mungkin ada, mungkin ada tempat-tempat yang mereka

sewa, jikalau begitu, eloklah sepatutnya diadakan apa juga pertukaran ini bermakna nama yang dahulu itu diganti dengan nama baru, tidak perlu didaftar semula. Saya harap mendapat penjelasan sedikit daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri. Mungkin FIDA tidak mempunyai harta. Jikalau begitu, perkara ini tidak timbul.

Saya dengan itu menyokong Rang Undang-undang ini.

6.02 *ptg.*

Dato' Lew S'p Hon: Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu sukalah saya mengucapkan terima kasih Yang Berhormat Senator Datuk Haji Ahmad Arshad Senator Raja Datuk Nong Chik dan Senator Kamarul Ariffin yang telah menyokong Rang Undang-undang ini dan sukalah saya mengucapkan terima kasih atas teguran-teguran yang dibuat, yang amat membina dan saya tidak hendak menjawab satu persatu, tetapi sukalah saya membangkitkan dua tiga perkara yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat tadi.

Mengenai pertukaran nama nampaknya cuma Datuk Haji Ahmad Arshad tidak berapa bersetuju, katanya kenapa kita hendak pinda nama jika FIDA sudah terkenal di dalam negeri dan juga di luar negeri. Tetapi seperti yang saya katakan tadi, pada waktu-waktu permulaan yang mana FIDA ditubuhkan dalam tahun 1967 urusan FIDA ialah untuk menggalakkan perindustrian di dalam negeri kita. Pada masa itu kita menggalakkan industri bagi import substitution. Tetapi semenjak tahun 1972 kita telah ubah kepada satu peringkat yang mana kita menggalakkan industri yang dikatakan export-orientated. Jadi sesuai dengan kegiatan yang telah berkembang khususnya telah menuju keluar negeri kita anggap sesuai kita tukarkan nama ini daripada Federal atau Persekutuan kepada Malaysian. Sebab di setengah negara kalau kita gunakan Federal, seperti di Australia kalau katakana "Federal Industrial Development Authority", orang Australia barangkali anggap itu Australian Organisation, bukan Malaysian. Di sini sukalah saya memberitahu kita ada pejabat di tujuh tempat iaitu di London; Paris; Dusseldorf di Jerman Barat; Amerika Syarikat di New York dan

San Francisco; di Tokyo; di Sydney, Australia dan baru-baru ini kita telah tubuhkan pejabat-pejabat di Toronto dan juga di Hong Kong dan Singapura. Dengan ini kita fikir sesuai jika badan ini di panggil dengan nama MIDA atau dalam Bahasa Malaysia, Lembaga Kemajuan Perindustrian Malaysia.

Yang Berhormat Senator Raja Datuk Nong Chik ada menyentuh mengenai orang tidak berapa kenal tempat pejabat-pejabat di luar negeri. Saya rasa kalau kita hendak cari satu bangunan yang begitu besar dalam tiap-tiap bandaraya yang besar seperti London, Paris dan New York i'tu mesti memakan perbelanjaan yang begitu banyak. Jadi kita pun dapat pejabat di mana-mana tempat yang dianggap sesuai tetapi dua tiga tahun yang lalu yang mana kita ada banyak rombongan pergi ke luar negeri saya rasa bakal pelabur di negara itu pun telah tahu dan juga kedutaan kita di negara-negara yang kita ada letak pejabat-pejabat pun telah ada menyebar maklumat-maklumat mengenai Pejabat FIDA di tempat-tempat itu dan saya rasa ini bukan satu masalah.

Yang Berhormat Senator Datuk Haji Ahmad Arshad berkata kenapa kita menarik modal daripada luar negeri dan menanam modal luar negeri lebih daripada menanam modal dalam negeri. Sukalah saya menyebut sedikit sebanyak angka di sini di dalam projek-projek yang telah diluluskan. Pada akhir tahun 1977 jumlah wang yang ditanam di semua projek yang diluluskan oleh Kementerian saya ialah \$5,647 juta dan daripada ini local investment ialah \$3,398 juta. Jadi 60%. Bakinya \$2,248 juta atau 39.8% ialah terdiri daripada foreign investment.

Jadi tidak benar bahawa menanam modal daripada luar negeri lebih daripada menanam modal di dalam negeri. Tetapi seperti yang dikatakan oleh Yang Berhormat Mulia Raja Datuk Nong Chik tadi di negara kita ini bukan kurang modal. Kita hendak menarik pelaburan daripada luar negeri sebab kita hendak teknologi sebab kita telah sampai satu peringkat yang mana kita hendak high sophistication technology. Dan juga kita menarik pelaburan modal sebab kita hendak dapat saluran export channel yang mana kita boleh gunakan bahan-bahan Malaysia seperti getah, kayu-kayan, kelapa sawit dan

sebagainya yang mana kita boleh memproses, membuat barang-barang untuk diekspot. Ini adalah satu tujuan yang mana kita menarik foreign investment dan boleh dikatakan sambutan pada masa sekarang dan juga tahun yang kebelakangan ini sangat menggalakan.

Berkenaan dengan syarikat kilang padi di Alor Star yang mana Yang Berhormat kata tidak cukup wang pusingan, ini saya tidak berapa sedar, boleh saya sampaikan kepada Yang Berhormat Menteri Perusahaan Awam. Saya ingat ini di bawah jagaan Kementerian Perusahaan Awam. Tetapi satu perkara yang dibangkitkan oleh Senator Raja Datuk Nong Chik berkenaan dengan foreign investment yang sedia ada sebelum merdeka yang mana sekarang banyak syarikat-syarikat yang besar telah combine untuk menyusun semula equity (restructuring of equity.)

Dalam Kerajaan ada satu jawatankuasa yang dinamakan Foreign Investment Committee (F.I.C.), yang diketuai oleh Penasihat Ekonomi, Raja Tan Sri Mohar yang mana kita mesti mengkaji dan juga memberi kebenaran untuk menyusun structure equity selaras objektif Dasar Ekonomi Baru dan juga objektif jangka masa panjang yang mana kita akan diadakan satu pasaran pada tahun 1990 yang mana modal atau equity daripada luar negeri akan diturun kepada 30% dan orang Malaysia akan mempunyai 70% daripada modal yang dilabur di negara kita ini. Ini adalah tujuan kita dan selaras dengan tujuan ini apa-apa restructuring equity mestilah mengikut objektif masa panjang ini.

Yang Berhormat itu juga ada bercakap berkenaan dengan efficiency of FIDA. Kementerian saya ambil perhatian berat sebab ini dan baru sahaja, pada 1hb September tahun lalu kita telah mewujudkan satu central unit atau yunit pusat di FIDA. Pada peringkat pertama ini ialah satu badan yang diletakkan di LKPP yang mengandungi pegawai daripada Kementerian saya, Kementerian Kewangan, Kastam, Imigresen yang mana satu bakal pelabur boleh datang kepada satu tempat sahaja, tidak payah pergi ke Kementerian ini dan lain-lain tempat—dan boleh dapat maklumat-maklumat mengenai pelaburan sebagainya. Bagi peringkat yang kedua kita sekarang mengkaji mengadakan satu "package deal" di mana satu pelabur yang telah dapat kelulusan untuk

mengwujudkan satu projek atau satu factory tidak payah lagi minta exemption daripada Kastam, minta work permit daripada Imigresen dan sebagainya dan dengan ini kalau kita beri approval daripada Kementerian Perdagangan dan Perindustrian bakal pelabur ini boleh terus menjalankan. Ini tujuan kita dan kita sekarang mengkaji bagaimana kita boleh lancarkan package deal ini. Dengan ini saya harap masa yang dimakan untuk menunggu kebenaran ini boleh disingkat, barangkali dalam satu dua bulan kita boleh lulus dan tidak payah tunggu lagi. Tetapi ada satu perkara yang mana saya ingat Ahli-ahli Yang Berhormat Dewan yang mulia ini mesti sedar iaitu sungguhpun Kerajaan Pusat boleh memberikan kemudahan-kemudahan tetapi kilang-kilang atau projek-projek ini mesti dapat ditempatkan di satu tempat baikpun di negeri Selangor atau di negeri Pahang dan sebagainya, tetapi kita ada masalah berkenaan dengan tanah.

Yang Berhormat Raja Datuk Nong Chik ada mengatakan sungguh pun kita ada tempat, tetapi di tempat itu barangkali bekalan letrik tak cukup, barangkali telefon tidak sesuai dan sebagainya. Jadi di dalam beberapa negeri kita telah mengujudkan apa yang dikatakan Industrial Areas (Kawasan Perindustrian) dan di kawasan perindustrian ini kita telah ada kemudahan-kemudahan asas seperti di Johor kita ada 5 tempat—Larkin-Tampoi, Pasir Gudang, Tanjong Agas, Tongkang Pecah dan Senai dan di Kedah kita ada 5 tempat, Tikam Batu, Batu Arang, Kuala Kedah, Mergong dan Kulim, dan sebagainya, yang mana kita menggalakkan bakal-bakal pelabur pergi ke tempat itu, yang mana kemudahan-kemudahan itu sedia ada dan tidak ada masalah berkenaan dengan meminta tanah, hendak convert tanah itu daripada agricultural kepada industrial dan dengan ini kita anggap kita boleh menggalakkan perindustrian dengan lebih cepat lagi.

Saya mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Senator Kamarul Ariffin kerana beliau telah katakan badan ini, FIDA perlu diberi banyak bantuan kewangan. Dalam aktiviti ini kita kena belanja banyak wang sebab kita ada rombongan yang begitu banyak hendak pergi ke luar negeri dan kita hendak wujudkan pejabat-pejabat di luar negeri. Satu teguran yang dibuat oleh Yang Berhormat Senator itu yang sangat membina yang mana kita sekarang akan menjalankan

iaitu dalam lawatan rombongan ini kita mesti tujukan kepada orang yang boleh buat keputusan (decision making people) dan juga kita tidak mahu satu seminar yang begitu am sahaja dan kita hendaklah specific. Kita tahu sekarang kita sampai ke peringkat yang mana kita menggalakkan industri yang boleh menggunakan bahan-bahan mentah kita (resource-based industry). Kita ada banyak getah asli, kita keluarkan 1.6 juta ton getah asli tetapi kita gunakan 37,000 ton sahaja. Maksudnya kita hendak menggalakkan lebih getah ini digunakan untuk membuat tayar bush bagi motokar, wiper, engineerng products dan sebagainya. Kita telah arahkan LKPP buat kajian yang mana ada Information Paper berkenaan dengan macam mana kita boleh gunakan getah asli untuk membuat barang-barang ini. LKPP telah bekerjasama dengan RRI, dengan teknologi centre, dan telah buat kajian dan kita ada information sheet berkenaan dengan ini. Kita ada juga banyak kayu-kayan dan kita boleh gunakan kayu-kayan ini untuk membuat knock-down furniture dan sebagainya. Sekarang bila kita pergi keluar negeri atau pelabur datang ke negara kita, boleh beri information iaitu industri-industri inilah digalakkan sekarang. Industri yang mana kita telah ada banyak, itu kita tak mahu lagi dan kita mahu yang ini sekarang. Masa sudah sampai yang mana kita hendak high technology industry dan yang cuma buat semi-conductor untuk export luar negeri kita anggap tidak cukup. Kita mes' i ingin bagaimana kita boleh buat computer di sini, buat alat-alat yang menggunakan semi-conductor dan sebagainya. Dan juga kita adalah satu negara yang sekarang sampai masanya mengeluarkan barang-barang untuk luar negeri dan juga kita menggalakkan industri yang bertujuan export-oriented. Inilah industri-industri kita hendak galakkan dan dalam rombongan ini kita adalah specific, kita tujukan kepada industri-industri ini dan kita jumpa orang yang ada niat untuk mengwujudkan industri-industri seperti ini di negara Malaysia sebagaimana yang disvorkan oleh Yang Berhormat Senator Kamarul Ariffin tadi.

Cuma satu sahaja berkenaan dengan Fasal 2 (2). Saya bukanlah seorang lawyer, jadi saya tak berapa tahu sebab apa tidak menyentuh apa-apa hak atau tanggungan, cuma hak dan tanggungan menjadikan cacat apa-apa pembicaraan di sisi undang-undang.

Sepanjang pengetahuan saya FIDA ini ada mempunyai property. Seperti yang saya tahu kita ada sekeping tanah di Kuala Lumpur tetapi belum didirikan bangunan lagi.

Saya hendak petik di sini, dengan izin saya baca dalam bahasa Inggeris :

"2. (2) The change of name provided by subsection (1) shall not affect any rights or obligations of the Authority or render defective any legal proceedings by or against it;"

Dalam interpretation saya ini MIDA akan jadi legal successor kepada FIDA pada satu hari kelak. Jadi apa-apa hak yang mana FIDA mempunyai, hak ini serah kepada MIDA dan juga apa tanggungan pun diterima. Saya rasa ini barangkali termasuk "the right to hold land atau obligation to be sued" dan saya hendak bincang dengan Penasihat Undang-undang yang mana ini sesuai atau tidak.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Ini satu perlindungan.

Dato' Lew Sip Hon: Ya, Tuan Yang di-Pertua, saya rasa saya telahpun jawab semua teguran yang dibuat dan lagi sekali saya ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah menyokong Rang Undang-undang ini. Sekian.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

Dewan bersidang sebagai Jawatankuasa.

Rang Undang-undang ditimbang dalam Jawatankuasa.

(Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua *memperkerusikan Jawatankuasa*)

Fasal 1 hingga 3 diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang Undang-undang dilaporkan dengan tidak ada pindaan: dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

RANG UNDANG-UNDANG GALAKAN PELABURAN (PINDAAN)

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

6.25 ptg.

Dato' Lew Sip Hon: Tuan Yang di-Pertua, saya bangun membentangkan Rang Undang-undang Galakan Pelaburan (Pindaan) 1978 bagi meminta Akta Galakan Pelaburan 1968 dibaca bagi kali kedua.

Seperti yang Ahli-ahli Yang Berhormat masih ingat di dalam Ucapan Belanjawan untuk Tahun 1979 oleh Yang Berhormat Mulia Menteri Kewangan beliau antara lain telah mengumumkan bahawa Kerajaan bercadang untuk memberi Galakan Kredit Cukai Pelaburan berjumlah sebanyak 50% dari perbelanjaan modal yang dilayakkan di atas perusahaan-perusahaan pertanian yang mengeluarkan makanan. Galakan tersebut adalah bertujuan untuk mempercepatan lagi pembangunan sektor pertanian. Akta Galakan Pelaburan 1968 yang sedia ada tidak mempunyai peruntukan yang sesuai bagi tujuan memberi galakan yang berkesan untuk pelaburan di bidang ini, maka oleh itu adalah perlu Akta Galakan Pelaburan 1968 dipinda untuk mengadakan peruntukan-peruntukan tertentu bagi membolehkan galakan baru diadakan bagi perusahaan-perusahaan pertanian yang diluluskan.

Rang Undang-undang ini melibatkan pengujudan bahagian baru iaitu Bahagian IIIC bernama Galakan Khas Bagi Perusahaan Pertanian yang diluluskan di dalam Akta Galakan Pelaburan 1968. Di bawah Seksyen 30N (1) Rang Undang-undang ini, Menteri Perdagangan dan Perindustrian dengan persetujuan Menteri Kewangan akan menetapkan melalui pemberitahu dalam *Warta Kerajaan* mana-mana perusahaan pertanian yang layak mendapat galakan di bawah peruntukan Rang Undang-undang tersebut dan buat permulaannya, Kerajaan akan memberi kemudahan galakan ini kepada perusahaan-perusahaan pertanian seperti berikut:

- (i) Penanaman pokok-pokok ataupun tanaman yang mengeluarkan buah-buahan;
- (ii) Penanam sayur-sayuran;

- (iii) Pemeliharaan ikan-ikan air tawar, udang dan hidupan laut;
- (iv) Ternakan binatang-binatang untuk daging dan susu.

Senarai perusahaan-perusahaan pertanian yang diluluskan ini akan diisytiharkan dalam *Warta Kerajaan*. Menteri Perdagangan dan Perindustrian dengan persetujuan Menteri Kewangan boleh meminda, mengubahsuai atau membatalkan senarai perusahaan-perusahaan pertanian dari masa ke semasa seperti yang disebutkan di dalam Seksyen 30N (2).

Seksyen 30P Rang Undang-undang ini adalah merupakan peruntukan bagi membolehkan permohonan dibuat untuk mendapatkan galakan bagi mengusahakan perusahaan-perusahaan seperti yang diisytiharkan di bawah Seksyen 30N (1). Seksyen 30 pula menghuraikan hal keadaan dalam mana syarikat layak mendapat Kredit Cukai Pelaburan. Untuk maksud galakan baru ini perbelanjaan modal adalah diuraikan dan ini termasuk perbelanjaan pembersihan tanah, penanaman tanaman, mengadakan loji, jentera atau lain-lain kelengkapan, membina atau membeli kolam-kolam ikan, rumah-rumah binatang, sangkar dan jalan yang digunakan bagi maksud ladang ternakan, perusahaan ikan darat atau lain-lain perusahaan pertanian. Ianya juga termasuk pembinaan atau membeli bangunan-bangunan dan lain-lain pembaikan struktur ke atas tanah yang digunakan bagi maksud ladang ternakan, perusahaan ikan darat atau lain-lain perusahaan pertanian. Takrif perbelanjaan modal ini adalah lebih luas dari takrif perbelanjaan modal yang sedia ada di dalam Akta Galakan Pelaburan 1968, memandangkan perbelanjaan yang terbesar di dalam perusahaan-perusahaan pertanian adalah melibatkan perbelanjaan di atas perkara-perkara yang baru saya sebutkan tadi.

Sebagai galakan tambahan seperti yang diperuntukan di dalam Seksyen 30R (1) Menteri Kewangan boleh membuat kaedah-kaedah menetapkan potongan-potongan berkenaan dengan bayaran-bayaran dan perbelanjaan yang dilakukan bagi memajukan perusahaan-perusahaan pertanian yang diluluskan. Ini umpamanya melibatkan perbelanjaan membeli benih, anak ikan dan baka-baka yang melibatkan perbelanjaan yang tinggi juga tetapi tidak boleh ditakrifkan sebagai perbelanjaan modal.

Galakan baru ini akan berkuatkuasa mulai dari tahun taksiran 1980. Syarikat-syarikat termasuk persatuan-persatuan peladang, persatuan-persatuan nelayan, syarikat-syarikat kerjasama dan koperasi-koperasi pertanian adalah layak dipertimbangkan untuk mendapatkan galakan ini. Walau bagaimanapun syarikat-syarikat yang layak mendapat elaun ladang menurut peruntukan Jadual 3 Akta Pendapatan 1967 adalah tidak layak dipertimbangkan untuk mendapatkan galakan ini, kerana mereka boleh mendapat galakan di bawah Akta tersebut.

Dengan kelulusan Rang Undang-undang ini adalah dijangkakan sektor pertanian akan dapat berkembang dengan lebih giat lagi. Saya yakin pelabur-pelabur akan menyambut baik galakan ini dengan mengadakan lebih banyak lagi projek-projek yang berasaskan pertanian. Seperti yang dijelaskan lebih awal tadi senarai projek-projek pertanian yang layak untuk dipertimbangkan boleh di ubah dari masa ke semasa. Kejayaan perusahaan-perusahaan pertanian seterusnya sudah tentu akan mengiatkan lagi perkembangan ekonomi di negara ini dengan menambahkan peluang pekerjaan, menjimatkan pertukaran wang asing dan meningkatkan pendapatan sektor pertanian terutama di luar bandar.

Tuan Yang di-Pertua, dengan itu saya memohon mencadangkan.

Tuan Law Hieng Ding: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalah di hadapan Majlis ialah Rang Undang-undang bernama suatu Akta untuk meminda Akta Galakan Pelaburan dibacakan kali yang kedua sekarang dan terbuka untuk dibahas.

6.33 ptg.

Datuk Haji Ahmad bin Arshad: Tuan Yang di-Pertua, saya bangun untuk memberi sokongan yang kuat atas Akta Galakan Pelaburan ini dan saya cuba mengemukakan ulasan-ulasan saya atas hujah-hujah yang telah diberi oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri yang meminta Rang Undang-undang ini diluluskan. Bagi pihak rakyat di luar bandar Rang Undang-undang ini sangat dialu-alukan dan inilah satu perkara yang ditunggu-tunggu khasnya

penduduk-penduduk luar bandar, petani-petani kerana galakan sektor pertanian yang diusahakan oleh Kerajaan.

Selain daripada itu, kita juga sedia maklum bahawa pada ketika yang lalu berhubung dengan pertanian ini tidak begitu memberi puas hati kepada peladang-peladang kita dan dengan adanya Rang Undang-undang ini, adanya galakan ini, saya yakin dan percaya bukan sahaja persatuan-persatuan yang ada di dalam negeri kita ini akan menyambut usaha ini, saya harap Kerajaan akan menarik pelabur modal daripada luar negeri khasnya kalau boleh negeri-negeri dalam kawasan Asia ini, terutama sekali daripada Jepun, Filipina, khususnya negeri China kerana negeri-negeri ini yang sesuai dengan iklim pertanian dalam kawasan kita.

Tuan Yang di-Pertua, dalam masalah buah-buahan kita katakan dalam galakan yang telah diberikan kepada Rang Undang-undang ini, selama ini buah-buahan yang kita dapat daripada peladang-peladang kita tidak mencukupi. Saya yakin bahawa dengan adanya gerakan ini akan membuat satu ladang buah-buahan, bukan sahaja buah-buahan ini boleh kita dapat dengan mentah, kita boleh proses, kita boleh jual, kita boleh eksport keluar dan cara hidup peladang kita pada masa akan datang bukan berladang kerana untuk makan buah-buahan itu sahaja tetapi berupa untuk perniagaan dan perusahaan.

Saya contohkan satu perkara, Tuan Yang di-Pertua, oleh sebab galakan tadi berhubung dengan sayur, sayur dalam negeri kita ini juga tidak begitu cukup, kita terpaksa mengambil sayur-sayuran jeruk daripada negeri China dan Indonesia. Ada kawasan seperti di negeri Johor banyak kawasan yang boleh ditanam sayur tetapi malangnya apabila sayur ini dijual ke Singapura, umpamanya sayur sawi, di pekan harga oleh orang-orang tengah sekatu sawi hanya 3 sen sahaja, tetapi bila dijual di Singapura dengan harga yang lebih. Jadi, keadaan ini kalau kita buat ladang sayur dengan secara besar-besaran, saya yakin dan percaya bahawa sayur ini bukan sahaja boleh kita gunakan dalam negeri kita ini, tetapi kita boleh buat jeruk dan kita boleh proses seperti yang telah dibuat oleh negeri-negeri yang maju sebab negeri kita ini sangat sesuai, hendak tanam tomato pun

sesuai, tanam labu pun sesuai, tetapi tidak ada dibuat dengan sungguh-sungguh, suruh persatuan peladang buat cuma 15-16 ekar, disuruh tanam halia cuma 20-30 ekar, kita mahu ladang halia itu ladang halia yang luas, halia ini bukan sahaja boleh digunakan untuk minuman, untuk hal-hal lain boleh digunakan dalam perusahaan yang boleh menguntungkan pertanian.

Satu perkara lagi, Tuan Yang di-Pertua, boleh lihat bagaimana kemajuan orang tanam sayur dalam negeri Johor. Kami simpati dengan orang-orang Tionghua dalam negeri Johor yang menanam sayur di Batu Pahat. Mereka telah usahakan kawasan 2,000 ekar tanam sayur, begitu pesat, berlori-lori dalam satu hari, tetapi malangnya bila didapati mereka mencero boh tanah Kerajaan diambil tindakan. Hal ini bukan salah mereka, mereka ini terkeliru dengan orang-orang tengah yang ada dalam Pejabat Tanah itu. Kalau tidak takkan sampai 10 tahun mereka boleh menanam sayur-sayuran di tempat itu. Orang yang seperti ini patutlah juga kita kutip, berikan keutamaan kepada rancangan-rancangan yang hendak dibuat oleh Kerajaan, yang ada sokongan daripada Kementerian atau syarikat-syarikat yang akan ditubuhkan.

Tuan Yang di-Pertua, saya akhirkkan ucapan saya ini. Saya sangat tertarik hati dalam masalah Kerajaan hendak memberi galakkan ikan air tawar.

Ikan air tawar ini satu benda yang sangat kurang dalam negeri ini dan kalau pembangunannya akan pesat ikan air tawar ini akan hapus juga. Jadi dengan adanya rancangan ini di bawah kehendak Kerajaan, di bawah pelabur-pelabur asing, kita akan mendapat ikan air tawar yang lebih di kawasan-kawasan yang sesuai yang banyak boleh dijadikan kawasan ternakan ikan air tawar. Inipun satu perkara yang sulit bila rancangan hendak dibuat kalau tidak dapat kerjasama daripada Kerajaan Negeri itu, hal inipun tersangkut juga.

Saya harap Kementerian ini dapat kerjasama dengan Kerajaan supaya dapat dilaksanakan kuatkuasa Rang Undang-undang ini. Kalau kita dapat satu kawasan 1,000-2,000 ekar tanah kawasan ternakan ikan yang besar-besar tetapi kalau Kerajaan Negeri tidak membenarkannya tidak guna

juga. Jadi, usaha yang hendak dibuat ini mesti dapat kerjasama yang rapat daripada Kerajaan-kerajaan Negeri.

Itu sahajalah pandangan saya dan sekali lagi saya memberi sokongan yang kuat atas Rang Undang-undang ini. Terima kasih.

6.39 ptg.

Raja Datuk Nong Chik bin Raja Ishak: Tuan Yang di-Pertua, saya hendak bercakap pendek sahaja menyokong Rang Undang-undang ini.

Saya menyokong Rang Undang-undang ini oleh kerana saya bahagi dua. Berkenaan hendak menanam sayur ini saya bahagi dua puak, kepada orang China memang tekun, rajin usaha menanam sayur-sayur ini. Sungguhpun kepada pihak orang kita orang Melayu (Bumiputra) ini, Tuan Yang di-Pertua, menepuk air di dulang merecek di muka sendiri. Tetapi satu daripadanya bukan tidak ada pertumbuhan peladang di kampung-kampung banyak, tetapi cuma tidak lama hidupnya, barangkali tiga bulan, setahun, dua tahun, habis. Kementerian ini cuma menggalakkan, tetapi Kementerian yang benar-benar bertanggungjawab ialah Kementerian Pertanian untuk menggalakkan rancangan ini. Saya bukan maksudkan kepada Kementerian ini, sebab ini berkaitan, terpaksalah memberi semangat terutama sekali kepada bumiputra.

Tuan Yang di-Pertua, ada tanah-tanah kosong, ladang dan sawah padi yang di tanam setahun sekali seperti di Kuala Pilah, Jelebu, Kelantan dan lain-lain tempat banyak jenis padi. Selepas musim padi tempat menjadi ladang boleh jadi tempat itu belum ada cukup air lagi untuk tanaman dua kali setahun. Jadi pihak yang bertanggungjawab kalau betul-betul hendak meninggikan taraf hidup orang kampung walau bagaimana undang-undang ditukar, galakkan dibuat dan sebagainya, tetapi jika tidak ada betul-betul machinerynya berjalan tidak boleh berjaya, terutama sekali Bumiputra walaupun ada modal kalau tidak ada pelajaran dan pengetahuan dan sebagainya tak boleh berjalan. Dengan sebab itu saya menegaskan di sini mestilah semangat itu ditanamkan dalam kepala masing-masing kemudian dipelajari betul-betul cara pertanian. Ini bukan hendak menanam pucuk paku atau pucuk pegaga.

Kalau hendak menanam kobis lain caranya, menanam lobak China yang putih itu lain caranya, ini berkehendakkan ketekunan. Jadi panjanglah kalau hendak diceritakan seperti kata Datuk Ahmad bin Arshad bagaimana kaum China meneroka hutan secara haram di Johor. Orang Melayu di kampung ada tanah di belakang rumahnya jadi semak padahal kita ada pegawai pertanian, pegawai haiwan, penghulu, datuk empat, ketua kampung dan wakil rakyatnya. Tetapi apakah sebabnya sudah 20 tahun merdeka, orang Melayu atau Bumiputra di kampung-kampung masih mundur lagi walaupun sekarang ada galakan?

Di sini, Tuan Yang di-Pertua, saya bukan anti-Bumiputra, tetapi sebab kemunduran itu oleh kerana kita tidak ada pengetahuan apa yang hendak dibuat. Kalau hendak menanam dan bertani technical know-how mesti ada dan semangat mesti dikuatkan, kalau tidak tak boleh berjaya. Saya sendiri kalau hendak menanam bender pun tak boleh oleh kerana benih bender yang saya pilih itu tidak baik, bender yang bernas kalau dimasukkan dalam air tenggelam, kalau timbul tak guna. Bermacam-macam cara hendak menanam. Begitu juga kalau hendak menternak semata-mata ikan talapiah beribu-ribu ekor apa gunanya tulangnya banyak. Itu sahaja yang digalakkan. Kalau ternakan ikan talapiah namanya tak usah beri bantuan. Kalau hendak ternak ikan mentutu. Kalau kita makan di restoran China, kita dapati ikan itu tulangnya tak ada dan isinya lembut. Ada orang kata haruan pasir patut dipelihara, harganya pun mahal sampai \$7-\$8 sekati. Ikan jelawat pun begitu juga.

Saya baru-baru ini makan ikan mentutu di Hongkong. Daripada mana datangnya? Daripada Kemboja. Kita juga boleh eksport ikan demikian ke Hongkong sebab harganya mahal di Hongkong, kalau di sini \$7-\$8, di sana \$30 sekati. Kenapakah tak digalakkan dan kenapa tak dibuat research? Jadi, sekarang semua orang hendak tanam tebu, berapa banyak orang hendak minum air tebu? Lepas itu tebu tak laku. Kalau seorang tanam sayur, semua tanam sayur. Begitu juga kalau jual rojak laku, semua orang hendak jual rojak. Seorang tanam pisang, semua tanam pisang, kadang-kadang tak pilih pisang, sama ada pisang itu di dalamnya berbiji pun dia tanam juga, asalkan pisang. Jadi bagaimana pisang boleh laku? Kalau kita pergi pasar (Sunday market), Tuan Yang di-Pertua, apa yang kita dapati di situ; pucuk paku, pucuk ubi, itu pokok yang senang

ditanam, tegakkan dan pacakkan dalam tanah boleh tumbuh. Begitu juga pucuk paku, pucuk pakis, pucuk pegaga. Itu yang kita dapat di sana. Manakah kobis dan sebagainya selain benda-benda yang senang yang boleh dikutip di tepi sungai? Saya tak menyalahkan Kerajaan, kalau Kerajaan sudah galakkan, Kementerian Pertanian hendaklah bertanggungjawab dan mengawasi kakitangan dan pegawai-pegawai di Pejabat Pertanian dan juga termasuk Pegawai Daerah.

Tuan Yang di-Pertua, di dalam rancangan membasmikan kemiskinan untuk meninggikan taraf hidup mengikut apa yang dikatakan oleh Perdana Menteri di dalam tempoh beberapa tahun kelak, maka diharap dengan adanya rancangan-rancangan ini kita dapat membasmikan kemiskinan, bukan sahaja membasmikan kemiskinan di bandar tetapi juga di kampung-kampung, new villages, di estet dan kampung-kampung lama.

6.47 ptg.

Tan Sri Datuk Haji Abdul Razak bin Haji Husain: Tuan Yang di-Pertua, saya berasa tertarik hati hendak bercakap dalam Bil ini. Pertamanya Bil ini pada pandangan saya menuju kebaikan dan kemudahan bagi mengadakan peruntukan yang menolong dan membantu bukan sahaja bumiputra tetapi juga pelabur-pelabur bagi mengadakan perusahaan pertanian dan galakkan pelaburan mengikut Bil ini.

Tuan Yang di-Pertua, negara Malaysia adalah diakui berdasarkan pertanian. Di dalam masalah pelaburan yang dimaksudkan di dalam Rang Undang-undang ini, saya berpendapat dia ada mempunyai tiga bahagian tertentu yang mengambil bahagian supaya maksud Bil ini boleh dijalankan. Di dalam Bil ini adalah diperuntukkan kepada pembangunan, pelaburan swasta atau persendirian, maka galakan akan diberi oleh Kerajaan. Saya menyarankan pandangan saya kepada Kerajaan sendiri harus membuka perusahaan pertanian ini dan memodali pelaburan ini sebagai langkah membanyakkan dan mencukupkan makanan di dalam negara kita.

Tuan Yang di-Pertua, saya beri satu contoh iaitu pisang ialah satu pokok yang hidup dan mudah ditanam. Akan tetapi di negeri-negeri Arab pisang-pisang yang dimakan oleh mereka datangnya daripada Africa kerana negeri itu berdekatan. Kenapa

pisang-pisang yang datang daripada Timur Jauh atau negara kita tidak boleh dihantar ke sana.

Yang kedua, kita masih kekurangan daun teh, kita impot lagi teh berton-ton sedangkan tanah di negara kita sesuai untuk ditanam teh. Kita rasa bangga peladang-peladang, petani-petani di Cameron Highlands yang terdiri daripada saudara kita orang Tionghua yang menanam sayur-sayuran, kobis dan sebagainya yang dapat dihantar ke seluruh negara kita. Tetapi kesulitan yang mereka tempuh ialah tidak ada penyelarasan di antara Kerajaan Pusat dengan Kerajaan Negeri. Penyelarasan ini hendaklah diwujudkan dan Kerajaan Negeri mestilah memahami sepenuhnya hakikat bahawa negara kita kekurangan bahan makanan ini dan rundingan mesti dibuat di antara Kerajaan Negeri. Saya bersetuju dengan pendapat saudara saya iaitu sebahagian daripadanya ialah Kerajaan Negeri tidak membenarkan pembukaan tanah oleh petani-petani ataupun peladang-peladang kita oleh sebab menjaga kekayaan hutan, tetapi Tuan Yang di-Pertua, boleh juga berfikir bersama dengan saya bahawasanya ada sayur-sayur yang ada hari ini selain daripada yang ditanam di tanah bawahan tetapi di Cameron Highlands mengeluarkan sayur-sayuran yang besar. Tidakkah Kerajaan boleh membuat satu ladangnya sendiri dengan menggunakan kuatkuasa dan kemudahan bil ini yang dipertanggungjawabkan sungguh-sungguh bukan untuk memimpin tetapi untuk mengeluarkan. Pada hari ini, Tuan Yang di-Pertua, oleh sebab hanya menasihati, hanya memimpin tetapi kadang-kala pimpinan itu sendiri tidak menunjukkan satu bukti keupayaan kepimpinan. Saya mensarankan dalam masalah ini Kerajaan sendiri mesti membuka sebagaimana agensi-agensi yang lain. Jikalau sekiranya pembukaan tanah seperti membuka ladang-ladang yang besar, baik kelapa sawit atau getah dan sekarang diakui penghasilannya bagi menampung kekurangan harta bagi rakyat apa salahnya tanah bukit kita disesuaikan dengan tanaman teh, kita kurang teh tetapi tanah teh tidak dibuka. Jadi saya berfikir patut diwujudkan perbadanan-perbadanan atau lembaga-lembaga yang difikirkan perlu dan sesuai dengan kehendak kita. Kerajaan cuma dengan kehendak Bil ini boleh membantu modal, tetapi apa yang kita kehendaki hari ini kita mencukupkan bekalan makanan kita sendiri, sebagaimana usaha Kerajaan hendak meng-

galakkan supaya negara kita mempunyai makanan beras yang cukup, Kerajaan mengadakan rancangan air dan sebagainya. Kalau usaha itu dibuat umpamanya menambah buah-buahan negara kita akan dapat menghasilkan atau mengeluarkan buah-buahan yang besar kerana tanah negeri kita sesuai di semua musim.

Tuan Yang di-Pertua, mana-mana orang yang sudah pergi ke Taiwan dapat melihat di belakang-belakang rumah orang Taiwan ditanam sayur, di tepi-tepi jalan keretapi pun ditanam sayur dan tidak ada lalang di negara itu, dan mereka harap kita bawa benih lalang ke negerinya. Oleh sebab kekuatan perpaduan hati mereka, kecukupan makanan, walaupun dengan suara atau nada hendak mengambil balik China Mainland, tetapi kita tidak fikir ia hendak ambil negeri lain, jikalau Kerajaan sungguh-sungguh, sebab kita kekurangan makanan supaya langkah dibuat, saya fikir akan lebih berkesan.

Yang kedua, Tuan Yang di-Pertua, penyelarasan daripada Kerajaan Persekutuan dengan Kerajaan Negeri ini perlu dan penyelarasan Jabatan dengan Jabatan ini juga perlu. Yang mengeluarkan modal ialah daripada Kementerian Perdagangan dan Perindustrian tetapi yang mengambil tindakan cara-cara bertanam Kementerian Pertanian. Saya takut, Tuan Yang di-Pertua, macam di zaman Jepun dahulu satu Menteri jaga kereta, satu Menteri jaga minyak. Jadi driver bertanya dia besarkah, saya besar. Jadi sudah panik Menteri Minyak. Saya takut, cerita zaman Jepun ini berbalik semula, sebab orang yang hidup sekarang masih muda-muda yang tidak hidup di zaman Jepun dahulu. Jadi saya takut perlawanan antara dua Kementerian. Ini perlu dipertimbangkan oleh Kerajaan. Rakyat menyambut baik dan saya mengakui baiknya dan saya rasa dengan apa yang diucapkan oleh Yang Berhormat Menteri yang baik hati tadi, saya rasa banyak pokok yang tumbuh dengan sendiri, Tuan Yang di-Pertua, begitulah rasa hati saya, hasrat hendak meninggikan taraf hidup, memberi galakan dan hendak membantu modal tetapi yang perlu penyelarasan perlu dibuat kerana kuasa tanah adalah kuasa Kerajaan Negeri. Kadang-kala tempat-tempat itu tidak perlu, saya sudah membawa perkara ini dalam Dewan ini beberapa kali, bukan maksud saya hendak mengulang

kalau kita katakan bahawa Cameron Highlands adalah tempat yang baik untuk menanam sayur, kerana cuaca dan iklim menanam teh di sana adalah sesuai, mengapa usaha-usaha itu hanya tinggal pada peladang-peladang di Cameron Highlands sahaja. Apakah galakan bagi membesarkan ladang-ladang bila kita bercadang hendak membesar ladang, kita perlu fikir untuk pembaikan daripada cara-cara yang lain, jalan raya perlu. Ini tidak difikirkan pada masa ini, boleh jadi pada masa akan datang. Itu sebagai contoh, saya sebutkan.

Tuan Yang di-Pertua, saya rasa cukuplah setakat itu dan saya dengan segala senang hati berdoa kepada Tuhan mudah-mudahan di pasaran kita di mana-mana bandar pada masa akan datang akan penuh dengan sayur-sayuran dengan harga yang murah dan dapat kita menghantar lebih makanan kita ke luar-luar negeri bagi menaikkan imej negara kita. Saya sekali lagi, Tuan Yang di-Pertua, menyokong Bil ini.

7.00 mlm.

Tuan Haji Mahmoud Salim bin Mohamad:

Tuan Yang di-Pertua, saya sudah lama tidak bercakap, jadi saya hendak bercakap banyak pun masa tidak mengizinkan. Saya tertarik hati betul dengan Undang-undang ini dengan sebab Undang-undang ini adalah membuka satu jalan lagi untuk kemajuan pertanian, penternakan dan sebagainya di negara kita. Sebagaimana yang dinyatakan oleh saudara-saudara saya yang terdahulu, ternakan dan tanaman adalah menjadi urat nadi kepada negara kita Malaysia.

Yang sebenarnya, Kerajaan kita telah banyak memberi galakan dan memberi pertolongan kepada rakyat di negara kita ini lebih-lebih lagi kepada bumiputra sendiri. Bermacam-macam subsidi, bermacam-macam pertolongan dan galakan yang telah diberi pada masa yang lepas, tetapi apakala kita kaji balik, Tuan Yang di-Pertua, perkara-perkara yang telah berlaku itu kadang-kadang perkara-perkara yang telah diarahkan oleh Kerajaan itu disalahgunakan ataupun ada penyelewengan-penyelewengan yang menyebabkan perkara itu tidak maju. Misalnya, kita tenguk di dalam bahagian mencari modal untuk menjalankan projek-projek oleh bumiputra, maka kita dapati bumiputra yang berkehendakkan modal boleh pinjam kepada bank-bank. Kalau kita periksa lagi

kita dapati banyak sangat bank-bank yang memberi pinjaman kepada bumiputra, di dalam senarainya orang-orang Melayu yang banyak pinjam wang daripada bank-bank, tetapi kalau kita tenguk jumlah pinjaman mereka didapati terlampau kecil kalau dibandingkan dengan orang-orang yang bukan Melayu. Di sini kita dapat satu kepastian bahawa sesungguhnya arahan yang diberi oleh Kerajaan itu kepada bank supaya memberi pinjaman itu telah dijalankan, tetapi bukanlah dengan tujuan sebenar-benarnya menyokong, cuma melepaskan batok di tangga sahaja. Orang-orang yang hendak meminjam daripada bank ini hendak buka perusahaan, dia hendak membuka satu projek, maka jarang sekali atau tidak pernah dia dapat wang pinjamannya sebagaimana yang dikehendaknya. Pada akhirnya dia kecewa, akhirnya dia gagal. Jadi, kitapun meletakkan kesalahan ke atasnya.

Di dalam perkara subsidi, umpamanya, pembukaan kolam-kolam ikan air tawar. Pihak Kementerian Pertanian memberi, bukan tidak beri, tetapi apa yang diberi itu sekadar itu sahajalah, sekadar kita ka'akan satu kolam, nama sahaja kolam yang sebenarnya kubang bukannya kolam, kalau kolam itu luas. Jadi, satu kubang, dan kubang itu diberi kepadanya, kalau kubang-kubang yang dibuat macam ini, kita boleh kira sendiri. Tuan Yang di-Pertua, apakah ikan yang hendak dihasilkan daripada situ?

Saya harap dengan lulusnya Undang-undang ini, dengan adanya Undang-undang ini apa yang penting sekali ialah pelaksanaannya. Selain daripada pelabur-pelabur dari luar yang akan menanam modal di sini, maka saya harap pihak Kerajaan akan melihat menyelidiki dan ada follow-up kepada Kementerian-kementerian yang bertanggungjawab dan jabatan-jabatan yang bertanggungjawab adakah mereka telah menunaikan kehendak-kehendak Kerajaan itu atau tidak. Seumpamanya kita mahu dan kita tahu tanaman selain daripada getah. Selain daripada bijeh timah Malaysia juga mengeluarkan lada hitam; 60% daripada lada hitam dunia ini dikeluarkan oleh Malaysia dan tanaman lada hitam adalah tanaman yang berharga tinggi. Kalau sekiranya tanaman lada hitam berharga tinggi kenapa tidak digalakkan, kenapa tidak dicurahkan modal yang besar kerana dia mendatangkan untung yang besar. Tanaman cengkik misalnya satu tanaman yang bagus.

Baharu-baharu ini seorang daripada kawan saya yang baharu balik daripada Mekah, dia menceritakan ramai orang-orang Indonesia datang ke Mekah lebih daripada orang-orang Malaysia, bezanya 50,000-60,000 orang. Dia bertanya kepada orang-orang Indonesia itu di mana dia dapat wang datang ke Mekah. Jawabnya, alhamdulillah kebanyakan kami datang ke Mekah ini ialah hasil bertanam cengkhi. Dengan sebab cengkhihlah mereka itu boleh pergi ke Mekah. Kalau sekiranya cengkhi boleh ditanam di Indonesia kenapa kita di Malaysia tidak boleh. Jadi, perkara-perkara yang boleh kita eksport seperti cengkhi dan lada hitam ini kenapa kita tidak tanam secara besar-besaran, tetapi apa yang digalakkan itu ialah galakan bertanam jagung secara kecil-kecilan maka pemuda-pemuda kita yang bertanam jagung itu diambil gambar untuk menunjukkan pemuda dan belia kita bertani.

Dalam menyokong Undang-undang ini, Tuan Yang di-Pertua, saya berharap benar-benar Undang-undang yang baik ini mendatangkan faedah yang baik kepada rakyat miskin di negeri ini iaitulah beri pertolongan secara besar-besaran supaya tanaman besar-besaran itu dapat dieksportkan dan petani-petani miskin itu akan menjadi kaya-raya.

7.06 mlm.

Puan Dasimah Dasir: Tuan Yang di-Pertua, saya juga suka mengambil sedikit bahagian dalam perbahasan berkenaan dengan Rang Undang-undang yang dibentangkan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian. Saya ucapkan terima kasih kerana telah dipinda Undang-undang ini, tetapi apa yang mendukacitakan saya ialah sudah berapa kali dipinda rakyat menderita juga, sebabnya. Tuan Yang di-Pertua, Menteri Perdagangan dan Perindustrian selalu bertukar.

Berkenaan dengan memberi peluang dan memanggil pelabur-pelabur dari luar negeri untuk datang ke Malaysia mendirikan industri-industri tidakkah Yang Berhormat Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian melihat keadaan rakyat di Malaysia yang ada pada hari ini. Saya tidak menafikan banyak industri-industri telah dibuka, di Pulau Pinang sudah banyak kilang-kilang dibuka, tetapi siapakah yang beruntung, ini yang saya sangat dukacita. Adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri selalu melawat

di sana, adakah pegawainya melawat. Kata Yang Berhormat Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian tadi hendak buat kolam, saudara saya tadi kata bukan kolam tetapi kubang.

Tuan Yang di-Pertua, saya percaya ada golongan orang-orang Melayu dari Kedah, Perlis atau Pulau Langkawi saya telah dengar akan membuat secara besar-besaran kolam ikan, tetapi berapa kali orang-orang itu datang ke pejabat tidak dibenarkan masuk, malah mengatakan orang-orang Melayu ini sangat lemah. Tidakkah boleh mereka buat kerja sebagaimana kata sahabat saya tadi dan saya tidak nafikan orang-orang China bekerja kuat, tetapi orang-orang Melayu juga boleh buat. Jadi, kita janganlah merosakkan hati rakyat, Tuan Yang di-Pertua. Kalau rakyat sudah mengamok atau mogok, alamat Kerajaan kita rosak. Saya tidak hendak menuduh siapa-siapa. Banyak perkara Kerajaan telah buat tetapi rakyat semuanya tutup mulut kerana tidak mahu bangkitkan dan memberi semangat berapi-api takut terjadi pergaduhan.

Saya juga biasa bertemu dengan Yang Berhormat Timbalan Menteri, dan beliau sahaja yang beri peluang untuk minta bantuan. Saya percaya, Tuan Yang di-Pertua, kalau begini berterusan walaupun undang-undang ini dipinda, dipinda tetapi keadaan ini duduk begitu sahaja. Orang Melayu tanam sayur, tanam itu dan tanam ini sebagaimana di Johor tanam nenas dahulu berlambak-lambak nenas, tetapi, siapa hendak beli sehingga nenas itu penuh di tengah jalan.

Begitu juga panggil orang Melayu tanam tembikai, bertimbun-timbun tembikai di jalan, siapakah yang membeli? Yang Berhormat Menteri hendaklah cari satu jalan bagaimanakah hendak menghidupkan rakyat yang menderita hari ini. Saya percaya Menteri kerja banyak tetapi kalau pilih pegawai-pegawai yang akan melawat manakala beri duit, beri benda janganlah dibiarkan begitu sahaja. Maklumlah orang Melayu ini saya cakap, bukanlah saya hendak menuduh, saya juga orang Melayu, tetapi manakala benda itu tidak jadi atau lambat, mereka telah bosan. Saya tidaklah suruh Menteri hendak masuk kampung—tidak, berilah kepada orang-orang yang betul bersemangat, berjiwa

rakyat yang akan membela rakyat kita sendiri barulah selamat negara kita, walaupun kita bawa berjuta-juta ringgit daripada luar negeri.

Saya juga menyokong, saya minta Timbalan Menteri dengan hati yang baik, sesudah undang-undang ini dipinda dan diluluskan bagaimana kata-kata di dalam undang-undang itu hendaklah ditunaikan, janganlah manakala kami atau rakyat lain datang hendak berjumpa, dijawab: hari ini ada meeting, esok ada meeting, lusa ada meeting. Bagaimanakah rakyat akan menjalankan kerja-kerja yang akan dibuat. Sebagaimana saya telah merasa, begitu juga rakyat telah merasa. Jadi saya berharaplah kepada Timbalan Menteri, kasihanlah kepada rakyat yang ingin hendak hidup sebagaimana satu bangsa yang terbilang di negara Malaysia ini.

Saya menyokong 100 peratus Undang-undang yang akan dipinda pada hari ini.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Datuk Seri Haji Hussein bin Mohd. Noordin.

7.12 mlm.

Datuk Seri Haji Hussein bin Mohd. Noordin: Tuan Yang di-Pertua, saya menyokong Rang Undang-undang ini.

Inilah kali pertama Rang Undang-undang seperti ini dipinda kerana memberikan satu galakan kepada kaum petani, peladang dan juga nelayan mendapat insentif daripada Rang Undang-undang yang kita akan luluskan hari ini. Dahulu insentif ini cuma diberikan kepada pelabur-pelabur yang besar sahaja misalnya kilang-kilang dan juga perusahaan-perusahaan yang besar sahaja.

Saya mengucapkan ribuan terima kasih kepada Kerajaan kita yang sekarang ini sedar bahawa satu bahagian yang besar yang boleh berusaha dan mendapat keuntungan yang besar juga daripada bumi iaitu dengan bercucuk-tanam. Dan ini satu revolusi Kerajaan hari ini daripada bandar, daripada kawasan-kawasan perusahaan yang besar sekarang ini dicorak keluar bandar iaitu kawasan-kawasan pertanian. Ini adalah satu Rang Undang-undang yang patut diterima dan disokong oleh kaum petani khususnya penduduk-penduduk di luar bandar.

Sekarang ini kita ada beberapa agensi Kerajaan seperti FAMA dan bermacam-macam lagi yang boleh memberi nasihat kepada

pengusaha-pengusaha, siapa hendak buat tanaman yang besar-besar yang boleh dapat cukai insentif yang perbelanjaannya sampai 5 tahun dan juga kalau hendak buat kolam ikan, kita boleh dapat daripada Pejabat Pertanian, cara-cara bagaimana hendak memelihara ikan yang sesuai, tanah, tempat dan kolamnya dan juga kepada orang-orang kampung yang bercucuk tanam, yang menanam cash crop iaitu pendapatan yang senang dalam masa yang pendek boleh tanam pisang, jagung dan bermacam-macam tanaman yang dinamakan cash crop. Tetapi jikalau ini kita harapkan, matlamat Rang Undang-undang ini tidak sampai kemudian hari. Kita mesti menggalakkan perusahaan yang besar. Jikalau kata Yang Berhormat Senator Raja Datuk Nong Chik perusahaan yang besar misalnya hari ini kita ada buat perusahaan betik, dibuka kawasan tanah yang luas untuk tanam betik.

Saya baru pulang daripada Taiwan. Saya terkejut apabila dalam menu itu mengatakan minuman buah-buahan termasuklah betik iaitu Papaya Juice dalam tin. Tetapi saya pun hairan, saya tengok jagung di Taiwan—ada orang yang hendak memuji Taiwan tadi iaitu jagungnya bukanlah seperti jagung yang direbus di tepi jalan itu, bukanlah seperti jagung kita yang cantik, yang masak, yang elok, yang manis, tetapi jarang-jarang mata jagung itu. Tetapi jagung telah ditinkan sebagai "Corn Soup". Jikalau harapkan kita tanam jagung, buat secara besar-besaran, jual di tepi jalanraya, hari itu patahkan; hari itu bawa ke jalanraya dan hari itu juga direbus, dijual. Had mana dapat hendak ditambahkan pendapatan kita. Tentulah pendapatan kita had itu sahaja.

Sekarang jagung sudah boleh dibuat sup jagung dan sedap pula rasanya, sudah jadi popular dalam negeri itu. Daripada kita makan sup yang diimpot, kita makan imported tomato soup, kita makan bermacam-macam imported soup walhal jagung banyak ditanam dalam negeri kita. Saya sudah bercakap dalam Dewan yang mulia ini iaitu banyak buah-buahan kita macam manggis boleh dibuat jem dan ditinkan. Tetapi dikatakan perkara ini dalam proses, dalam kajian. Dengan adanya Undang-undang ini jikalau betul Kerajaan sungguh-sungguh hendak implementkan Undang-undang ini supaya Undang-undang ini betul-betul

hendak mencapai matlamat yang kita hasratkan dalam fikiran kita iaitu menolong petani-petani. Marilah kita tolong dengan sedalam-dalamnya, dan sebenar-benarnya. Sampai masanya mereka dapat menerima nikmat dan keuntungan yang besar iaitu menambahkan pendapatan mereka yang ada pada sekarang ini kepada tahun-tahun yang telah bertambah-tambah sebab insentif yang Kerajaan ada ini boleh menggalakkan mereka. Tidak lagi mereka berasa was-was atau tertunggu-tunggu takutkan perbelanjaan mereka itu rugi kerana di sini telah guarantee perbelanjaan mereka tidak akan dicukaikan, mendapat insentif seperti juga insentif yang kita beri kepada pelabur-pelabur asing yang lain.

Inilah yang menarik hati saya untuk bercakap. Itulah sahaja dan saya bagi pihak petani-petani, oleh sebab saya datang daripada kawasan pertanian, terutama sekali bagi pihak orang yang duduk di kawasan luar bandar, mengucapkan terima kasih kepada Kerajaan kerana Kerajaan sudah sedar, sudah memberi insentif dan menggalakkan mereka. Jadi saya berharap mereka itu akan tampil ke hadapan mengambil peluang yang kita berikan melalui Rang Undang-undang ini. Terima kasih.

7.20 mlm.

Dato' Lew Sip Hon: Tuan Yang di-Pertua, saya mengucapkan ribuan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah menyokong Rang Undang-undang ini dan juga telah melafazkan teguran-teguran dan syor-syor yang begitu membina mengenai Rang Undang-undang ini. Saya bersetuju 100% dengan pandangan Ahli-ahli Yang Berhormat tadi, khususnya Yang Berhormat Datuk Haji Ahmad bin Arshad, Raja Datuk Nong Chik, Tan Sri Datuk Haji Abdul Razak dan Tuan Haji Mahmoud Salim yang mana kita mesti menitikberatkan ialah pelaksanaan.

Undang-undang ini memberi galakan kepada perbelanjaan modal untuk mewujudkan pelaburan dalam atau di kalangan pertanian. Seperti dikatakan oleh Yang Berhormat Senator Datuk Seri Hussein Nordin tadi kenapa kita pada masa yang lampau kita beri galakan kepada perkilangan yang membuat sabun, tayar dan sebagainya, padahal Malaysia ialah satu negara yang berasas pertanian yang mana kita mesti bergantung ekonomi negara kita ini kebanyakannya perkembangan daripada sektor pertanian ini kita

tidak boleh beri galakan seperti ini kepada penanaman modal di dalam kalangan pertanian.

Tujuan Rang Undang-undang ini seperti yang saya katakan di dalam huraian saya ialah untuk mempercepatkan lagi peranan sektor-sektor pertanian dan Kerajaan memainkan peranan seperti satu catalyst yang mana kita harap bukan sahaja agensi-agensi Kerajaan yang akan memainkan peranan yang lebih penting, tetapi juga pihak swasta, khususnya petani-petani melalui badan-badan seperti Persatuan Peladang, Persatuan Nelayan, Syarikat Kerjasama yang mana mereka boleh sekarang berfikir besar bukan cuma buka satu kolam atau lubang untuk memelihara seekor dua ikan tetapi kita mesti fikir besar kalau hendak tanam tanaman seperti dikatakan oleh Datuk Seri Hussein Nordin tadi satu jenis jagung yang mana boleh kita gunakan jagung ini sebagai soup ditanam dengan besar-besaran untuk memenuhi bukan sahaja permintaan negara barangkali pada masa hadapan kita boleh eksport. Jadi ini tujuannya galakan ini yang mana kita harap dengan ada galakan ini perbelanjaan modal seperti kita hendak buat satu kolam, kita hendak ada jentera, kita ada pagar-pagar dan sebagainya itu boleh ditaksirkan dan boleh diberi galakan kredit cukai pelaburan sebanyak 50%. Saya juga menerima atas teguran-teguran yang dibuat oleh Ahli Yang Berhormat tadi yang mana kita khususnya di kalangan petani mesti ada satu sikap baru, satu sikap yang mana kita boleh bukan sahaja kita tanam tanaman-tanaman ataupun sayur-sayuran atau kita membela ternakan, tetapi kita boleh gunakan bahan-bahan itu untuk memproses seperti kita boleh tinkan nenas kita, mangosteen, rambutan dan kita boleh buat juice dan sebagainya. Itu yang kita harap.

Ada satu dua Ahli Yang Berhormat mengatakan agensi Kerajaan bukan sahaja memberi nasihat, bukan sahaja membimbing tetapi mesti mengurus dan mengusahakan projek-projek yang mana kita boleh memenuhi permintaan tanaman-tanaman seperti padi, sayur-sayuran dan sebagainya. Di sini saya harap bukan sahaja Kerajaan Pusat tetapi Kerajaan Negeri akan memainkan peranan yang penting untuk mencapai matlamat ini.

Yang Berhormat Datuk Haji Ahmad bin Arshad dan Yang Berhormat Tan Sri Datuk Haji Abdul Razak mengatakan penyelarasan

di antara Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri dan barangkali di antara satu Kementerian dengan Kementerian yang lain tidak berapa sesuai.

Di sini suka saya terangkan dan menjelaskan iaitu kita baru sahaja menubuhkan satu Jawatankuasa Kabinet mengenai Dasar Pertanian yang di Pengerusikan oleh Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri sendiri. Kita harap dengan adanya Jawatankuasa Kabinet ini kita boleh mengujudkan satu Dasar Pertanian di seluruh negara yang mana kita boleh menyelaraskan dasar ini di antara Kerajaan Persekutuan dengan Kerajaan Negeri dan juga kita boleh menghapuskan apa-apa salah faham di antara satu Kementerian dengan Kementerian yang lain.

Inilah sahaja saya rasa untuk saya hendak menjawab dan lagi sekali saya ucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah memberi sokongan yang begitu kuat atas Rang Undang-undang ini.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

Dewan bersidang sebagai Jawatankuasa.

Rang Undang-undang ditimbang dalam Jawatankuasa.

(Tuan, (Timbalan) Yang di-Pertua *mempengerusikan Jawatankuasa*)

Fasal 1 dan 2 diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang Undang-undang dilapurkan dengan tidak ada pindaan: dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, mesyuarat dtempohkan selama 10 minit.

Persidangan dtempohkan pada pukul 7.30 malam.

Persidangan disambung semula pada pukul 7.48 malam.

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*)

RANG UNDANG-UNDANG PENGISYTIHARAN SUATU KAWASAN DALAM DAERAH BINTULU MENJADI SUATU PORT PERSEKUTUAN

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

7.48 mlm.

Timbalan Menteri Pengangkutan (Dr Goh Cheng Teik): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun bagi mengemukakan Akta Pengisytiharan suatu kawasan dalam Daerah Bintulu menjadi suatu Port Persekutuan 1978 bagi bacaan kali kedua dan ketiga.

Tujuan asas Akta ini adalah bagi mengadakan peruntukan supaya suatu kawasan di Tanjung Kinderong di Daerah Bintulu Bahagian Keempat dalam negeri Sarawak dapat diisytiharkan sebagai satu Pelabuhan Persekutuan selaras dengan peruntukan senarai 2 (A) Jadual Kesembilan kepada Perlembagaan Persekutuan. Dengan Akta ini Menteri yang bertanggungjawab atas pelabuhan-pelabuhan iaitu Menteri Pengangkutan boleh mengisytiharkan Pelabuhan Bintulu sebagai Pelabuhan Persekutuan. Segala tanggungjawab atas kemajuan, kawalan dan pentadbiran kawasan ini kemudiannya akan dipindahkan daripada Kerajaan Negeri Sarawak kepada Kerajaan Persekutuan.

Sebagaimana Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum pada masa ini Kerajaan Pusat sedang bergiat memajukan satu kawasan di Bintulu, Sarawak untuk mendirikan antara lain industri gas cecair (Liquefied Natural Gas atau LNG). Bersama-sama rancangan itu satu pelabuhan baru akan juga dibina, adalah dianggarkan bahawa Kerajaan akan membelanjakan hampir \$500 juta untuk pembinaan Pelabuhan Bintulu.

Dengan terbinanya Pelabuhan Bintulu, kemajuan di kawasan sekitar yang meliputi kawasan yang luas dapat dicapai dengan jaya dan teratur. Kemajuan dan perkembangan sektor perindustrian dan pertanian melibat pembinaan kemudahan infrastruktur yang akan membawa faedah yang berlipat ganda daripada berbagai segi seperti pekerjaan, pencapaian taraf hidup yang lebih tinggi, kemahiran dan lain-lain aspek sosial.

Adalah dijangka pengisytiharan Pelabuhan Bintulu sebagai suatu Pelabuhan Persekutuan akan merupakan satu peristiwa penting ke arah penglibatan yang lebih positif oleh Kerajaan Persekutuan dalam pembangunan ekonomi dan sosial bagi menjamin tercapainya masa depan yang lebih cerah dan cemerlang bagi negeri Sarawak khususnya. Dengan hasrat ini maka Kerajaan Persekutuan dengan persetujuan Kerajaan Negeri Sarawak bercadang mengisytiharkan Pelabuhan Bintulu sebagai Pelabuhan Persekutuan. Ini akan bermakna Pelabuhan Bintulu merupakan pelabuhan yang pertama di Malaysia Timur yang diisytiharkan sebagai Pelabuhan Persekutuan. Saya juga memaklumkan bahawa Rang Undang-undang ini akan melibatkan Kerajaan dalam perbelanjaan wang yang tidak dapat ditentukan sekarang.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

Menteri Perusahaan Utama (Tuan Paul Leong Khee Seong): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalah di hadapan Majlis ialah Rang Undang-undang bernama suatu Akta bagi membuat peruntukan mengenai pengisytiharan suatu kawasan di Daerah Bintulu dalam Bahagian Keempat Negeri Sarawak menjadi satu kawasan Port Persekutuan mengenai pemindahan dan perletakan hak kepada Kerajaan Persekutuan akan tanggungjawab bagi memajukan, mengawal dan menadbir port itu dan mengenai semua perkara dan hal lain yang perlu baginya, bersampingan dengannya atau berkaitan dengannya dibacakan kali yang kedua sekarang dan terbuka untuk dibahas.

7.58 mlm.

Raja Datuk Nong Chik bin Raja Ishak: Tuan Yang di-Pertua, saya adalah menyokong Rang Undang-undang ini.

Saya menyokong Rang Undang-undang ini dengan hati yang bersih dan apa yang dikatakan oleh Yang Berhormat Menteri tadi iaitu tidak lama lagi LNG ataupun gas cecair kita akan dapat seberapa banyak di Bintulu dan minyak juga mengalir di kawasan Bintulu.

Pelabuhan saya tidak khuatir, pelabuhan dibina dengan seberapa besar dan dijadikan pelabuhan Malaysia, itu memang bagus, tetapi yang saya khuatir sekali iaitu Kerajaan mestilah menengokkan baikpun Kerajaan Sarawak ataupun Kerajaan Malaysia, menengokkan supaya di sana, baik sesiapa pun tetapi terutama sekali Bumiputranya sebab bila di kawasan itu diisytiharkan sebagai kawasan pelabuhan dan tanah-tanah itu diambil oleh Kerajaan, saya yakin dan percaya kawasan-kawasan yang diambil oleh Kerajaan itu ialah kawasan-kawasan native reserve dan mengikut undang-undang di sini iaitu apabila native reserve ini diambil mestilah diganti balik berapa luasnya native reserve diambil, Kerajaan bertanggungjawab untuk menggantikan native reserve ini di tempat-tempat lain, tetapi di sini apabila diambil Kerajaan mestilah ingat iaitu yang diambil tanah ini, tanah ini adalah tanah yang berharga yang akan dijadikan pelabuhan, baikpun tanah Bumiputranya ataupun bukan Bumiputranya, apabila diambil tanah ini tanah yang tersangat berharga. Jadi, jikalau hendak meninggikan taraf hidup orang-orang kita, tanah-tanah ini apabila diambil mestilah diganti rugi dengan harga yang berpatutan sekali.

Tentulah Kerajaan bila mentaksir kawasan itu nanti, apabila pembeliannya ditaksirkan itu dikatakan iaitu di sini, di Tanjong Kinderong, Daerah Bintulu, di tempat itu adalah dikatakan kawasan green area ataupun dikatakan kampong ataupun dikatakan tempat tanaman-tanaman tentulah kalau dinilai oleh Pegawai Daerahnya ataupun ditaksirkan oleh penaksirannya iaitu lebihkurang \$3,000-\$4,000 satu ekar. Jadi, ini taksiran-taksiran yang nanti merugikan rakyat sebab akan diisytiharkan dan tanah-tanah ini akan diambil. Itu sebabnya sebelum diisytiharkan hendak diambil tanah-tanah ini maka terpaksa Kerajaan menengokkan iaitu pembeli-pembelinya mestilah dengan harga yang berpatutan dan sudah itu tanah-tanah yang diambil ini supaya apabila orang-orang ini diambil tanahnya tentulah tidak bertanah lagi, ke mana mereka hendak pergi, Kerajaan mesti mengganti pula dengan tanah yang berdekatan oleh kerana tempat itu mengikut kata Yang Berhormat Menteri tadi iaitu kita akan adakan satu pelabuhan yang penting, satu lagi kilang akan didirikan, akan hendak meninggikan taraf hidup rakyat di

situ. Dengan sebab itu rakyat yang mempunyai tanah ini mestilah diberi keistimewaan-keistimewaan sebab tanah-tanah mereka diambil, beri keistimewaan mendapatkan tanah yang berdekatan dengan kawasan itu supaya mereka ini tidak menanggung kerugian nanti. Sebab itu Kerajaan juga mesti memerhatikan supaya jangan orang-orang kaya nanti membeli tanah-tanah dalam kawasan yang berdekatan itu seperti apa yang terjadi di tempat-tempat lain orang-orang yang ada berduit nanti membeli tempat-tempat itu.

Kalau native reserve ini barangkali tidak boleh tetapi kalau misalnya itu adalah tanah biasa, orang miskin, selain daripada orang-orang nativenya iaitu orang-orang miskin di Sarawak, orang-orang kaum China dan lain-lain akan dibeli dengan harga yang tidak berpatutan kepada orang lain, maka ini juga Kerajaan mestilah menengokkan supaya tanah-tanah ini jangan dapat dibeli oleh orang-orang yang begini.

Selain daripada itu, apabila membuat pelabuhan, apabila tanah-tanah ini diambil maka ini adalah dibawah jagaan Kementerian yang lain itu Kementerian Pengangkutan. Tempoh hari saya telah bercakap berkenaan hal ini iaitu pelabuhan-pelabuhan—bukan satu pelabuhan, pelabuhan-pelabuhan kita, seperti Pelabuhan Kuantan, ada pakar-pakar daripada luar negeri membuat pelabuhan ini saya telah mengatakan pelabuhan itu telah retak, pelabuhan di Kuantan sudah sinking, dengan adanya pakar-pakar luar negeri digaji dan sebagainya tetapi pelabuhan itu retak, terbenam (sinking). Ini Kerajaan kita rugi, belum siap lagi sudah retak. Dijawab oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri mengatakan: Ini boleh diperbaiki, bukan pelabuhan ini sahaja yang retak dan terbenam, tetapi pelabuhan-pelabuhan seperti Pelabuhan Kelang dan satu lagi tidak tahu di mana, itupun begitu juga. Jadi sudah biasalah ada expert daripada luar negeri dipanggil, diberi gaji entah berapa milion untuk menjaga dan menengokkan tetapi tidak bertanggungjawab dalam menengokkan pelabuhan kita itu menjadi retak dan sebagainya. Ini memang perkara biasa. Beginikah gayanya? Ini juga mesti ditengokkan supaya pelabuhan di Bintulu ini apabila dibina mestilah dibina dengan kukuh supaya jangan ada retak ataupun sinking dan sebagainya.

Tuan Yang di-Pertua, saya memang menyokong dengan sepenuhnya iaitu apabila ada pelabuhan yang besar di sana, maka gas cecair kita, kita boleh hantar ke luar negeri dan juga bermacam-macam anika jenis perkara yang boleh dibuat daripada minyak petroliam, misalnya kilang baja dan sebagainya akan didirikan di Bintulu dan pada satu hari nanti Bintulu akan menjadi satu pekan yang makmur di Malaysia Timur.

Saya memanglah menyokong dan saya mengucapkan terima kasih kepada Kerajaan Sarawak oleh kerana dengan senang hati telah memberi tanah itu kepada jagaan Persekutuan. Terima kasih.

8.02 mlm.

Dr Goh Cheng Teik: Tuan Yang di-Pertua, saya ucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Senator Raja Datuk Nong Chik atas sokongan beliau kepada Rang Undang-undang yang dibahaskan dalam Dewan yang mulia ini.

Saya hendak mengambil peluang ini menjelaskan bahawa di negeri Sarawak bukan tanah yang kurang, sebab sebenarnya Sarawak merupakan sebuah negeri yang kaya dengan tanah, akan tetapi yang kurang ialah kemudahan-kemudahan, misalnya jalanraya, lapangan terbang antarabangsa dan pelabuhan. Oleh yang demikian, soal tanah di negeri Sarawak tidak timbul dan sebenarnya Kerajaan Negeri Sarawak, juga Kerajaan Negeri Sabah, mendesak Kerajaan Pusat supaya membelanjakan lebih peruntukkan untuk membekalkan kemudahan yang lebih mencukupi, sebab kalau ada tanah tetapi tak ada kemudahan-kemudahan atau tak cukup kemudahan, negeri itu tidak akan maju dengan begitu cepat.

Saya boleh memberi jaminan kepada Yang Berhormat Senator Raja Datuk Nong Chik bahawa soal tanah itu telah dibincangkan di antara Kerajaan Pusat dan Kerajaan Negeri dan Kerajaan Negeri menyokong kuat cadangan Kerajaan Pusat mengadakan satu pelabuhan di kawasan Bintulu.

Selain daripada suatu kemudahan untuk mengeksport LNG, Pelabuhan Bintulu akan mempunyai satu jeti untuk "general cargo". Ini bermakna impot dan eksport pun boleh menggunakan Pelabuhan Bintulu. Ini akan memberi faedah kepada kawasan Bintulu yang begitu luas.

Berkenaan dengan kepentingan bumiputra, saya pun hendak bagi jaminan bahawa Kerajaan Negeri dan Kerajaan Pusat memerhatikan kepentingan bumiputra dan dalam konteks ini, saya hendak terangkan bahawa apabila Pelabuhan Bintulu ini dimajukan, banyak peluang-peluang pekerjaan akan muncul di kawasan ini dan yang akan mendapat faedah daripada peluang pekerjaan itu ialah penduduk bumiputra di Bintulu dan sekitarnya.

Selain daripada itu Kerajaan Negeri telah merancang hendak memajukan kawasan di sekitar pelabuhan Bintulu dan Kerajaan Negeri pun telah menubuhkan satu perbadanan Bintulu Development Authority. Kerajaan Negeri akan menggunakan pelabuhan itu dengan tujuan memajukan kawasan di sekitarnya. Di dalam rancangan di kawasan Bintulu Development Authority ini, kepentingan bumiputra tentu akan diberi perhatian yang cukup oleh Kerajaan Negeri.

Saya juga mengambil perhatian di atas pendapat Senator Raja Datuk Nong Chik berkenaan dengan kualiti kerja yang akan dijalankan, kualiti pembinaan Pelabuhan Bintulu. Saya hendak beri jaminan kepada Ahli Yang Berhormat itu bahawa kerja-kerja yang dijalankan di Bintulu dan di tempat-tempat lain oleh Kerajaan Pusat biasanya dikawal oleh beberapa syarat-syarat kontrak yang tertentu. Kalau pelabuhan atau lapangan terbang tidak begitu memuaskan dalam guarantee period itu selepas siap kerja, Kerajaan Pusat boleh mengambil tindakan terhadap pihak kontraktor atau pihak consultant mengikut undang-undang yang ada di dalam negara ini. Jadi sekali lagi saya menjelaskan bahawa kualiti pembinaan Pelabuhan Bintulu ini akan dijamin. Di antara sebab-sebab yang lain, projek LNG ini merupakan satu projek yang sophisticated yang perlukan kemudahan dengan standard yang tinggi.

Saya adalah bersama-sama dengan Ahli-ahli Yang Berhormat mengucapkan terima kasih kepada Kerajaan Negeri Sarawak kerana sudi membenarkan Kerajaan Pusat mengambilalih tanah di kawasan Bintulu itu.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis bagi diputuskan; masalahnya ialah bahawa Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

Dewan bersidang sebagai Jawatankuasa.

Rang Undang-undang ditimbang dalam Jawatankuasa.

(Tuan Yang di-Pertua, *mempengerusikan Jawatankuasa*)

Fasal 1 hingga 5 diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang Undang-undang dilaporkan dengan tidak ada pindaan: dibacakan kali yang ketiga dan dituluskan.

RANG UNDANG-UNDANG PENYELIDIKAN DAN KEMAJUAN MINYAK KELAPA SAWIT

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

8.13 mlm.

Menteri Perusahaan Utama (Tuan Paul Leong Khee Seong): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan iaitu satu Rang Undang-undang bernama Akta Lembaga Penyelidikan dan Kemajuan Minyak Kelapa Sawit 1978 bagi menubuhkan sebuah Lembaga Penyelidikan dan Kemajuan Minyak Kelapa Sawit dan bagi penubuhan serta pentadbiran suatu Kumpulanwang bagi tujuan membiayai penyelidikan dan untuk membuat peruntukan-peruntukan berkenaan dengannya, dibacakan kali yang kedua sekarang.

Saya mengemukakan Rang Undang-undang ini memandangkan perlunya dikekalkan dan dipertahankan kedudukan negara ini sebagai negara pengeluar dan pengeksport minyak kelapa sawit yang terbesar di dunia, disamping perlunya ditingkatkan usaha-usaha penyelidikan dan diperluaskan pasaran serta kegunaan-kegunaan kelapa sawit

dalam menghadapi persaingan daripada tidak kurang 14 jenis minyak sayuran dan lemak yang lain.

Perusahaan kelapa sawit negara ini telah dan sedang berkembang dengan pesatnya ke paras yang menjadikannya amat penting dari segi pembangunan ekonomi dan sosial. Sumbangan kepada keseluruhan pengeluaran minyak kelapa sawit dunia ialah 42.5% sementara sumbangannya kepada jumlah eksport dunia ialah 68%. Perusahaan ini juga telah menjadi satu sumber eksport yang bertambah penting kepada negara ini di mana dalam tahun 1977 sumbangannya kepada jumlah hasil pendapatan eksport negara telah meningkat ke paras 12%. Dalam tahun yang sama juga tidak kurang dari 56% jumlah eksport minyak kelapa sawit negara ini telah diproses oleh perusahaan menapis tempatan yang sedang berkembang pesat. Pada tahun kebelakangan ini perusahaan kelapa sawit telah memberi lebih banyak peluang pekerjaan dan nilai tempahan kepada bahan utama negara ini disamping menghasilkan pekerjaan dan pendapatan secara langsung atau tidak langsung kepada lebih sejuta orang.

Perusahaan ini telah dapat memainkan peranannya yang amat memuaskan. Dalam usaha-usaha membasmi kemiskinan dan meningkatkan lagi paras pendapatan penduduk-penduduk luar bandar. Paras pendapatan peneroka-peneroka kelapa sawit adalah lebih baik daripada paras pendapatan yang diperolehi dari lain-lain tanaman. Faedah ini telah dapat dinikmati oleh ramai penduduk luar bandar di seluruh negara kita memandangkan luas kawasan tanaman kelapa sawit yang diusahakan oleh peneroka-peneroka dan pekebun-pekebun kecil adalah melebihi 45% daripada jumlah keseluruhan keluasan tanaman kelapa sawit di negara ini. Kita ingin melihat perusahaan ini terus berjalan dengan maju. Oleh itu, pihak Kerajaan telah mengambil langkah untuk menubuhkan satu Badan yang akan dapat meningkatkan usaha-usaha penyelidikan kelapa sawit bagi memastikannya terus dapat menandingi lain-lain minyak sayuran dan lemak dalam pasaran dunia.

Tugas-tugas penting Badan ini ialah meninggikan lagi kecekapan pengeluaran, pemerosesan kualiti keluaran dan keperluan-keperluan kegunaan khasnya menggalakkan

pasaran-pasaran yang ada sekarang di samping meninjau kemungkinan pasaran-pasaran yang baharu bagi kelapa sawit serta penyelidikan ke atas bahan buangan dari kilang-kilang kelapa sawit.

Dalam menjalankan rancangan itu, kita akan menubuhkan sebuah Pusat Penyelidikan yang lengkap meliputi berbagai bidang kegiatan yang melibatkan penanaman, pengeluaran, pemerosesan, penyimpanan, pengangkutan, pemasaran dan seterusnya perkembangan industri kelapa sawit tempatan.

Satu langkah segera penyelidikan dalam bidang pertanian ialah potensi untuk mengubah sifat-sifat minyak kelapa sawit melalui tanaman itu sendiri.

Satu lagi bidang yang perlu disegerakan ialah untuk mengatasi masalah bahan buangan yang mana di masa sekarang tidak terdapat cara-cara yang sempurna untuk mengawal pencemaran seumpama ini. Institut Penyelidikan Kelapa Sawit yang akan ditubuhkan kelak akan mengadakan perincian serta cara-cara pengawalan mutu pengeluaran yang juga memerlukan perhatian segera di mana satu sekim piawai Malaysia bagi minyak kelapa sawit yang bertaraf antarabangsa seperti yang wujud bagi getah mungkin dapat diperkenalkan. Pusat Penyelidikan ini amatlah mustahak memandangkan terdapatnya perusahaan minyak kelapa sawit dari lain-lain jenis minyak sayuran dan lemak dan rintangan seperti sekatan tarif dan bukan tarif di beberapa buah negara.

Di Amerika Syarikat telah timbul tentangan yang kuat dari pengeluar-pengeluar kacang soya dan biji kapas terhadap penambahan impot minyak kelapa sawit. Tindakan juga diambil oleh negara-negara Persatuan Ekonomi Eropah untuk menghadkan impot sayuran dan lemak kerana mereka ingin menggalakkan penggunaan pati serbuk susu tempatan. Di samping itu banyak negara di Amerika Latin, Afrika dan lain-lain bahagian Asia sedang memperluaskan penanaman kelapa sawit. Semuanya ini membawa implikasi bahawa kelapa sawit Malaysia akan menghadapi persaingan yang lebih cepat pada masa-masa hadapan.

Tuan Yang di-Pertua, Rang Undang-undang ini adalah terbahagi kepada enam bahagian.

Bahagian Pertama adalah berkenaan dengan tajuk dan permulaan Akta dan tafsiran perkataan-perkataan yang digunakan dalam Rang Undang-undang ini.

Bahagian Kedua membuat peruntukkan bagi penubuhan Lembaga Penyelidikan dan Kemajuan Minyak Kelapa Sawit, perlantikan ahli-ahli dan tugas-tugas badan itu. Ahli-ahli Lembaga yang akan dilantik itu adalah seperti berikut:

- (i) seorang pengerusi;
- (ii) seorang wakil Kementerian yang bertanggungjawab bagi perusahaan kelapa sawit;
- (iii) seorang wakil Perbendaharaan;
- (iv) seorang wakil Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan;
- (v) tiga orang wakil pengeluar-pengeluar kelapa sawit dan seorang wakil penapis minyak kelapa sawit;
- (vi) Ketua Pengarah Instituti Penyelidikan Minyak Kelapa Sawit;
- (vii) seorang wakil Lembaga Pelesenan dan Pendaftaran Minyak Kelapa Sawit; dan
- (viii) lain-lain orang tetapi tidak lebih daripada tiga untuk mewakili lain-lain kepentingan perusahaan kelapa sawit atau Kerajaan.

Ahli-ahli yang dilantik adalah terdiri daripada orang-orang yang dianggap bekelayakan dan berpengalaman dalam hal-hal berhubung dengan sains dan teknologi, pemasaran, kewangan ataupun pentadbiran dalam perusahaan kelapa sawit.

Bahagian Ketiga membuat peruntukan bagi penubuhan sebuah Instituti Penyelidikan yang akan diketuai oleh seorang yang berjawatan Ketua Pengarah yang dibantu oleh seorang atau beberapa orang yang berjawatan Timbalan Ketua Pengarah. Instituti ini ditubuhkan dan diuruskan oleh Lembaga Penyelidikan dan Kemajuan Minyak Kelapa Sawit dengan tujuan menjalankan tugas-tugas Lembaga itu, yang bertanggungjawab bagi berbagai aspek penyelidikan kelapa sawit.

Bahagian Keempat Rang Undang-undang ini membuat peruntukan bagi penubuhan dan pentadbiran Tabung Penyelidikan Minyak Kelapa Sawit, di mana Lembaga akan mentadbir dan menggunakan wang bagi kegiatan-kegiatannya.

Bahagian Kelima Rang Undang-undang membuat peruntukan bagi mengenakan dan mengutip ses penyelidikan atas minyak kelapa sawit. Langkah ini adalah sesuai dengan hasrat Kerajaan supaya Lembaga ini akan dapat membiayai sendiri. Oleh yang demikian itu, sektor swasta adalah dikehendaki melalui pembayaran ses membuat sumbangan kewangan kepada badan yang akan menjalankan usaha-usaha penyelidikan bagi kepentingan perusahaan ini.

Bahagian Keenam ialah peruntukan supaya akaun Lembaga diodit dan laporannya dikemukakan kepada Menteri. Peruntukan ini juga berkehendakkan supaya laporan Lembaga mengenai aktiviti-aktiviti yang dijalankan dari masa ke semasa dikemukakan kepada Menteri, yang kemudiannya akan dibentangkan di Dewan Parlimen.

Bahagian Ketujuh Rang Undang-undang ini ialah peruntukan yang membolehkan pemindahan Akta Instituti Penyelidikan dan Kemajuan Pertanian Malaysia 1969 dan pembatalan Seksyen-seksyen 15 (5), 15 (6), 15 (7) dan 16 (3) Akta Lembaga Pelesenan dan Pendaftaran Minyak Kelapa Sawit 1976.

Dengan adanya pindaan-pindaan tersebut segala tanggungjawab bagi penyelidikan kelapa sawit diletakkan di bawah Lembaga ini sahaja dan tidak lagi di bawah Instituti Penyelidikan dan Kemajuan Pertanian Malaysia (MARDI).

Pembatalan Seksyen-seksyen 15 (5), 15 (6), 15 (7) dan 16 (3) itu pula akan membolehkan Lembaga ini mengendalikan urusan mengenai ses penyelidikan atas minyak kelapa sawit tanpa melibatkan Lembaga Pelesenan dan Pendaftaran Minyak Kelapa Sawit.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

Tuan Law Hieng Ding: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalah di hadapan Majlis ini ialah Rang Undang-undang bernama Suatu Akta bagi menubuhkan Lembaga Penyelidikan dan Kemajuan Minyak Kelapa Sawit Malaysia dan bagi menubuh dan mentadbir suatu Kumpulanwang bagi maksud membiayai penyelidikan dan bagi mengadakan peruntukan-peruntukan yang berkaitan dengannya dibaca kali yang kedua sekarang dan terbuka untuk dibahaskan.

8.26 mlm.

Dato' Haji Ibrahim bin Haji Yaacob: Tuan Yang di-Pertua, saya bangun menyokong Bil ini untuk diluluskan dan memberikan pendapat saya. Saya mengucapkan setinggi-tinggi tahniah kepada Kerajaan yang telah dapat membuat satu Akta yang baik. Kita sangat-sangat bangga dan besar hati kerana kelapa sawit telah membawa hasil yang banyak kepada negara kita. Dengan tertubuhnya Lembaga ini maka kita harap pendapatan kelapa sawit akan bertambah lagi.

Tuan Yang di-Pertua, yang kedua pendapat saya iaitu berkenaan dengan pollution hendaklah dijaga baik-baik kerana tahi minyak ini sebelum kering sangat busuk baunya, kalau ada kampung-kampung yang berhampiran dengan kilang-kilang minyak, orang akan menulis surat komplek kepada Kementerian Sains, Teknologi dan Alam Sekitar. Oleh itu saya berharap kepada Lembaga ini akan membuat satu peraturan supaya kilang-kilang kelapa sawit ini adalah mempunyai rajah-rajah ataupun gambar-gambar atau pelan-pelan tempat pertakungan minyak atau tahi minyak itu sebelum dikering dan diproses pula. Seperti yang saya sebutkan tadi, bau minyak ini terlampau busuk dan apabila sudah kering baunya terlampau harum. Saya harap ini akan diambil tindakan. Banyak kilang-kilang kelapa sawit yang ada sekarang ini membuang minyak kotornya ke dalam sungai yang mana akan menukar air sungai itu menjadi kotor. Ikan, udang, siput dalam sungai itu akan mati dan orang kampung akan pudar penghidupannya tidak dapat lagi makan ikan sungai dan siput.

Tuan Yang di-Pertua, pada masa ini kebanyakan minyak-minyak kelapa sawit di negeri kita ini dihantar keluar negeri. Saya berharap kepada Lembaga yang akan dilantik ini supaya jangan dihantar semua minyak kelapa sawit ini keluar negeri, sebahagian sahaja dihantar keluar negeri dan sebahagian lagi diproses di negara kita sendiri supaya minyak kelapa sawit ini dijadikan minyak makan yang boleh digunakan untuk menggoreng ikan, pendek kata boleh dibuat gantian minyak kelapa kerana ada masamasanya minyak kelapa tidak mencukupi di negara kita dan mahal pula harganya. Dengan adanya minyak kelapa sawit sebagai penggantinya, kita tidak perlu lagi minyak kelapa. Saya juga tahu minyak kelapa sawit itu boleh jadi campuran membuat sabun.

Tuan Yang di-Pertua, saya berharap kepada Kerajaan apabila melantik orang-orang yang duduk di Lembaga ini biarlah orang-orang yang betul-betul faham akan perjalanan minyak kelapa sawit. Beliau tahu rangka membuat fektori, membuat mesin dan cara-cara mesin dan lain-lainnya, kalau tidak mereka akan mengadakan mesyuarat 6 bulan sekali instead of bulan-bulan. Kita mesti buat sebagaimana Perindustrian getah supaya dapat maju minyak kelapa sawit ini.

Tuan Yang di-Pertua, inilah pandangan saya pada Bil ini dan saya menyokong kuat untuk diluluskan. Terima kasih.

8.30 mlm.

Datuk Haji Ahmad bin Arshad: Tuan Yang di-Pertua, saya bangun memberi sokongan atas Rang Undang-undang Penyeledikan dan Kemajuan Minyak Kelapa Sawit yang ada di hadapan kita ini.

Yang Berhormat Menteri Perusahaan Utama kita telah memberikan hujjah-hujjah betapa perlunya Rang Undang-undang ini diluluskan, dikuatkuasakan bagi meningkatkan lagi perusahaan kelapa sawit dalam negara kita ini. Di samping itu gemar saya memberikan pandangan-pandangan dan ulasan-ulasan atas perkara ini, mudah-mudahan Rang Undang-undang ini dapat diperkembangkan dan dapat difikirkan pada masa akan datang.

Tuan Yang di-Pertua, mewujudkan Rang Undang-undang ini adalah dialu-alukan oleh semua lapisan rakyat khususnya yang terlibat dengan penghidupan kelapa sawit seperti kata Yang Berhormat tadi seramai satu million orang. Dan lagi boleh kita melindungi dan memelihara serta memperbaiki hasil utama negara, sebab salah satu hasil utama negara di antaranya ialah kelapa sawit sebagai bahan yang bermutu dan standard yang akan digunakan oleh dunia antarabangsa.

Perusahaan kelapa sawit ini pada satu ketika dahulu diusahakan oleh ladang-ladang daripada perusahaan swasta dari luar negeri. Sekarang diusahakan oleh penanam-penanam modal dalam negeri kita ini yang luasnya beribu-ribu ekar, diikuti pula oleh agensi-agensi Kerajaan selain daripada itu termasuk juga pekebun-pekebun kecil. Yang

menjadi masalah baiknya Rang Undang-undang ini diluluskan, saya mengatakan termasuklah memberikan kelegaan, kelapangan khasnya kepada pekebun-pekebun kecil kelapa sawit.

Saya bercakap dalam bahagian penyelidikan minyak kelapa sawit ini sebagaimana kata Yang Berhormat tadi satu pusat hendak kita wujudkan, tentulah berkehendakkan pakar-pakar sains dalam berbagai bidang dalam pengeluaran kelapa sawit dan minyak kelapa sawit ini. Kita perlu berhubung dengan negara-negara yang maju bagi mendapatkan pakar tersebut. Dan hendaklah juga kita bekerjasama dengan negara-negara yang telah mendirikan pusat penyelidikan kelapa sawit di Belanda (Holland). Mendirikan pusat kelapa sawit ini, satu perkara yang saya fikir tidak begitu sukar tetapi hendak melaksanakannya, hendak mendapatkan pakar-pakar yang bertanggungjawab, itu satu perkara yang patut difikirkan dengan matang.

Pegawai-pegawai yang saya katakan pegawai pakar daripada luar negeri itu sementara sahaja kita gunakan. Selain daripada itu kita kena melatih anak-anak tempatan dalam bidang ini. Ini juga patut kita fikirkan, kalau kita kata bahawa kelapa sawit ini akan dijadikan perusahaan utama dalam negeri ini.

Dalam bahagian penyelidikan ini, Tuan Yang di-Pertua, saya gemar memberi satu pandangan kepada Kementerian bahawa bukan hanya setakat minyak kelapa sawit sahaja yang kita selidik, yang kita proses, tetapi mutu benih kelapa sawit itu patut kita selidik supaya dapat standard benih kelapa sawit di Malaysia ini sama setanding dengan kelapa sawit di antarabangsa. Tujuannya bukan sahaja benih kelapa sawit ini hendak kita gunakan bagi negeri kita. Satu ketika kelak, kalau dapat tempat semainan yang begitu luas, kita akan mengeksportkan benih-benih kelapa sawit yang bermutu ini kepada negeri yang hendak membangun sekarang dan ini juga akan melibatkan tambahan hasil negara kita.

Tadi Yang Berhormat rakan sejawat saya telah menyatakan bahawa minyak kelapa sawit itu bukan sahaja boleh dijadikan minyak makan, tetapi kita kena buat penyelidikan, boleh dijadikan alat-alat kebersihan seperti sabun dan minyak-minyak kelapa sawit yang kotor, hampas kelapa sawit yang kotor itu kita selidiki, berguna, boleh kita jadikan

makanan binatang. Jadi kita jangan menyelidik dalam satu segi sahaja, hampasnya juga kita hendak jadikan hasil negara.

Selain daripada itu kita juga menggalakkan pelaburan luar negeri datang menanam modal di dalam negeri ini, mengusahakan perkilangan, kita akan tumpukan juga bahan-bahan makanan yang ada kaitan dengan minyak kelapa sawit yang dikeluarkan oleh negeri ini.

Yang ketiga, minyak kelapa sawit ini seperti kata Yang Berhormat tadi memang menerima persaingan yang begitu hebat dengan 14 jenis minyak termasuklah lemak, minyak kacang soya yang termasyhur dikeluarkan di Amerika. Kacang soya ini dia boleh musnah, bukan satu ketika ia boleh terus ditanam, ada satu ketika kacang soya ini tidak boleh ditanam dengan sebab iklim negeri itu. Maka ketika itu Amerika akan kekurangan kacang soya tetapi kalau mutu minyak kelapa sawit kita baik maka tentulah negeri itu akan membuat permintaan kepada negeri kita dan ini juga akan memberikan keuntungan. Tetapi syaratnya mutu minyak kelapa sawit kita itu sesuai, secocok dengan kehendak-kehendak pemakanan rakyat negeri itu.

Selain daripada minyak kacang soya, ada minyak bunga. Minyak bunga ini datangnya daripada Russia, Russia mengusahakan minyak bunga. Minyak bunga ini satu jenis minyak makan yang diusahakan oleh negeri Russia. Bahan ini juga tidak begitu lama, ia sama juga dengan kacang soya. Minyak jagung juga adalah satu minyak yang masyhur sekarang yang banyak dikeluarkan dari Amerika dan Canada termasuklah minyak kacang. Minyak kacang ini dikeluarkan daripada negeri China. Kalau dengan keadaan ini, negeri China memproses minyak kacang dengan begitu hebat, kita ada persaingan. Kita tahu minyak kacang ini bukan tiap-tiap masa kita boleh dapat dan ada masanya kena banjir, kacang itu tidak dapat ditanam. Tetapi kelapa sawit tidak, walau banjir macam manapun ia gagah begitu juga.

Tuan Yang di-Pertua, saya harap selain daripada minyak hendak diselidiki batang kelapa sawit itu hendaklah diselidiki juga. Kita jangan selidik buah sahaja, batangnya pun kita selidik, sebab batang kelapa sawit yang tua itu akan berguna, boleh kita gunakan

untuk dijadikan tiang, alat-alat perabot, termasuk biji kelapa sawit kalau boleh digunakan. Itu satu benda yang mendaratkan faedah kepada hasil negara ini.

Selain daripada itu kita juga kena selidik macam mana teknik memetik buah kelapa sawit, membaja buah kelapa sawit di kawasan-kawasannya dan keadaan ini juga dalam kawasan kelapa sawit itu kita kena selidik, apa dia bahan yang boleh sesuai, boleh hidup. Sebab keadaan tanaman kelapa sawit ini adalah satu keadaan yang sejuk, banyak binatang-binatang yang boleh diam di situ, terutama sekali kita boleh minta Jabatan Mergastua membiakkan binatang denak, ayam hutan. Ayam hutan ini sangat gemar duduk dalam ladang-ladang kelapa sawit, sebab ia dapat nikmat kerana selain daripada buah, juga dapat makan ulat-ulat daripada pokok kelapa sawit. Hal ini kita boleh buat satu kajian, beritahu Jabatan Haiwan sekurang-kurangnya kalau tidak boleh dijual daging ayam denak ini, dijadikan makanan peladang-peladang dan sebagainya. Pada masa sekarang masyhor, siapa hendak makan ayam denak, pergilah ke kawasan-kawasan kelapa sawit.

Kemudian lagi satu di kawasan kelapa sawit ada sungai-sungai. Sungai-sungai ini juga boleh kita buat selidik, dia boleh hidup ikan air tawar. Ikan air tawar yang dalam kawasan kelapa sawit ia semua sekali subur dan sihat dan banyak lemak. Jadi keadaan ini menolong Jabatan Pertanian. Kita sudah dapat pengalaman yang banyak di mana-mana sungai-sungai yang ada kilang kelapa sawit, dia makan buah-buah daripada kelapa sawit, ikan-ikan di situ semua subur. Tadi Yang Berhormat sebut fasal air kilang; air kilang itu Bahagian Alam Sekitar akan mengambil tindakan, air-air yang busuk akan menjadi wangi pada suatu masa kelak.

Tuan Yang di-Pertua, kita juga patut buat selidikan perkembangan menanam kelapa sawit itu dan juga dikaji, musuh-musuh dan serangga kelapa sawit. Setengah-setengah kawasan musuh kelapa sawit ini ialah tikus dan ular. Perkara-perkara yang semacam ini bukan sahaja kelapa sawit hendak hidup bukan sahaja serangga-serangga, termasuklah juga musuh buahnya, iaitu tikus, dan tupai. Jadi keadaan ini kita hendak jaga. Kalau Lembaga Penyelidikan ini hendak membuat satu kerja yang meliputi apa yang dikatakan kelapa sawit bukan hanya setakat minyak.

Tuan Yang di-Pertua, benarkan saya bercakap sedikit lagi dalam Bahagian Lembaga Pendaftar Pasaran Kelapa Sawit. Dengan ujudnya sebuah pasaran commodity bagi menjadikan pusat perdagangan bahan tersebut di Kuala Lumpur kelak, seperti yang kita sudah ada pasaran getah, ini satu benda yang kita banggakan. Sekarang perdagangan pasaran kelapa sawit ini dimonopoli oleh negeri Belanda. Segala pasaran, harganya tertakluk kepada dia. Jadi kalau kita ada pasaran sendiri di dalam negeri ini, kita boleh menguasai dan kita boleh menentukan harganya. Kalau begitu, setelah kita selidik, setelah kita tanam, kita pasarkan pula dengan harga yang baik yang boleh memberi keuntungan kepada ejensi-ejensi pekebun-pekebun kecil dan juga termasuk kepada negara.

Lembaga ini mustahak, saya fikir dapat kerjasama daripada kalangan swasta yang terlibat dalam bidang perdagangan minyak kelapa sawit, demikian juga dengan bank-bank perdagangan. Pegawai-pegawai yang diperlukan bagi pasaran ini boleh kita gunakan sebagaimana yang saya cekap di dalam bahagian penyelidikan tadi.

Pasaran ini kiranya tidaklah boleh terbatas dengan minyak kelapa sawit sahaja, kita boleh meluaskan dengan benih-benih kelapa sawit, memandangkan banyaknya negara-negara membangun menghendaki benih kelapa sawit yang bermutu.

Dan Lembaga ini menurut hemat saya, Tuan Yang di-Pertua, hendaklah diberi tanggungjawab mengeluarkan lesen-lesen, membeli, menyimpan, menjual kelapa sawit dalam negeri ini, kerana melalui lesen-lesen ini dapat kita mengawal pembocoran kelapa sawit daripada bahan-bahan dan ejensi-ejensi Kerajaan seperti yang ada sekarang bebas terbuka, sesiapa sahaja boleh membeli dan menjual kelapa sawit. Lembaga pemasaran ini, kalau kita ujudkan, boleh mencegah persaingan dengan swasta yang sentiasa hendak membeli minyak kelapa sawit dalam pasaran gelap dan keadaan ini, saya fikir boleh kita kawal, boleh kita jaga melalui kehendak dan kuasa Lembaga Pelesenan ini.

Tuan Yang di-Pertua, gemar saya menyentuh di dalam Bahagian IV peruntukan kewangan. Tadi Yang Berhormat menyatakan kita boleh kutip cess melalui Kastam untuk

membiayai Lembaga Penyelidikan dan lain-lain, sumber-sumber ini kita boleh dapat daripada Kerajaan Persekutuan dan juga mana-mana Kerajaan Negeri. Masalah kewangan ini, saya fikir pada masa sekarang Kerajaan Pusat mustahak membiayai lebih banyak sebagai menanam modal sama ada terus grant ataupun pinjaman. Kerajaan-kerajaan Negeri yang dimaksudkan ini bukan semua negeri yang ada menanam kelapa sawit, ini juga mustahak kita dapatkan untuk menampung kewangan ini dan boleh kita terima daripada sumber-sumber yang lain yang boleh berunding dengan Kementerian Kewangan.

Tuan Yang di-Pertua, bukan sahaja menurut hemah saya wang ini patut kita kumpulkan dan ujudkan satu tabung yang dinamakan Tabung Menanam Semula Kelapa Sawit sebagaimana menanam getah. Sebab umur kelapa sawit ini setinggi-tingginya 40 tahun, saya bukan pakar pertanian, tetapi alangkah sukarnya khasnya pekebun-pekebun kecil apabila mereka hendak menanam semula daripada mana mereka boleh mendapatkan modal. Jadi dengan keadaan ini, patut sekarang kita ujudkan sebuah tabung, kita adakan potongan daripada jualan kelapa sawit itu ataupun daripada kilang-kilang dengan keadaan ini supaya perkembangan hasil utama kelapa sawit kita itu dapat dikekalkan dapat dipelihara bagaimana juga yang diberikan kepada perusahaan menanam getah.

Setakat inilah sahaja, Tuan Yang di-Pertua, saya sekali lagi menyokong dengan kuatkuasa Rang Undang-undang ini.

8.47 mlm.

Tan Sri Datuk Haji Abdul Razak bin Haji Husain: Tuan Yang di-Pertua, saya tidak sekali-kali hendak melanjutkan Dewan ini lebih lama lagi. Akan tetapi menjadi kewajipan kepada tiap-tiap Ahli-ahli Dewan ini, kalau boleh membahar, memberi fikiran dan pandangan bagi kebaikan negara kita. Jikalau sekiranya ada anggapan bahawa saya berhajat hendak melanjutkan Dewan ini yang sepatutnya sudah tamat, saya minta maaf.

Tuan Yang di-Pertua, saya gemar, hendak bercakap dalam masalah ini ialah kerana penanaman kelapa sawit ini ialah satu perusahaan yang baharu di dalam negeri kita yang membiayai bukan sahaja satu juta orang sebagaimana yang dikatakan oleh

Yang Berhormat Menteri tetapi ialah menjadi asas kehidupan bagi petani-petani, orang yang tidak mempunyai tanah di dalam negara kita ini bagi membina kehidupan di dalam masa yang akan datang, membina kehidupan jenerasi yang akan datang. Jadi walaupun pada hakikatnya rakyat yang terlibat dalam perusahaan kelapa sawit di negara kita ini boleh kita bilangkan dengan bilangan yang sedemikian, tetapi pada hakikatnya bahawa penglibatan ini akan berpanjangan pada rakyat yang akan datang.

Tuan Yang di-Pertua, di dalam masalah bil ini ialah cuma menukarkan daripada kuatkuasa MARDI yang dulunya menyiasat semua bahagian tanaman, buah-buahan termasuk kelapa sawit kepada satu lembaga khusus penyelidikan kelapa sawit dan langkakah ini, saya fikir sudah menasabah apabila negara kita hingga tahun 1990 mempunyai berjuta-juta ekar perusahaan tanaman kelapa sawit.

Sudah tiba dan kena waktunya bahawa Kementerian Perusahaan Utama ini mengambil alih daripada MARDI khusus kepada perkembangan kelapa sawit.

Dan ini saya sendiri mengucapkan tahniah kepada Kementerian dan Kerajaan kerana pandangan saya begitu tinggi dan jauh dalam usaha membangun dan perkembangan kemajuan kelapa sawit.

Tuan Yang di-Pertua, memang benar kelapa sawit mempunyai saingan sebanyak 14 jenis minyak termasuk lemak, tetapi kita jangan lupa bahawa kelapa sawit sendiri mempunyai saingan sama-sama kelapa sawit iaitu perkembangan yang timbul di Afrika, di Ghana, di Latin Amerika, yang masing-masing bertumpu bagi menambah perusahaan menanam kelapa sawit. Saingan kelapa sawit yang ada di negara kita ini bukan sahaja kepada jenis minyak sebagaimana yang disebutkan oleh rakan-rakan saya daripada kacang soya, daripada bunga matahari, daripada lemak dan lain-lain, akan tetapi saingan daripada negara-negara yang membangun yang membuat perusahaan kelapa sawit terutama di Afrika, di Ghana, di Goldcoast dan lain-lain termasuk Latin Amerika. Inilah perkara utama yang perlu pihak Lembaga ini mengkaji supaya kita boleh mengatasi masalah yang kita hadapi.

Tuan Yang di-Pertua, penyelidikan kelapa sawit ini bukan sahaja daripada biji-biji cantuman yang boleh membesarkan isi di dalam kelapa sawit itu perlu dikaji dan ini telah dibuat khususnya oleh FELDA, yang sudah mempunyai penyelidikan kelapa sawit yang bersendirian dan telahpun menubuhkan pusat penyelidikan perusahaan yang dinamakan Pusat Penyelidikan Tun Razak. Jadi badan-badan berkanun kita yang mengusahakan masalah kelapa sawit ini telahpun ada dan dengan tertubuhnya Badan ini kelak maka kerjasama yang lebih irat hendaklah dibuat, dirundingkan bagi kemajuan negara kita dengan badan-badan yang sudah ada. Maka ini perlu kepada Lembaga yang akan ditubuhkan kelak apabila Bil ini akan diluluskan.

Tuan Yang di-Pertua, minyak kelapa sawit sahaja mempunyai 2 minyak, satu minyak luar yang berwarna merah, tetapi di dalam isinya itupun mengandungi satu minyak. Dalam isinya warna putih dan kalau ini dibuat penyelidikan atau telahpun dibuat penyelidikan kalau boleh diasingkan pengeluaranannya, maka kita mendapat minyak yang baik daripada isi kelapa sawit itu sendiri. Oleh sebab itu biji-biji berkahwin antara debu jantan dengan debu betina yang boleh membesarkan biji-biji pokok yang ditanam perlu dan usaha penyelidikan perlu dibuat dan mana-mana badan pun memang telahpun membuat, maka haraplah usaha ini akan diamalkan oleh Lembaga yang akan ditubuhkan kelak.

Tuan Yang di-Pertua, sudah jadi lumrah alam orang-orang China atau orang Tionghua lebih suka memasak makanan dengan minyak kacang, selain daripada minyak-minyak atau lemak-lemak yang tertentu. Begitu juga orang Russia suka minum kopi, lebih banyak kopi diminum daripada teh. Begitu juga orang Arab lebih banyak minum teh daripada kopi. Jika badan ini kelak boleh berjaya menarik perhatian bagaimana baiknya minyak kelapa sawit mengatasi minyak kacang maka kita boleh menawan 700 juta atau 800 juta manusia yang ada di negeri China kerana minyak kacang soya ini kadangkala ada musimnya ia dikalahkan oleh iklim, ada masanya kacang soya mati, ada masanya tumbuhan kacang soya mati, tidak hidup. Tetapi kalau kita boleh mengatasi kebaikan menggunakan minyak kelapa sawit lebih daripada 14 jenis minyak yang lain ini tidak ada sebab negara

lain tidak mahu membeli minyak kelapa sawit itu. Maka usaha-usaha ini perlu, kajian-kajian mendalam perlu. Dengan adanya Bil ini maka menjadikan satu usaha yang praktikal, yang betul-betul akan dapat diusahakan.

Tuan Yang di-Pertua, saya tidak bercakap masalah menaikkan harga minyak kelapa sawit sebab itu mungkin tugas Lembaga Pasaran Kelapa Sawit. Akan tetapi menjadi amalan biasa, hampas kelapa sawit apabila dimakan oleh lembu-lembu, lembu-lembu itu gemuk dan berminyak. Dengan demikian tentulah hampas kelapa sawit itu menjadi satu bahan yang menggemukkan binatang peliharaan kita. Ini pun saya ber-setuju sebagaimana cakap sahabat saya tadi supaya dikaji, yang boleh kita membesarkan supaya menjadi ubatan ataupun bahan makanan yang boleh kita eksport atau kita boleh gunakan di negeri kita kerana sekarang kehidupan kita kait mengait.

Kalau kelapa sawit boleh menolong membesar dan membanyak dan menggemukkan lembu dan ini menolong Kementerian Pertanian, hasilnya kepada negara kita juga.

Tuan Yang di-Pertua, Lembaga ini di-ujudkan saya sedar sebagaimana saya katakan tadi saya mengalu-alukan supaya ianya khusus bagi mengkaji berhubung dengan kelapa sawit. Memang ada musuh kelapa sawit tetapi tiap-tiap ada musuh maka baru ada kawalan, jika tidak ada musuh tidak ada kawalan. Perkara ini sedang pun diusahakan oleh badan-badan Berkanun yang lain yang mengambil bahagian di dalam penanaman kelapa sawit. Akan tetapi yang perlu kita buat dan difikirkan oleh Kerajaan janganlah Pusat Penyelidikan Kelapa Sawit ini didirikan di Kuala Lumpur umpamanya, ataupun di Pulau Pinang, atau di Johor Bahru. Ada baiknya kalau boleh ia mesti menurun betul di mana pusatnya itu yang patut didirikan. Kalau membuat penyelidikan kelapa sawit, dia mesti ditumbuh ditengah kelapa sawit supaya ia mempunyai cukup bahan, cukup alat, cukup masa, cukup benda yang hendak disiasat. Kalau ada kekurangan tempat itu dijadikan pusatnya kita perbanyak dan permudahkan bekalannya. Kita harap apabila Kerajaan membuat Pusat Penyelidikan ini janganlah jadi macam Pusat Penyelidikan Atom di Sungai Buluh, pindah pula ke Bangi. Besok Universiti Kebangsaan Malaysia di Bangi

kata, ini pun tak betul, kena pindah balik dari sana. Apa sahaja mesti ada di sekitar Kuala Lumpur sahaja kerana ada berbagai kemudahan. Kalau begitu gayanya yang gemuk akan gemuk lagi. Pengimbangan cara kita meletakkan, umpamanya kalau perlu di Kelantan, letakkan di Kelantan, kalau perlu di Perlis, kita letakkan di Perlis dan kalau perlu di Pahang, letakkan di Pahang.

Saya fikir cadangan saya kalau FELDA sendiri sudah mempunyai sebuah pusat penyelidikan yang khusus yang dipuji oleh dunia. Orang-orang kenamaan yang melawat khususnya ahli-ahli fizik dan sains mengakui bahawa Pusat ini satu pusat yang terbaik. Kalau khusus kepada FELDA, apa salahnya kalau pusat yang dicadangkan nanti boleh juga didekatkan dan ini tentulah bermakna boleh memberi banyak pekerjaan. Tetapi pada awalnya mungkin dia susah sedikit, kerana tempat-tempat yang di luar bandar seperti ini ada serba kekurangan, tetapi sebagai ahli sains di tempat yang susah itulah ahli sains hendak, kerana dia betul-betul pergi ke tempat dan pusat yang patut dia siasat dan perkembangan kajiannya. Saya berterima kasih kalau Yang Berhormat Menteri mencadang menimbankan tempat yang saya sebutkan tadi dan saya tidak jatuh hati kalau beliau pilih tempat lain pun tak apa sebab sudah takdir kita. Mungkin beliau pilih Sarawak, mungkin beliau pilih di Sabah tetapi soal pokoknya ialah soal kemudahan.

Tuan Yang di-Pertua, selain daripada itu saya berharap bila Lembaga ini diwujudkan, Kementerian Perusahaan Utama janganlah terlampau kedekut bagi menyiapkan alat penyelidikan ini bukan kecil-kecil, banyak belanjanya. Kalau kita buat nanti nama buat sahaja, kita pun rugi juga. Biar kita buat, biar dunia luar macam di Latin Amerika, Afrika datang belajar kepada kita, biar ber-sungguh-sungguh.

Saya tahu Yang Berhormat Menteri kita seorang Ahli dalam soal lombong, harga tin (timah) sekarang sudah naik, bukan kerana beliau ada lombong ataupun beliau ada bela lombong tetapi kebetulan. Saya harap pusat kita ini akan betul-betul menjadi asas tapak yang baik yang boleh dihormati dan diakui oleh dunia. Janganlah hendaknya penyelidikan getah ada di England, walaupun negeri itu negeri maju tetapi pusatnya ada di Sungai Buluh, lebih-lebih lagi di negeri

Belanda macam mana kata sahabat kita tadi. Kita harap biarlah dia kembali kepada keadaan.

Akhirnya, Tuan Yang di-Pertua, sebab saya sudah berjanji tidak hendak buat lama Dewan ini bersidang, cuma saya mengalu-alukan dan memberi ingatan sama biarlah langkah yang kita buat itu akan menunjukkan kepada dunia bahawa kitalah negara yang besar yang mengeluarkan keperluan dunia dalam kelapa sawit ini. Hampir-hampir $\frac{3}{4}$ keperluan dunia kita keluarkan dan negara kita jugalah pusat penyelidikan kelapa sawit yang ulung didunia ini. Jikalau sekiranya tidak boleh jadi kenyataan pada hari ini, kita harap dia akan menjadi kenyataan pada zaman yang akan datang, iaitu pada masa 10 atau 15 tahun yang akan datang, hendaknya inilah azam kita. Dengan wujudnya Bil ini maka azam ini sama-sama kita semai, bukan sahaja kepada Kerajaan tetapi kepada pekerja saintis yang kita pilih untuk mengelolakan badan penyelidikan ini.

Inilah sahaja, Tuan Yang di-Pertua, kata aluan saya di samping saya menyokong. Saya dengan rendah hati menyokong Bil ini untuk diluluskan. Terima kasih.

9.04 mlm.

Tuan Kamarul Ariffin bin Mohamed Yassin: Tuan Yang di-Pertua, saya sedar hari sudah larut malam tetapi kalau saya tak bercakap dalam perkara ini tak kena kerana seperti Yang Berhormat Tan Sri Datuk Haji Abdul Razak Husain katakan tadi kelapa sawit akan menjadi salah satu perkara penting bagi negara kita, bukannya sahaja dalam tempoh 10 atau 20 tahun tetapi rasa saya bagi 100 tahun dan lebih. Itulah sebabnya rasa saya penting bagi kita menyuarakan sedikit-sebanyak pendapat kita dalam masalah ini. Masa depan negara pada hemat saya bergantung banyak juga kepada pengeluaran kelapa sawit kita dan kalau salah jalan sudah tentu akibatnya buruk.

Langkah Kerajaan menubuhkan Lembaga Penyelidikan dan Kemajuan Minyak Kelapa Sawit Malaysia dan khususnya Instituit Penyelidikan Minyak Kelapa Sawit Malaysia bukan sahaja satu langkah yang mulia tetapi satu langkah yang memandang jauh dan saya suka memberi penghargaan saya yang tinggi-tingginya kepada Kerajaan. Mungkin kita telah mengambil contoh daripada hasil negara kita yang satu lagi, iaitu getah dan jikalau kita pandangkan apa yang telah kita

lakukan di dalam perusahaan getah kita memang boleh berbangga kerana dengan hasil penyelidikan dalam bidang getah itu maka dapat kita menguasai kedudukan kita di dalam dunia dalam masalah getah. Di masa harga getah merosot di pasaran dunia, perusahaan getah kita boleh juga hidup yang boleh dikatakan agak lumayan. Itu oleh kerana hasil yang dilakukan oleh penyelidikan dalam bidang getah itu. Saya harap itulah contoh yang kita akan tiru di dalam masalah kelapa sawit ini.

Dengan adanya badan penyelidikan yang cukup lengkap itu saya yakin dan percaya perusahaan minyak kelapa sawit kita akan terus hidup berkekalan dan memberi nafkah kepada ramai penduduk negara kita.

Saya sedar setakat ini penyelidikan yang dijalankan dalam bidang minyak kelapa sawit atau kelapa sawit sangatlah minima, baru sangat lagi. Banyak lagi perkara-perkara yang boleh diselidiki dan ini diakui oleh para saintis kita. Sekarang ini kita boleh mengeluarkan susu minum daripada kelapa sawit. Ramai orang tak sedar yang mereka minum bukannya susu lembu atau susu kambing tetapi sebenarnya susu yang dibuat daripada kelapa sawit, tidak boleh hendak dibezakan. Itu menunjukkan salah satu daripada hasil penyelidikan dan saya percaya banyak lagi perkara-perkara yang boleh diselidiki daripada pengeluaran minyak kelapa sawit. Inilah sebabnya penting pada perasaan saya kita mewujudkan satu instituit yang cukup lengkap yang boleh menjalankan penyelidikan yang bermutu tinggi dan yang berkesan.

Bagi membiayai penubuhan Lembaga dan juga Instituit ini saya lihat adalah dicadang seperti juga apa yang kita lakukan kepada perusahaan getah bagi ses dikenakan mengikut Fasal 14, Rang Undang-undang ini. Nampaknya berkenaan ses ini akan dibuat oleh Menteri selepas berunding dengan Lembaga dan Menteri Kewangan. Saya sedar keanggotaan Lembaga Penyelidikan dan Kemajuan Minyak Kelapa Sawit ini terdiri juga daripada mereka yang datangnya daripada pengeluar-pengeluar kelapa sawit dan seorang wakil daripada Penapis Minyak Kelapa Sawit.

Saya harap sungguhpun ada mereka yang mewakili pengeluar-pengeluar minyak kelapa sawit biarlah sebelum ses itu ditentukan oleh Lembaga untuk dikemukakan

kepada Menteri, biarlah pandangan-pandangan daripada badan-badan yang betul-betul menganggotai pengeluar-pengeluar minyak kelapa sawit, penapis-penapis dan juga mereka yang berkaitan didengar sebelum satu ses yang tertentu diputuskan. Kalau tidak, mungkin ses yang dikenakan itu tidak menjadi satu ses yang adil. Apa yang kita perlu ialah kita memerlukan wang yang cukup untuk membiayai Lembaga dan Instituit ini dan itu sangatlah penting.

Tuan Yang di-Pertua, sebelum saya duduk, saya suka hendak menyentuh sedikit berkenaan dengan Fasal 15 dan 16. Sungguhpun perkara ini nampak kecil, tetapi ini mungkin sekali lagi menyentuh kedaulatan Dewan ini. Kalau kita tengok di bawah Fasal 15 (1):

“15 (a) Lembaga hendaklah menyimpan akaun-akaun wajar dan rekod-rekod wajar mengenai akaun-akaun itu dan hendaklah menyediakan mengenai tiap-tiap tahun kewangan Lembaga, suatu penyata akaun dalam apa-apa bentuk yang diarahkan oleh Menteri.”

Dan di bawah Fasal 15 (4):

“15 (4) Menteri hendaklah menyebabkan satu salinan penyata-penyata akaun dan satu salinan yang dihantar kepadanya di bawah seksyen-kecil (3) dibentangkan dalam tiap-tiap satu Majlis Parlimen.”

Maknanya Laporan Kewangan itu tiap-tiap tahun hendaklah dibentangkan kepada Dewan Rakyat dan juga Dewan Negara, tetapi saya berasa hairan kenapa pula di bawah Fasal 16, Laporan hanya dibentangkan dalam Dewan Rakyat sahaja. Saya pun tidak berapa mengerti apa maksud Fasal 16. Kalau dari segi bahasanya agak saya kucar-kacir sedikit. Fasal 16 (1) berbunyi:

“16 (1) Lembaga hendaklah menyebabkan diberi kepada Menteri apa-apa maklumat mengenai aktiviti-aktiviti Lembaga sebagaimana dikehendaki oleh Menteri dari masa ke semasa.”

Fasal 16 (2):

“16 (2) Lembaga hendaklah, dengan secepat mungkin yang boleh selepas akhir tiap-tiap tahun kewangan, menyebabkan dikemukakan satu laporan mengenai aktiviti-aktivitinya, yang disertakan dengan satu

penyata perbelanjaan dan hasilnya, kepada Menteri. Menteri hendaklah menyebabkan dibentangkan satu salinan tiap-tiap laporan Lembaga di dalam Dewan Rakyat.”

Saya tidaklah hendak mengatakan Bahasa Malaysia ini telah diperkecilkan, tetapi apa yang saya hendak tegur seperti saya tegur di masa-masa yang lepas laporan seperti ini patutlah dibentang kepada kedua-dua Dewan, bukannya sahaja kepada Dewan Rakyat, ini saya rasa menyentuh kedaulatan Dewan kita.

Saya faham kalau berkenaan dengan Fasal 14 yang mana Warta berkenaan dengan Akta Kastam itu dibentang di Dewan Rakyat, itu adil, itu sudah menjadi ke-laziman, kalau apa-apa juga Warta Kastam itu biasanya dan lazimnya hanya dibentangkan di Dewan Rakyat, tidak perlu dibentangkan di sini, tetapi kalau laporan itu seperti di bawah Fasal 15 dan Fasal 16 sepatutnya dibentangkan kepada dua-dua Dewan dan tidaklah patut dibentang seperti di bawah Fasal 16 kepada Dewan Rakyat sahaja.

Itulah sahaja pandangan saya terhadap Rang Undang-undang ini dan saya sokong. Terima kasih.

9.15 mlm.

Tuan Haji Mahmoud Salim bin Mohamad: Tuan Yang di-Pertua, saya bangun untuk menyokong Rang Undang-undang Penyelidikan dan Kemajuan Minyak Kelapa Sawit, 1978. Saya hanyalah hendak menyentuh dua perkara sahaja oleh sebab kesuntukan masa sebagaimana yang kita maklum tadi.

Yang pertama sekali ialah berkenaan dengan perkembangan tanaman kelapa sawit di negara kita. Saya percaya pada masa yang akan datang tanaman kelapa sawit ini akan menjadi seperti tanaman getah pada masa sekarang dengan sebab pihak RISDA sekarang ini telah mengambil langkah, pekebun-pekebun kecil yang ada mempunyai pokok-pokok getah boleh ditanam dan boleh ditanam dengan kelapa sawit serta diberi bantuan sama seperti bantuan getah iaitu \$1,200 seekar. Jadi, ini sudah membuka jalan kepada rakyat ataupun kepada pekebun-pekebun kecil di dalam negara kita supaya menukar tanaman getah kepada kelapa sawit; cuma satu masalah sahaja yang menjadi kesusahan kepada rakyat sekarang ini iaitu masalah kilang,

Kilang kelapa sawit yang ada sekarang ini ialah bagi estet-estet ataupun bagi rancangan yang besar-besar sahaja. Tetapi kalau sekiranya dengan perkembangan baru kelapa sawit telah ditanam merata-rata, saya percaya undang-undang yang digubalkan pada hari ini adalah diberi kuasa juga bukan sahaja untuk menubuhkan satu institut penyelidikan mutu kelapa sawit tetapi adalah patut dan wajar sekali memikirkan dan menentukan di mana pula kilang-kilang kelapa sawit untuk tanaman rakyat itu didirikan. Maksud saya dengan perkembangan yang ada sekarang ini patutlah pada masa yang akan datang pihak Lembaga ini juga memikirkan, menambahkan pendirian penubuhan kilang-kilang kelapa sawit untuk tanaman-tanaman rakyat, tidaklah sebagaimana sekarang ini tanaman kelapa sawit rakyat itu, nasibnya itu digantungkan kepada kilang-kilang, pihak estet dan pihak Lembaga-lembaga yang berti pihak Lembaga ini akan mengeneipkan buah-buah kelapa sawit rakyat kalau sekiranya kelapa sawitnya sudah banyak dan kilang itu tidak dapat hendak mengilang buah-buah kelapa sawit itu. Dengan itu, pihak Lembaga mustahaklah supaya menambahkan lagi kilang-kilang tetapi dengan membuat perincian di mana tempat yang patut didirikan kilang itu.

Yang kedua, Tuan Yang di-Pertua, saya sangat tertarik berkenaan dengan Bahagian V ataupun Fasal 16 berkenaan dengan ses. Saya nampak ini ialah di negara kita ini kali yang kedua dipungut ses selepas daripada getah. Dengan adanya pungutan ses kepada getah itu maka negara kita telah menyebabkan tanaman getah dapat diurus dengan begitu rapi dan mutu getah telah begitu tinggi serta pengeluarannya tidak setanding dan harganya tinggi serta diberi bantuan kepada penanam-penanam getah tadi hingga sekarang ini ada barangkali beberapa million wang ses yang telah dipungut daripada getah. Maka sekarang sudah sampailah pula masanya untuk ses kelapa sawit, maka saya mengalu-alukan langkah yang baik oleh Kerajaan ini. Saya percaya dengan pungutan ini ses untuk kelapa sawit, maka inilah satu cara, satu jalan untuk mengekalkan kelapa sawit di negara kita sama ada tentang mutu, sama ada tentang harganya, tentang kawalannya dan sebagainya. Tetapi apa yang mendukacitakan saya sedikit, Tuan Yang di-Pertua, saya nampak Kerajaan kita tidak

berani membuat satu langkah yang advance terhadap sedikit. Jadi, apakala perkara itu telah berlaku dan dinampak perkara itu pincang ataupun sebagainya barulah undang-undang ini dibuat ataupun Akta itu baru dikemukakan.

Sepatutnya perkara kelapa sawit seumpama ini dipungut sesnya sejak dahulu lagi. Sekarang ini di negeri kita dengan sebab kemajuan tanaman pertanian, kita telah meluluskan banyak undang-undang di dalam Dewan yang mulia ini. Maka pada masa yang akan datang bukan sahaja minyak kelapa sawit tetapi sebagaimana yang dikatakan tadi minyak kacang soya, minyak kacang tanah, minyak bunga matahari dan sebagainya akan berkembang pesat. Jadi kalau kita mahu memajukan perusahaan seumpama ini, patutlah ses itu juga dipungut. Apalah salahnya di dalam Rang Undang-undang ini dimasukkan sama iaitu bukan sahaja mengenai minyak kelapa sawit tetapi ses ini patut dipungut atas sebarang minyak sayur dan sebagainya. Dengan cara ini, kalau sekiranya ada kemerosotan kelapa sawit bolehlah dimajukan kacang soya dan sebagainya. Jadi boleh kita pungut sesnya, kalau boleh, pada fikiran saya, ses itu patut dipungut dengan nama Lembaga buah-buahan. Di dalam Lembaga buah-buahan itu patut dipungut sesnya itu, dicampurkan menjadi satu sama ada buah rambutan, buah limau dan sebagainya. Daripada ses itu boleh diberi bantuan kepada penanam-penanam itu tidaklah dihadkan kepada satu-satu tanaman sahaja. Apakala kita nampak getah merosot kita pun ambil sesnya. Sekarang ini kita nampak ada persaingan berkenaan kelapa sawit, kitapun ambil ses kelapa sawit. Kalau kita tengok barangkali perusahaan kelapa terancam, kita ambil ses kelapa pula. Saya fikir dengan cara ini kita bukannya menjalankan langkah yang advance tetapi undur ke belakang.

Dengan sebab itu, saya menyokong undang-undang ini kerana mempunyai pandangan yang luas. Walau macam manapun, saya berharap pihak Menteri berkenaan, tolonglah memikirkan pandangan saya ini. Saya mengemukakan syor ini adalah untuk kepentingan pekebun-pekebun dan untuk rakyat di negara ini.

9.23 *mlm.*

Tuan Paul Leong Khee Seong: Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya suka mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian di dalam perbahasan di atas Rang Undang-undang ini dan telah memberikan sokongan terhadap Rang Undang-undang ini.

Saya akan cuba dengan sedaya-upaya saya untuk menjawab perkara-perkara yang penting yang telah dibangkitkan itu. Kita telah bersetuju bahawa kelapa sawit adalah suatu bahan yang mustahak di negara kita. Oleh sebab itu adalah wajar untuk menubuhkan Lembaga Penyelidikan dan Kemajuan Minyak Kelapa Sawit Malaysia supaya kita boleh mempertahankan minyak kelapa sawit di pasaran dunia.

Sebenarnya, kita boleh memberikan hasil yang terpenting daripada kelapa sawit di negara kita kalau dibandingkan dengan minyak sayuran dan lemak di pasaran dunia. Misalnya, kita boleh mengeluarkan hasil sebanyak 1.7 ribu tan minyak kelapa sawit di negara kita tetapi di Amerika Syarikat minyak soya boleh memberikan hasil sebanyak 10% daripada hasil minyak kelapa sawit di negara ini.

Walaupun bagaimanapun, kita mesti menubuhkan Lembaga ini supaya kita boleh terus memberikan faedah yang tinggi kepada penduduk-penduduk di negara kita. Oleh sebab itu, saya fikir kos seunit pengeluaran minyak kelapa sawit adalah rendah kalau dibandingkan dengan kos seunit pengeluaran minyak sayuran dan lemak di dunia.

Yang Berhormat Senator Dato' Haji Ibrahim bin Haji Yaacob telah menyentuh tindakan patut diambil untuk mengatasi masalah pencemaran alam sekitar. Sebenarnya, Kerajaan telah membuat undang-undang untuk mengawal perkara ini. Undang-undang ini adalah di bawah tanggungjawab Kementerian Sains, Teknologi dan Alam Sekitar. Institut Penyelidikan yang akan ditubuhkan akan membuat penyelidikan untuk mengawasi perkara-perkara ini. Saya telah melihat sebuah kilang di negeri Johor yang mana pembuangan minyak kelapa sawit (palm oil waste) boleh dipindahkan kepada animal feed (makanan binatang) dan saya telah menerima maklumat bahawa harga makanan binatang itu adalah lebih kurang \$500 satu tan. Oleh

sebab itu, saya fikir pada masa akan datang pengilang-pengilang kelapa sawit boleh menubuhkan kilang seperti saya sebutkan tadi supaya mereka boleh mendapat keuntungan yang lebih. Selain daripada itu mengikut peraturan-peraturan yang ditentukan oleh Kementerian Sains, Teknologi dan Alam Sekitar.

Yang Berhormat Senator Dato' Haji Ibrahim bin Haji Yaacob juga telah berkata adalah perlu untuk mempelbagaikan penggunaan minyak kelapa sawit. Memang tujuan Kementerian ini untuk mempelbagaikan penggunaan minyak kelapa sawit. Minyak kelapa sawit juga boleh digunakan untuk membuat minyak sapi, mentega, alat-alat solek dan lain-lain. Tindakan-tindakan ini boleh mempertahankan kedudukan minyak kelapa sawit di negara kita dan membolehkan kita menjaga harga ataupun hasil yang diterima oleh minyak kelapa sawit, dan saya telah memberikan jawapan bahawa di sebuah estet di Negeri Sembilan menggunakan palm oil waste sebagai baja. Tindakan ini, saya fikir adalah baik. Saya harap penyelidikan ini boleh mengkaji perkara-perkara ini secara mendalam supaya kita boleh membina kilang-kilang yang lain untuk memberi keuntungan yang lebih kepada perindustrian kelapa sawit di negara kita.

Di sini saya suka mengucapkan terima kasih kepada Datuk Haji Ahmad Arshad yang memberi satu cadangan yang baik. Yang Berhormat itu mencadangkan bahawa di dalam pentadbiran Lembaga Penyelidik Kemajuan Minyak Kelapa Sawit kita boleh menggunakan pakar-pakar minyak kelapa sawit dari negara-negara lain dan buat masa sementara, kita boleh melatih pakar-pakar Malaysia supaya mereka boleh terus membuat kegiatan-kegiatan penyelidikan yang maju di bawah Instituti Penyelidikan Kelapa Sawit.

Yang Berhormat Datuk Haji Ahmad Arshad mencadangkan supaya membuat penyelidikan dalam semua aspek termasuk benih dan bahan-bahan buangan untuk menjadikan hasil negara. Saya telah menjawab soalan ini dan Yang Berhormat meminta Lembaga membuat penyelidikan untuk mengatasi masalah musnahnya tanaman disebabkan tikus. Ini juga akan diselidiki

oleh Lembaga yang akan didirikan kelak. Kita akan menyelidik perkara-perkara ini dengan lebih lanjut selain daripada tikus.

Kepada cadangan yang telah dikemukakan oleh Yang Berhormat Tan Sri Senator Abdul Razak Husain yang mana beliau mengesyorkan supaya pusat-pusat Lembaga ini didirikan di luar bandar.

Di sini saya suka menyatakan bahawa pusat Lembaga ini akan didirikan di Bangi dan Lembaga ini akan menjalankan penyelidikan ekonomi di kawasan tanaman di seluruh negara amnya dan khasnya di luar bandar. Pihak MARDI telah bersetuju memberi kawasannya seluas 2,000 ekar di Keluang, Johor bagi penyelidikan ini.

Tuan Yang di-Pertua, saya suka mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Senator Kamarul Ariffin yang menyentuh Fasal 16 yang mana Lembaga hendaklah dengan seberapa segera yang boleh selepas akhir tiap-tiap tahun kewangan mengemukakan satu laporan mengenai aktiviti-aktivitinya yang disertakan dengan satu Penyata Perbelanjaan dan hasilnya kepada Menteri dan Menteri hendaklah membentangkan satu salinan tiap-tiap laporan Lembaga di Dewan Rakyat.

Di sini saya suka menyatakan bahawa saya mesti mengkaji Fasal 16 dengan mendalam, kalau boleh satu salinan atau laporan Lembaga boleh dibentangkan dalam Dewan Rakyat.

Tuan Yang di-Pertua, saya suka mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah memberi cadangan-cadangan dan pandangan-pandangan terhadap Rang Undang-undang ini dan kiranya saya tidak dapat menyentuh semua perkara-perkara yang telah dibangkitkan itu, Kementerian saya akan mengambil perhatian di atas segala teguran-teguran dan cadangan-cadangan yang telah dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis bagi diputuskan, masalahnya ialah bahawa Rang Undang-undang ini dibaca kali kedua sekarang.

Usul dikemukakan bagi diputuskan, dan disetujui.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

Dewan bersidang sebagai Jawatankuasa.

Rang Undang-undang ditimbangan dalam Jawatankuasa.

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Jawatankuasa*)

Fasal 1 hingga 17—

Tan Sri Datuk Haji Abdul Razak bin Husain: Tuan Pengerusi, saya tertarik hati kepada Fasal 16 (2) sebagaimana yang dikatakan oleh Yang Berhormat Menteri tadi bahawa akan dikaji dan kalau ada kemungkinan dia akan membawa pindaan ini, dan perkara ini pada kelazimannya, Parlimen ini ada dua Dewan; Dewan Rakyat dan Dewan Negara. Saya boleh bertanya, Tuan Pengerusi, kenapa ditiadakan, hanya saya amat besar hati kerana maruah Dewan kita ini dikawal. Jadi ada lebih baik jikalau sekiranya Yang Berhormat Menteri boleh membawa pindaan pada persidangan yang akan datang. Terima kasih, Tuan Pengerusi.

Tuan Paul Leong Khee Seong: Tuan Pengerusi, saya ucapkan terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat yang mencadangkan bahawa pindaan ini akan dikemukakan pada mesyuarat akan datang di Dewan Parlimen, bukan mesyuarat Dewan Negara. Kalau saya mempunyai kenyataan-kenyataan mengenai Fasal 16 (2) Rang Undang-undang ini, saya fikir Rang Undang-undang ini akan dikemukakan balik kepada Dewan Rakyat, dan kalau mendapat sokongan daripada Ahli Yang Berhormat yang berkenaan, kalau perlu saya boleh berjanji bahawa Laporan Lembaga ini boleh dibentangkan dalam Dewan Negara tanpa mengemukakan satu pindaan lagi di Dewan Negara. Saya harap, saya boleh mendapat persetujuan dari Ahli Yang Berhormat yang berkenaan.

Tan Sri Datuk Haji Abdul Razak bin Husain: Tuan Pengerusi, saya berterima kasih kerana cadangan Yang Berhormat Menteri hendak melaporkan tetapi ini perkara undang-undang. Jadi, kalau sekiranya tidak ada dalam undang-undang dan peraturan, kalau tidak dilaporkan pun tidak mengapa, tetapi ini menyentuh maruah Dewan Negara. Saya cuma merayu kepada Yang Berhormat Menteri untuk menimbangkannya. Saya bersetuju Yang Berhormat Menteri hendak membentangkan laporan itu tetapi tidak ada dalam peraturan, dan kalau perlu dibuat, boleh dibuat; kalau tidak perlu tidak payah. Oleh sebab perkara ini meninggalkan Dewan Negara terkelat dalam undang-undang, ini perkara maruah, Tuan Pengerusi. Jadi, saya mohon Yang Berhormat Menteri menimbangkan semula dengan sehalus-halusnya dan hendak memindanya serta membawa ke Dewan Rakyat semula, itu terserah kepada kebijaksanaan Yang Berhormat Menteri. Saya amat berterima kasih kalau dijawab akan ditimbangan perkara ini, daripada kalau mustahak akan diberi laporan.

Tuan Paul Leong Khee Seong: Tuan Pengerusi, saya boleh timbangkan cadangan itu dan saya akan berhubung dengan Ahli Yang Berhormat yang berkenaan berhubung dengan cadangannya.

Fasal 1 hingga 17 diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Jadual diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang Undang-undang dilaporkan dengan tidak ada pindaan: dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan ini ditangguhkan sekarang pada suatu tarikh yang tidak ditetapkan.

Dewan ditangguhkan pada pukul 9.45 malam.